

NAS GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

občina krško

SREČNO!

STRELJANJE NA GLINASTE GOLOBE OB DNEVU JLA

Senovski rudarji so se po posebni problemski seji in programsko-voliilni seji OOZK zagrizeno lotili dela. Rezultati kažejo, da bodo letos v celoti dosegli delovni načrt-povprečno 450 ton izkopenega premoga dnevno. Tolikšen izkop kakovostnega premoga sploh ni zamenjarljiv, če upoštevamo njihove lanske težave z vdori mulja in vode, ki so onemogočile delo in vezale veliko sil na sanacijo delovišč. Ob večji požrtvovalnosti je k uspehu pomagala tudi uvedba delne tretje izmene, ki v nočnem „šihhu“ opravi pripravljajna dela.

Občinski štab TO je že tradicionalni pokrovitelj strelskega tekmovanja, ki ga vsako leto v počastitev dneva JLA organizira TRAP sekcija TVD Partizan Krško. Lansko tekmovanje je bilo zopet pred lovsko kočjo na Trški gori (28. decembra), le da so gostitelji — lovška družina iz Krškega — uredili strelišče. Nad strelska mesta so postavili streho, ki tekmovalce varuje pred nevšečnimi vremenskimi vplivi.

Rezultati tekmovanja TRAP (streljanje na glinaste golobe): ekipno:

1. mesto in prehodni pokal — LD Studenec
2. mesto — LD Artiče
3. mesto — LD Globoko posamično:
 1. mesto — Darko Metelko, LD Studenec
 2. mesto — Marko Fuks, LD Atriče
 3. mesto — Miro Pavlič, LD Globoko

Tekmovalo je 51 strelcev iz 10 ekip.

Z UDARNIŠKO AKCIJO V NOVO LETO 1986

Malo pred zaključkom starega leta so delavci senovskega rudnika dosegli pomemben uspeh. Na pobudo osnovne organizacije sindikata — ideja je bila predlagana na občnem zboru in široko podprta s strani OO ZK in OO ZSMS ter samoupravnih organov rudnika — so v soboto, 21. 12. 1985, izvedli še eno uspešno udarniško akcijo. Bila je internega značaja, ker zaradi težav v jami iz varnostnih razlogov niso želeli vanjo vključiti drugih udarnikov izven kolektiva. Prav zaradi tega njihova udarniška še bolj odmeva. Delavci drugih kolektivov, posebno tisti, s katerimi tudi poslovno sodelujejo, tako izredno cenijo njihova prizadevanja, ko se želijo s svojim udarniškim delom sami izkoptati iz nastalih težav, še posebno zato, ker vedo, da delavce rudnika pestijo težave, na katere ne morejo vplivati, in da tudi zaradi njih ne morejo izpolnjevati planskih nalog. Dobro se zavedajo, da je delo rudarja boj z naravo, ki pa je dostikrat muhasta in ma pripraviti tudi negativna presenečanja. Prav zaradi tega naša družba še bolj ceni pripravljenost delavcev, da ji le-ti tudi v takih pogojih želijo dati tisto, za kar so se dogovorili. Že več kot pol leta rudarji ne poznajo prostih sobot. Zavednost so se odločili za akcijo in to odločitev verificirali tako v samoupravnih organih kot v družbeno-političnih organizacijah rudnika. To pa so storili predvsem zato, ker hočejo kljub vsemu dobiti bitko z naravo in sami s seboj. Prav zaradi nestrpnosti, da bi te cilje čimprej dosegli, so bile razprave in razmišljanja na zadnjih sejah v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih še ostreje, še bolj konkretne in še bolj obvezujoče. Jasno je bila izpostavljena odgovornost slehernega delavca in sprejet čvrst dogovor za boljše delo vnaprej.

Delavci rudnika so takoj prešli od besed k dejanjem. Kljub objektivnim težavam (vdor v jami!) bodo, kot vse kaže, izpolnili januarski plan proizvodnje. To jim je uspelo tudi zaradi določenih sprememb v organizaciji dela, med drugim so uvedli dodatno — nočno delo. Čeprav pričakujejo, da bodo težave trajale vse do polovice leta, letnega načrta spričo tako velike zavzetosti delavcev niso nič zmanjšali.

M-Agrokombinat:

ODSTOTEK DOHODKA KMETIJCEM

Delegati skupščinskih zborov so na svoji zadnji seji dne 26. decembra 1985 sprejeli Odlok o združevanju sredstev v sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v občini Krško. V okviru

odloka je tudi povečanje prispevne stopnje v sklad od 0,5 na 1%.

»Očitno so delegati in združeno delo naše občine po tolikih letih bolj ali manj praznih obljub spoznali, da je treba kmetijstvu ven-

darle pomagati tudi z materialnimi ukrepi — da samo moralna podpora ne zadostuje,« pravi inž. Ivan Kozole, direktor Agrokombinatove Temeljne organizacije kooperantov.

»Mislim, da je v zavest delovnih ljudi končno prodrlo spoznanje o resnično kritičnem stanju v kmetijstvu in o že kar drastičnem povečanju razlike med kmetijstvom in ostalimi panogami. Vse skupaj je namreč

so nato na skupnem sestanku uskladili želje z možnostmi, začrtali osnovne smernice razvoja. V delovni program so zapisali naloge, ki so v skladu z republiško razvojno politiko in seveda z občinskimi potrebami. Vsa sredstva nameravajo usmeriti v enotno sprejet program, prilagojen stanju, potrebam in posebnostim lokalne ravni.

2. Nujno bo regresiranje nakupa umetnih gnojil, semen, plemenske živine itd.

3. Povečati je treba skrb za zdravstveno stanje živine in zagotoviti pridobivanje kakovostnega mleka.

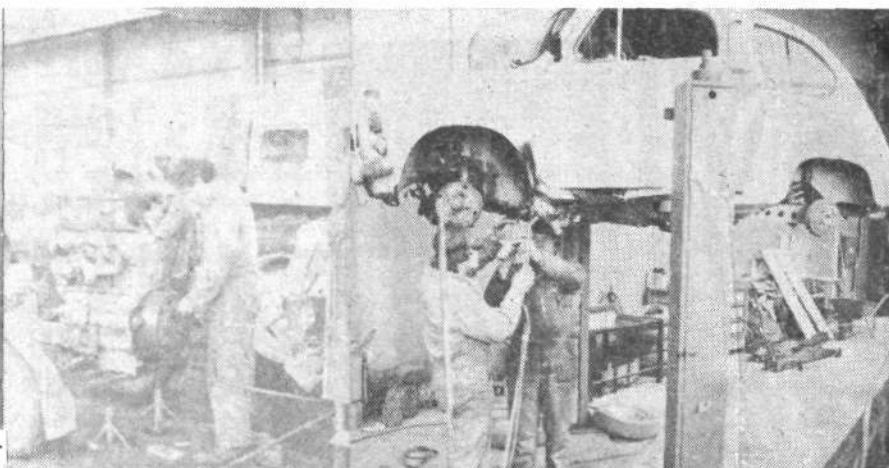
4. Strokovnjaki M-Agrokombinata bodo organizirali prenos novih znanj na kmetijske proizvajalce preko različnih oblik usposabljanja.

Inženir Ivan Kozole, direktor TOK pri M-Agrokombinatu:

pripeljalo do skrajno neugodnega socialnega položaja delavcev v kmetijstvu in kmetov.

V odločitvi, sprejeti na zadnji skupščinski seji, vidimo vsi ne le materialno, ampak tudi moralno podporo in zavest, da v teh kritičnih trenutkih nismo sami. Zato tudi čutimo toliko večjo obvezo, da pred združenim delom opravičimo izkazano zaupanje in razumevanje. Sredstva, ki jih bomo tako nabrali, so glede na stanje v kmetijstvu (žal) res minimalna, uporabili pa jih bomo za vzpodbujanje večje proizvodnje hrane. Posebna skrb bo veljala za razvoj kmetijske proizvodnje v hribovitih območjih, kjer je položaj najslabši.

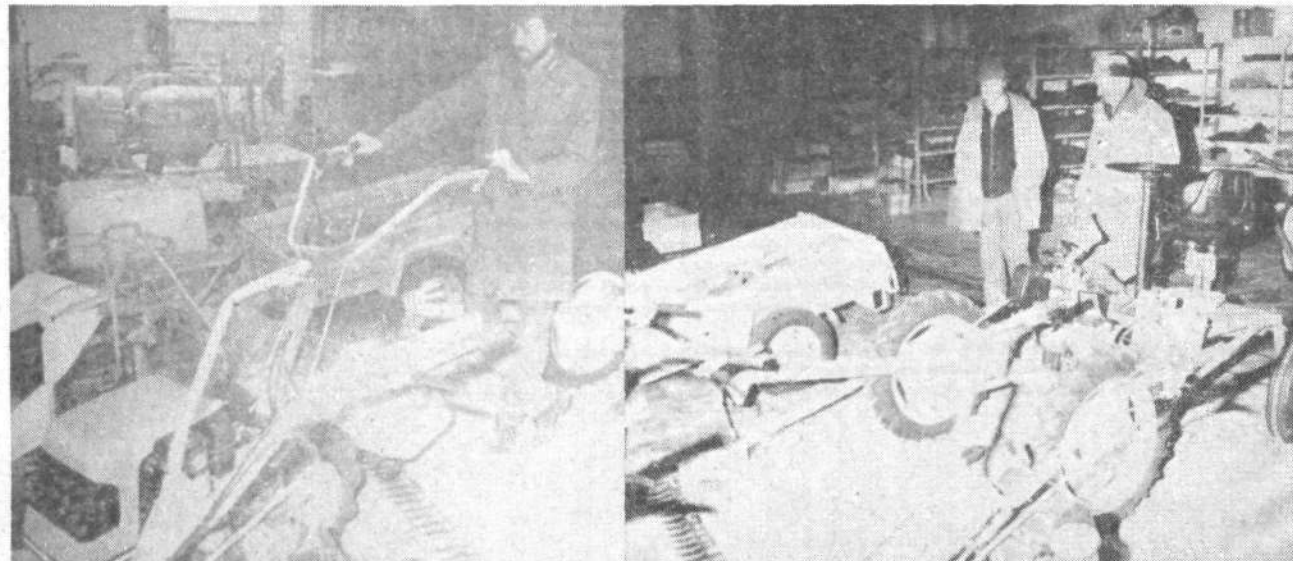
Zima je čas, ko kmetovalci opravljajo celo vrsto del, za katere sicer zmanjka časa. Mednje sodi tudi vzdrževanje orodja in opreme, pa tudi za nabiranje novih znanj se najde kaka urica. Tako je seveda sedaj zelo živahno tudi v delavnicah, ki jih je M-Agrokombinat postavil za vzdrževanje svoje kmetijske mehanizacije.

Poglavitne naloge iz tega programa:

1. razvijali bodo živinorejo in prašičerejo z lastno krmno bazo, zato bodo nadaljevali akcijo intenzivne obdelave vseh kmetijskih zemljišč v občini. Največ si obetajo od uvajanja novih, sodobnih tehnologij priprave in izkoriščanja krme (pašno-kosni sistem, čredinska paša...).

5. Uvedli bodo selektiven pristop k premiranju (regresiranju) proizvodnje mleka, mesa, prevoza mleka... Zlasti veliko si obetajo od selektivne obrestne mere pri sredstvih za nove naložbe, kjer bodo imele prednost in ugodnejše pogoje naložbe v hribovitih območjih.

6. Treba bo pridobiti tudi čim več novih obdelovalnih zemljišč z agro- in hidromelioracijami.

Takoj po sprejetju odloka in po izteku novoletnih prazničnih dnevov so se Agrokombinatovi strokovni delavci in vodje proizvodnih okolišev lotili sestavljanja svojih delovnih programov. Iz teh programov želja

M-Agrokombinat je preko Primorja-eksporta iz Nove Gorice za konsignacijsko prodajo nabavil nekaj strojne opreme. Tako je mogoče v njegovi prodajalni v sosesčini SOP-a za devize in z ustreznimi dinarskimi dajatvami kupiti več vrst kosilnic BCS in motokultivatorjev znamke MAB. Za dinarje je mogoče nabaviti tudi nadomestne dele za omenjene stroje. Vsi, ki jih karkoli /v zvezi s tem zanima, lahko obišejo njihovo poslovalnico št. 15 ali pa zavrtijo telefonsko številko 71 023.

PREDLOG DNEVNEGA REDA ZA SEJE ZBOROV SO KRŠKO

Zbori bodo zasedali v sredo, 5. februarja 1986

1. Obravnava osnutka predloga delovnega programa zborov SO Krško za leto 1986
2. Obravnava in sprejem odloka o spremembi odloka o razporeditvi in določitvi števila delegatskih mest v zborih SO Krško
3. Izvolitev članov sveta občine
4. Odlok o nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč v občini Krško
5. Odlok o pogojih, načinu in postopku oddajanja stavbnih zemljišč v občini Krško
6. Sklep o ustanovitvi štabov TO v KS
7. Sklep o določitvi višine redne mesečne nagrade akademskemu kiparju in medaljerju Vladimirju Štovičku
8. Volitve in imenovanja
9. Pobude, vprašanja in predlogi delegatov

POVZETKI DELEGATSKIH GRADIV

PREDLOG PROGRAMA DELA ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE ZA LETO 1986

OBRAZLOŽITEV

Skupščina občine Krško je 9. 12. 1985 naslovila na delegacije temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij, na SIS, občinske DPO, KS in upravne organe SO Krško poziv za pobude in predloge, ki bi jih upoštevala pri pripravi delovnega programa zborov Skupščine občine Krško za 1986. leto. Odziv na vabilo je bil prav tak kot v preteklih letih, kar pomeni, da so svoje predloge posredovali: upravni organi SO, Komite za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora, Komite za družbene dejavnosti ter Predsedstvo SO Krško. Njihovi predlogi so vključeni v posredovani Predlog delovnega programa zborov, ki zaenkrat ne vključuje zadev iz pristojnosti Skupščine SR Slovenije, a jih bo (nekateri) morala obravnavati tudi naša skupščina. Z njimi bomo naš program dopolnjevali po potrebi, dodajali pa mu bomo tudi zadeve (teme), ki jih bodo zahtevale aktualne razmere v naši občini. Kljub temu prinaša predlog programa dela zborov SO Krško vse poglobljeno, kar bodo morali v tem letu obravnavati njeni zbori in ga zato dajemo delegatom v potrditev in sprejem z možnostjo, da ga na sejah zborov 5. 2. 1986 še dopolnijo s svojimi predlogi.

Sekretar občinske skupščine
ŽIVKO ŠEBEK

PREDLOGI ŠTIRIH ODLOKOV

Odlok o pogojih, načinu in postopku oddajanja stavbnih zemljišč ter Odlok o nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč so delegati že obravnavali v fazi osnutkov. Med razpravo izrečene pripombe je predlagatelj, izvršni svet, vnesel v besedilo predlogov obeh odlokov. Nasehaj zborov dne 5. februarja se bodo delegati odločali o sprejemu teh dveh aktov. (Povzetke in pojasnila obeh odlokov smo objavili v Našem glasilu št. 15, 9. 12. 1985).

Delegati se bodo odločali tudi o sprejemu predloga Odloka o razglasitvi spomenikov delavskega gibanja, narodnoosvobodilne vojne in socialistične graditve za zgodovinske spomenike. Seznam objektov, predvidenih za zaščito, smo objavili v prejšnji številki našega glasila. Delegati iz krajevnih skupnosti so predlagali razširitev seznama. Predlagatelj zato pojasnjuje, da s sprejetjem tega odloka postopki za razglašanje kulturne, zgodovinske in naravne dediščine še zdaleč niso zaključeni, ampak se bodo nadaljevali. Vsi spomeniki tudi ne spadajo v isto kategorijo, v pričujoči odlok pa so vključeni le objekti I. kategorije.

Pred novimi volitvami delegacij za delegiranje delegatov v zbor SO Krško, ki bodo marca 1986, je treba spremeniti nekatere člene v 1982. letu sprejetega Odloka o razporeditvi in določitvi števila delegatskih mest v zborih SO Krško.

V času po zadnjih volitvah je namreč prišlo do nekaterih sprememb v številu tistih samoupravnih skupnosti, ki sestavljajo skupine za delegiranje delegatov v zbor združenega dela (število se je po-

večalo). Vse te »nove« samoupravne skupnosti z Odlokom o spremembah in dopolnitvah odloka o razporeditvi in določitvi števila delegatskih mest v zborih SO Krško so razvrščene v skupine tako, da je upoštevana v prvi vrsti vsebina njihovega dela, število skupin in število delegiranih iz njih v zbor združenega dela pa ostaneta enaki kot v Odloku iz 1982. leta. Ob teh »dopolnitvah« prinaša Odlok o spremembi odloka tudi 2 spremembi. Tako je z njim predlagana prerazporeditev »enote« TOZD Togrel—Drnovo v 8. skupino (v kateri naj bi bile tako vse TOZD SGP Pionir na našem območju), »enota« Delovna skupnost občinske zdravstvene skupnosti pa bi se vključila v skupino za delegiranje delegatov v ZZD s področja delovnih skupnosti državnih organov, DPO, društev in drugih delovnih skupnosti.

VOLITVE ČLANOV SVETA OBČINE

OK SZDL je že pripravila pojasnilo o nalogah in pomenu sveta občine. To besedilo je bilo objavljeno v lanski 15. številki Našega glasa (9. 12. 1985) skupaj s predlogom evidentiranih kandidatov za to posvetovalno telo. Takratnim 21 kandidatom je dodan še eden, in sicer Vinko Vene iz KS Krško polje.

Po sprejetih merilih in postopkih za volitve članov sveta občine so kandidate zanj evidentirale občinske DPO (v okviru svojih organov za kadrovska vprašanja). Listo možnih kandidatov je obravnaval koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri OK SZDL, ugotovil skladnost predlogov s sprejetimi merili in oblikoval predlog kandidatne liste, ki so ga obravnavala predsedstva KK SZDL ter izvršni odbori OOS. Po tem postopku in ponovni obravnavi stališč v KO za kadrovska vprašanja ter na predsedstvu OK SZDL posreduje slednje dokončno usklajen predlog kandidatov za člane Sveta občine delegatom vseh treh zborov SO Krško s predlogom, da ga sprejmejo.

PRIZNANJE ZA DOLGO- LETNO USTVARJALNO DE- LO

Akademski kipar in medaljer Vladimir ŠTOVIČEK, ki živi in ustvarja v Krškem, bo letos proslavil 90-letnico svojega plodnega življenja. V 1977. letu je svoj bogati ustvarjalni življenjski opus s posebno darilno listino, objavljeno v zborniku KRŠKO SKOZI ČAS, izročil v trajno last delovnim ljudem in občanom naše družbeno-politične skupnosti (sopodpisnika listine sta bila Skupščina občine Krško ter občinska Kulturna skupnost) in

tako plemenito izpričal svojo pripadnost in zvestobo okolju, v katerem je bival večino svojega življenja in ga obogatil s številnimi umetninami.

Predsedstvo Skupščine občine Krško je že na nekaj svojih sejah obravnavalo uredničenje določil omenjene darilne listine in se dogovorilo za nekaj akcij, ki naj bi končno zagotovile dostojno stalno postavitev umetnikove dediščine in s tem njeno predstavitev širši javnosti, kakršno si zasluži. Prav tako je spregovorilo o umetnikovem gmotnem položaju, ker meni, da le-ta ne ustreza Štovičkovemu dolgoletnemu umetniškemu delu. O tej zadevi je predsedstvo znova razpravljalo 16. 1. 1986 in soglasno sklenilo, da predlaga delegatom vseh treh zborov SO Krško v obravnavo in sprejem naslednji SKLEP:

»Skupščina občine Krško dodeljuje akademskemu kiparju in medaljerju Vladimirju ŠTOVIČKU iz Krškega, Rosto-

harjeva ulica 90, za življenjsko delo na področju likovne umetnosti, redno mesečno nagrado v začetnem znesku 60.000.- dinarjev, ki se bo redno valorizirala v enaki višini, kot to velja za delavce v upravnih organih SO Krško. Ta nagrada mu pripada od 1. 1. 1986 dalje in mu jo Skupščina občine Krško izplačuje iz sredstev svojega proračuna.

Predsednik
skupščine občine Krško:
BRANKO PIRC

RAZREŠITEV IN IMENOVANJE NAČELNIKA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA

Rajku Župancu, načelniku Medobčinskega inšpektorata občin Brežice, Krško in Sevnica, poteka drugi mandat.

Ker po določenih zakona o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79 in 12/82) tretji mandat za funkcionarje ni možen, po odloku o organizaciji Medobčinskega inšpektorata pa je za postopek imenovanja zadolžen izvršni svet SO Krško, predlaga predsednik IS v soglasju z izvršnim svetoma SO Brežice in Sevnica, da se za načelnika Medobčinskega inšpektorata občin Brežice, Krško in Sevnica imenuje Miroslav Mikeln, magister veterine, roj. 3. 2. 1932.

Tov. Mikeln ima 27 let delovne dobe na področju veterine, od 1. 3. 1978 pa je zaposlen na Medobčinskem inšpektoratu kot veterinarski inšpektor. Z imenovanjem soglašajo tudi koordinacijski odbori za kadrovska vprašanja pri predstavstvih OK SZDL Brežice, Krško in Sevnica.

Usklajena lista evidentiranih možnih kandidatov za nosilce funkcij v občini Krško za obdobje 1986/88

Skupščina in funkcija	Usklajeni predlog evidentiranih možnih kandidatov
SKUPŠČINA OBČINE	
— predsednik	Šoln Zoran, Rakar Franc
— podpredsednik	Rošker Janez, Žibret Niko
— predsednik ZZZ	Platinovšek Karel, Bajc Stane
— podpredsednik ZZZ	Metelko Marta
— predsednik Zbora KS	Petan Bojan, Luštek Peter
— podpredsednik Zbora KS	Keše Niko
— predsednik DPZ	Picelj Zdenko
— podpredsednik DPZ	Bán Vida, Babič Maksimiljan
IZVRŠNI SVET	
— predsednik	Dobrovnik Igor
— podpredsednik	
SAMOUPRAVNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST	
— predsednik skupščine	Kastelic Branka
— podpredsednik	Obradovič Zora
— predsednik Zbora upor. (ZU)	Zorko Vili
— podpredsednik ZU	Hočevnar Lidija
— predsednik Zbora izv. (ZI)	Kežman Mihaela, Ojstršek Boža
— podpredsednik ZI	Šošter Andreja
SAMOUPRAVNA KULTURNA SKUPNOST	
— predsednik skupščine	Štih Lojze
— podpredsednik	Žibret Marjan, Zakonjšek Mato
— predsednik ZU	Mirt Ivan
— podpredsednik ZU	Kukec Vlado
— predsednik ZI	Ceglar Janez
— podpredsednik ZI	Cizel Nada

Ker je tovariš Picelj Zdenko predviden za predsednika Občinskega komiteja ZKS Krško, bomo predsednika DPZ izbirali iz vrst kandidatov za delegate DPZ OS Krško.

SAMOUPRAVNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST
— predsednik skupščine Kostevec Sonja

— podpredsednik Budna Vid
— predsednik ZU Pustoslemšek Mojmir
— podpredsednik ZU Resnik Miran
— predsednik ZI Sunčič dr. Stane, Smolej Tatjana
— podpredsednik ZI Putak-Petan Ivanka
SAMOUPRAVNA RAZISKOVALNA SKUPNOST
— predsednik skupščine Tomašič Armin
— podpredsednik Dirnbek Lado
SKUPNOST POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA
Zbor delegatov za delegiranje v enoto skupnosti PIZ
— predsednik zbora Stanko Leopold
— podpredsednik zbora Pleterski Anton st.
SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE
— predsednik skupščine Jazbec Milan
— podpredsednik Hrovat Janko
SKUPNOST SOCIALNEGA VARSTVA
— predsednik skupščine Volčanjšek Darinka
— podpredsednik Zupančič Rudi
SKUPNOST SOCIALNEGA SKRBTVA
— predsednik skupščine Božič Hilda
— podpredsednik Rakar Jožica
— predsednik ZU Lah Ivan
— podpredsednik ZU Čater Irena
— predsednik ZI Pleterski Stanka
— podpredsednik ZI Zagorc Andreja
SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
— predsednik skupščine Šonc Metod
— podpredsednik Kranjc Alojz
— predsednik ZU kandidat ZSMS
— podpredsednik ZU Dimič Slavko
— predsednik ZI Strupeh Sandi
— podpredsednik ZI Preskar Stana
SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA
— predsednik skupščine Urek Polona
— podpredsednik Preskar Marinka
— predsednik ZU Breznikar Anica
— podpredsednik ZU Bučar Tatjana

— predsednik ZI	Pavlin Jožica
— podpredsednik ZI	Kolan Dragica
TELESNOKULTURNA SKUPNOST	
— predsednik skupščine	Šebek Živko
— podpredsednik	Strgar Branko
— predsednik ZU	Cerle Jože, Bednarošek Sandi
— podpredsednik ZU	Stibrič Jože, Kavčič Janez,
— predsednik ZI	Ubeleis Urška
— podpredsednik ZI	Pirc Iztok

PREDLOG KANDIDATOV ZA DELEGATE DPZ OS KRŠKO

DPO ter priimek in ime kandidata	KS
OK SZDL	
Šribar Slavko	Krško
Pirc Branko	Krško
Ban Vida	Zdole
Pregl Herman	Krško
Grile Stanka	Krško
Unetič Alojz	Veliki Podlog
Strupeh Aleksander	Krško

OS ZSS	
Dular Franc	Senovo
Kuplenik Jože	Kostanjevica
Babič Maksimiljan	Krško
Kolan Tine	Bresanica
Šterban Drago	Senovo
ZZB NOV	
Nunčič Stane	Krško
Petan Zdravko	Krško
Petan Pavle	Senovo
Divjak Ivan	Kostanjevica
Kováčič Franc	Krško
OK ZSMS	
Petrovič Tone	Senovo
Bahč Cveto	Zdole
Grebenc Marjeta	Leskovec
Uršič Hinko	Krško
Fabjan Drago	Krško
OK ZKS	
Šoln Zoran	Senovo
Alegro Vera	Brestanica
Zupančič Andrej	Podbočje
Habinc Jože	Krško
Ivačič Oto	Leskovec

Z zadnje decembrske seje zborov SO:

DELEGATI SPREJELI OSNUTEK RESOLUCIJE ZA LETO 1986

Na zadnji lanskoletni seji zborov SO Krško, ki je bila 26. decembra, so delegati sprejeli osnutek resolucije o politiki urniščevanja družbenega plana občine za obdobje 1986—1990 v letu 1986 in se dogovorili, da bo javna razprava o njem trajala mesec dni. Vse pripombe je bilo treba posredovati izvršnemu svetu.

V razpravi o predlogu odloka o spremembi odloka o proračunu občine Krško za leto 1985 je sodelovala delegacija Obrtnega združenja Krško, ki je izvršnemu svetu posredovala amandma k predlogu odloka. Delegacija obrtnega združenja namreč meni, »da so planirani prihodki od obdavčitve osebnega dela s samostojnim opravljanjem gospodarske in drugih dejavnosti v predlogu odloka proračuna za leto 1985 v višini 115 milijonov dinarjev planirani previsoko«. Izvršni svet je na to odgovoril, da so ti prihodki planirani na podlagi dejanskih, že realiziranih prihodkov do 30. 11. 1985 in ocene priliva plačil v decembru istega leta.

Obrtno združenje se ne strinja tudi z odločitvijo predlagatelja, da je iz razporeditve sredstev proračuna črtal znesek 1.000 000 dinarjev, ki je bil namenjen pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva. V odgovoru na ta amandma je izvršni svet opozoril na interventni zvezni zakon, ki omejuje vse prihodke skupne in splošne porabe. Zato je IS predlagal rebalans proračuna, s katerim so zagotovljena

le najnujnejša sredstva vsem proračunskim porabnikom. Poudaril je tudi, da so po dogovoru med Obrtnim združenjem Krško, Ljubljansko banko in IS SO Krško obresti iz sredstev, ki so namensko vezane za razvoj drobnega gospodarstva pri LB TPB, direktno usmerjene na Obrtno združenje Krško.

Delegati so na predlog predsednice zbora združenega dela zavrnil predlagana amandmaja.

Na seji zbora krajevnih skupnosti pa je največ razpravljalcev imelo pripombe zaradi skromnih sredstev, ki jih krajevne skupnosti dobivajo za delovanje delegatskega sistema, ta sredstva se namreč niso povečala v enakem indeksu kot za druge porabnike sredstev proračuna. Dobili so pojasnilo, da za leto 1985 tega ni mogoče spremeniti, pač pa bo treba predlagati povečanje sredstev za KS pri pravi proračuna za leto 1986.

Delegati obeh zborov so sprejeli odlok o spremembah odloka o proračunu občine.

Brez bistvenih pripomb so delegati sprejeli:

— odlok o začasnem financiranju splošnih potreb v občini Krško v I. trimesečju 1986,

— odlok o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za območje občine Krško,

— odlok o plačevanju prispevkov za samoupravne interesne skupnosti in za solidarno financiranje nalog SLO,

— odlok o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v letu 1986 v občini Krško,

— osnutek odloka o razglasitvi

spomenikov delavskega gibanja, NOV in socialistične graditve za zgodovinske spomenike in

— sklep o sklenitvi družbenega dogovora o namenski porabi turistične takse.

Sprejeti so bili tudi sklepi o imenovanju treh volilnih komisij. Občinsko volilno komisijo tako sestavljajo:

1. Marjan Žibret, predsednik
2. Danica Kostevc, namestnica predsednika
3. Milan Masnec, tajnik
4. Jelka Metelko, namestnica tajnika
5. Janez Uršič, član
6. Drago Šribar, namestnik člana
7. Cveto Bevk, član
8. Ivanka Planinc, namestnica člana
9. Vladimir Vogrinc, član
10. Ciril Logar, namestnik člana

Volilno komisijo za izvedbo volitev delegacij iz 36. člena zakona o volitvah in delegiranju v skupščine sestavljajo:

1. Alojz Pirc, predsednik
2. Mira Čuček, namestnica predsednika
3. Rafko Kranjc, tajnik
4. Cvetka Poljanec, namestnica tajnika

Volilno komisijo za izvedbo volitev delegacij iz 37. člena zakona o volitvah in delegiranju v skupščine pa so bili imenovani:

1. Ivan Molan, predsednik
2. Zvonko Gale, namestnik predsednika
3. Jože Cvar, tajnik
4. Lojze Novak, namestnik tajnika
5. Drago Radi, član
6. Bojan Bajc, namestnik člana

BLOUDKOVA ODLIČJA IN PRIZNANJA ZA 1985

V petek, 17. I. 86, sta občinski Telesnokulturna skupnost ter Zveza organizacij za telesno kulturo v prostorih SO Krško znova organizirali slovesno podelitev najvišjih občinskih priznanj telesnokulturnim delavcem in športnikom, Bloudkovih značk, ter priznanj in nagrad najbolj uspešnim tekmovalcem in društvom v minulem, 1985. letu. Na slovesnosti, ki sta se je udeležila tudi predsednik SO Krško, Branko Pirc, ter predsednik Komiteja za družbene dejavnosti, Niko Žibret, je povabljenim spregovoril predsednik OB ZTKO, Živko Šebek. Ob tem, da smo v 1985. letu praznovali 40. obletnico osvoboditve in s tem tudi 4 desetletja telesne kulture in športa v svobodi, je najprej orisal nekatere dosežke na tem področju v minulih štirih desetletjih. »Četudi je krška občina po številu prebivalcev in s tem potencialnih vrhunskih športnikov dokaj majhna, nas doseženih uspehov ni treba biti sram. Število republiških in državnih prvakov kakor tudi reprezentatov namreč ni bilo tako majhno, predvsem v plavanju, speedwayu in rokometu, v zadnjem času pa tudi v kegljanju. Še bolj vidni so uspehi pri zagotavljanju temeljnih pogojev za telesno kulturo in šport, pri čemer mislimo na številne športne objekte: igrišča, dvorane, plavalne bazene, telovadnice in druge. Znali smo izkoristiti boljše gmotne razmere in si v njih ustvariti površine, ki bodo zadoščale za rekreativno in tekmovalno dejavnost še leta naprej!« Ob tem je

Tončka Škafar, dolgoletna uspešna plavalca krškega Celulozarja, prejema iz rok Živka Šebka, predsednika ZTKO Krško, priznanje in nagrado za uspehe v kegljaškem športu, dosežene leta 1985.

(Foto: Miranda Bodor)

Neustavljivi športni funkcionar Franci Bračun prejema bronasto Bloudkovo značko iz rok predsednika občinske TKS, A. Šulca. (Foto Miranda Bodor)

predsednik OBZTKO postavil povsem upravičeno vprašanje, ali smo te pogoje v preteklosti in lani znali in uspeli v večji meri izkoristiti v prid množičnosti in posledični kakovosti. Ob odgovoru, ki žal ni pritriljen, bo treba v prihodnje, tudi v skladu s slovenskim nacionalnim programom telesne kulture in športa, v večji meri poudarjati delo; načrtno, strokovno in bolj zagrizeno, kot je bilo doslej. Le na ta način bomo lahko tudi v krški občini v večji meri opravičili vendarle ne tako majhna finančna vlaganja v to dejavnost, vzporedno pa nam bo to moč doseči z boljšim organizacijskim delom v društvih in klubih, pri čemer naj bi svoje dodala tudi vodstva posameznih krajevnih skupnosti in krajevnih konferenc socialistične zveze delovnih ljudi.

Na omenjeni slovesnosti je predsednik občinske telesnokulturne skupnosti, Anton Šulc, podelil Bloudkove značke.

Bronaste so prejeli:

Drago Zadavec — za dolgoletno delo v rokometu,

Franci Bračun — za delo v različnih društvih v KS Krško,

Uroš Šerbec — pionirski, kadetski in mladinski republiški reprezentant v rokometu,

Edvard Mirt — za delo v PD »Bohor« Senovo,

Mirko Kužnik — za delo v Smučarskem klubu Krško.

Srebrne značke:

Albina Mahovne — za dolgoletno delo v PD »Bohor« Senovo,

Marjan Štajner — za dolgoletno delo v športnih društvih v KS Krško,

Avto-moto društvo Krško — za tekmovalne uspehe v speedwayu.

Za tekmovalne uspehe v 1985. letu so pisna priznanja in nagrade prejeli:

Miloš Junkar, Uroš Šerbec, Ivan Kastelic, Bruno Glaser in Toni Božič — vsi iz roketnega kluba Krško; Ina Govedarica in Urška Slapšak iz PK »Celulozar« Krško; Tončka Škafar iz Kegljanskega kluba Krško; Krešo Omerzel iz AMD Krško ter

ŠSD Koprivnica, Šahovski klub Krško, Strelska sekcija TVD »Partizan« — Leskovec ter mladinska, pionirska I (letniki 70) in pionirska II (letniki 71) ekipa Rokometnega kluba Krško.

Živko Šebek

VZGOJNE AKCIJE MEDNARODNEGA LE-TA VARNOSTI V CESTNEM PROMETU

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je 21. januarja pripravil posvet mentorjev prometne vzgoje v osnovnih šolah.

Razpravljalci so se seveda pogovarjali o prometni vzgoji v osnovnih šolah, o organizaciji in pripravi otrok na kolesarske izpite, o udeležbi na tekmovanju Kaj več o prometu, ki bo 19. 4. letos nekje v Sloveniji, o zastarelih rekvizitih, ki so na voljo šolam za prometno vzgojo, o stanju šolske opreme — zlasti kombijev za prevoz šolarjev...

Udeleženci so med drugim sklenili uresničiti naslednje naloge:

— z mlajšimi šolarji se kaže natančno pogovarjati o njihovi varni poti v šolo;

— otroke je treba motivirati za to, da se bodo medsebojno opozarjali na napake in nevarnosti v prometu;

— vedno znova je treba ponavljati, naj se otroci ne vozijo na sprednjih sedežih v avtomobilih svojih staršev;

— otroke, starejše od 14 let, naj bi v šolah temeljito pripravljali za izpit iz cestnoprometnih predpisov, da bi bili varnejši, ko bodo sedali na kolesa z motorjem (izpitna komisija občinskega centra se bo odzvala vsakemu vabilu v šolo, kjer bodo imeli pripravljenih 10 ali več kandidatov);

— zaradi pomanjkanja učnih pripomočkov so sklenili fotokopirati potrebna gradiva in tako vsem omogočiti dostop do njih.

POGLED Z ODRA IN ZA KULISE

OTROCI POTREBUJEJO PRAVLJICE IN DEDKA MRAZA

(Ob novoletnem nastopu v Delavskem kulturnem domu E. Kardelja)

Pogled na vsakič prenapolnjeno dvorano Delavskega kulturnega doma v Krškem in potem še na Zdolah človeka kar presune. Koliko pričakujočih glav in radovednih oči! Le kaj si mislijo vsi ti malčki, kako doživljajo celotno predstavo, v koliki meri jo dojemajo kot celovitost, kaj jim pomeni sam Dedek Mraz?

Vprašan na to temo kar mrgoli. Enaka vprašanja si vsako leto zastavlja pripravljalni odbor na OŠ Jurija Dalmatina Krško, ko skuša sestaviti tekstovni, glasbeni in plesni del tako, da bi ob ustreznih likovni in svetlobni opremi odra dobil pričakovano podobo. Kakšna pa je ustrezna podoba in komu pravzaprav ustreza, otrokom ali odraslim? Ali nam bo uspelo pripraviti takšno predstavo, ki bo dovolj pritegnila otroke, se sprašujejo vsi, ki vadijo z nastopajočimi že več mesecev prej.

Odrasli se lažje spustimo v mislih do otroških let, kot pa gledamo stvari in dogodke z očmi sedanjih otrok. Težko je biti preprost in razumljiv tako veliki množici otrok. Potrebna je ustrezna motivacija, ideja, pogovor, misel, pazljivo poslušanje sogovornika, predvsem pa čas, Vsakršno hitenje pokvari še tako dobro idejo in jo včasih že v kali zatire. Domišljija si mora utreti pot med številnimi socialnimi in vedenjskimi vzorci odraslih in nam pomagati, da odvržemo vsakodnevno službeno masko ter se sprostim, vendar ne potročimo.

Kdor dela s srcem, ne gleda ne na čas ne na denar.

Nikoli biti zadovoljen z doseženim je lahko gibalo napredka, dokler ni pretirano. Takrat postane zavora.

Po vsaki predstavi se z glavo, polno raznih misli, kakor v transu vračam v garderobo, za kulise. Tam se pravzaprav poraja vsaka predstava in kot novorojen-

ček pride na oder. Njen uspeh je odvisen od tisočev raznih malenkosti, ki lahko včasih usodno vplivajo nanjo.

Dedek Mraz bi bil brez spremstva podoben kometu na nebu brez zvezd. Prazen blišč in nič drugega. Sok, vsebino; občutek pripadnosti, razpoloženje, vse to da lahko le ozračje celotne ekipe. Včasih je to bolj odvisno od odraslih kot od otrok.

Vsebina celotne prireditve mora otroke pritegniti na vso moč. Vsesati jih mora vase, da postanejo njen sestavni del. Čutiti, doživljati s celim telesom, videti, slišati,

ti, strmeti z odprtimi usti, da pozabiš dihati, to so vrhunci občutenja nečesa, kar te opaja. In tak čarobni opoj naj bi malčki doživeli vsaj enkrat v letu.

Po podatkih, ki so nam na voljo, je v decembrskem programu dedka Mraza sodelovalo naslednje število nastopajočih otrok iz posameznih osnovnih šol:

OŠ Brestanica: 40
OŠ Koprivnica: 38
OŠ Krško: 116
OŠ Leskovec: 64

Drago Pirman

SPREVOD DEDKA MRAZA

Tri tedne, malo več ali manj, nas je ločilo od prihoda dedka Mraza in vsega lepega ob koncu starega ter začetku novega leta. Učitelji in učenci naše šole pa smo dobili pomembno nalogo: pripraviti je bilo treba sprevod dedka Mraza in to za učence naše šole ter za učence OŠ XIV. divizije Senovo.

Tovarišice so izbrale učence, primerne za posamezne vloge. Doma smo se naučili besedilo, v šoli pa začeli z vajami. Vendar brez težav ni šlo. Naš oder je majhen, dvorana na Senovem pa velika, zato smo vadili tudi tam.

Večino kostumov smo si sposodili, druge je sešila delovna organizacija Lisca Senovo, nekatere pa smo prinesli učenci sami.

Lepo smo se pripravili in komaj smo čakali petka, 27. 12. 1985, ko je bil na vrsti naš prvi nastop. Ura prve predstave se je bližala, naš mali večnamenski prostor se je počasi polnil s predšolskimi otroki in njihovimi starši, dedki in babicami. V

dvoranici je prijetno šumelo, otroci so se radovedno ozirali in čebljali.

Še nekaj trenutkov in stopila sem na oder. Igrala sem Rdečo kapico. Med mojim pripovedovanjem je prišel lovec, nato pa še Sneguljičica. Loevec je nato odšel po dedka Mraza, Sneguljičica in jaz pa sva se pogovarjali z gledalci; peli smo, ritmična skupina je zaplesala, obiskali so nas živali in palčki. Potem je pritekel lovec in ves zasopel povedal, da prihaja dedek Mraz. Prišel je v spremstvu snežink, ki so nato zaplesale. zatem je imel dedek Mraz govor, razdelil je tudi darila.

V soboto, 28. 12. 1985, pa smo imeli ob osmih in devetih predstavah na Senovem, za šolske in predšolske otroke. Ob pol enajstih pa smo imeli zadnji nastop za učence na naši šoli.

Z veliko truda in dobre volje smo pripravili program, s katerim so bili gledalci zelo zadovoljni. Nam, nastopajočim, pa bo ostal vedno v spominu.

Mojca Penič, 7. r.
OŠ Koprivnica

Ob sprejemu dedka Mraza v Brestanici in na Senovem. (Foto: M. Bodor)

NOVOLETNI NASTOP

Tovarišica Breda nas je določila za spremstvo dedka Mraza. Priprave na nastop so bile dolgotrajne in zahtevne. Vsako jutro smo morale zgodaj vstajati in hoditi na vaje. Ples smo v glavnem sestavile same, vodila pa nas je tovarišica Breda Rudman-Učakar. Kot del novoletnega spremstva smo bile mušnice.

Pred nastopom smo imele veliko tremo, ko pa smo prišle na oder, smo čisto pozabile na strah, saj smo se morale vživeti v svoj ples, ki ga je bilo treba pred gledalci v dvorani kar se da lepo odplesa-

ti. Po končanem nastopu smo sedle med ostale nastopajoče v ozadju odra. Imele smo priložnost opazovati navdušene malčke v dvorani in mimogrede nám je spomin ušel v preteklost, ko smo same bile taki malčki, ki so spremljali novoletno prireditev. Tudi takrat smo uživale v plesu snežink, dimnikarčkov, palčkov in drugega spremstva, bale pa smo se medveda in opice, ki sta se sprehajala po dvorani... Po končanem nastopu v DKD Edvarda Kardelja v Krškem smo odšli na Zdole, kjer smo se v prenovljenem Kulturnem domu Bena Zupančiča predstavili tamkajšnjim malčkom. Nato

so nas lepo pogostili. Po malici smo lahko plesali po dvorani. Tudi jabolka smo si lahko privoščili.

Po mnenju gledalcev smo z letošnjim nastopom v spremstvu dedka Mraza prijetno presenetili, še najbolj pa je bil prisrčen predšolskim otrokom. Čeprav so bile vaje za novoletni nastop dolge in naporne, naš trud ni bil zaman in tudi same smo bile zadovoljne. Upamo, da bomo lahko še sodelovale.

ANJA, VITA, DORIS in druge
»mušnice« iz 6. a
OŠ »Jurij Dalmatin«,
Krško

Sprejem dedka Mraza v zdolskem domu Bena Zupančiča (levo) — (foto: Vida Ban) in v podboški telovadnici (desno) — foto: M. Bodor.

POŠTA IZ DOPOLNILNE ŠOLE V NEMČIJI

Dedek Mraz v Nagoldu

Malčki, predšolski otroci, zlasti tisti, ki obiskujejo malo šolo, in učenci slovenske dopolnilne šole iz Nagolda in Calwa so že nestrpnost čakali, da jih obišče težko pričakovani dedek Mraz. Lepo okrašena dvorana z veliko jelko, pod katero so se kopičila darila, je le še stopnjevala praznično vzdušje. Po govoru predsednika šolskega sveta se je pričel prisrčen program, v katerem so otroci pokazali, kaj vse so se naučili za dobrega dedka. Ta je bil zadovoljen z njihovim nastopom, spregovoril jim je par besed ter jim položil na srce, naj pridno obiskujejo slovensko dopolnilno šolo in naj ne pozabijo na svoj jezik. Še posebno so bili obdarovani otroci, ki obiskujejo malo šolo — prikupne punčke in fantki iz blaga Skupnosti otroškega varstva iz Ljubljane so jih zelo razveselili in upajmo, da bo to tudi motivacija za vse tiste, ki se še niso odločili, da bi poslali svojega otroka v to prijetno obliko priprave na slovensko šolo. Tudi drugih daril so bili obdarovanci veseli, kajti v vsaki vrečki je bila lepa slovenska knjiga, za mlajše pa kasete. Tako se polagoma, a vztrajno bogati knjižnica vsakega slovenskega otro-

ka v tujini in če vse knjige tudi pridno prebira, pripomore to ne le k jezikovni vzgoji, marveč tudi k osebnostnemu razvoju naših otrok.

Po podelitvi daril so se obiskovalci posladkali z dobrotami, ki so jih pripravile skrbne mamice, kdor je želel, pa si je lahko tudi ogledal kasetni film o vračanju naših ljudi v domovino in odpiranju obrti v Jugoslaviji.

Marjana Požun

Nagold

SKUD »Triglav« Nagold je slovesno proslavilo Dan republike. Prizadevni društveni delavci in oddelek slovenske dopolnilne šole so 23. novembra pripravili proslavo, ki so se je udeležili tudi naši dragi gostje z Jesenic. Zaradi prijateljskih stikov in sodelovanja med občinama Nagold in Jesenice smo dobili od nemške občine tudi dvorano, saj se je prej mnogokrat zataknilo prav pri prostorih za prireditve. Po prijetnem kulturnem programu, ki so ga obogatili tudi otroci iz srbohrvaške dopolnilne šole, se je razvilo družabno srečanje, ki je zopet združilo ljudi, saj plesa in lepe slovenske pesmi ni manjkalo.

Vse Slovence je zelo veselilo, da so imeli v svoji sredi Jeseničane. Ti so nas seznanili z gospodarsko in politično situacijo doma, nas zopet povabili k sebi in spregovorili o aktualnih občinskih dogajanjih in pozitivnih premikih. Pogovori in tesni gostoljubni stiki med člani in gosti so le še utrdili sodelovanje in ga razširili še na prijateljstvo in navezanost. Vse to pa ljudje, ki žive zunaj domovine, morda najbolj potrebujejo.

Marjana Požun

Sindelfingen

7. decembra 1985 je SKUD »Triglav« Sindelfingen praznoval Dan republike, proslavo pa je zaradi prostorskih omejitev povezal tudi z obiskom dedka Mraza in obdaritvijo otrok. Kulturni program so pripravili otroci slovenske šole, malčki, ki obiskujejo malo šolo, pevski oktet društva ter obe folklorne skupini, mlajša in starejša, ki zelo uspešno delujeta in žanjeta lepa priznanja. Vsi nastopajoči so se zelo potrudili, da bi gledalce zadovoljili in jim nudili prijetno doživetje. Med častnimi gosti na prireditvi sta bili tudi tovarišici iz Zavoda za

šolstvo in Skupnosti otroškega varstva Ljubljane, kakor tudi ravnateljica Klostergartenschule v Sindelfingnu, ki nudi prostore za slovenski dopolnilni pouk v tem kraju.

Malčke in vse mlade po srcu je navdušil zlasti drugi del prireditve, ko je prišel v dvorano dedek Mraz. Bil je pravi, pripotoval je iz Slovenije in razdelil darila. Prelepe knjige in kasete so razveselile vse obdarovance. Tudi knjižni paketi so prišli iz Slovenije, kjer so bili narejeni posebno za naše otroke v tujini. Otroci so bili nad njimi navdušeni, saj je izbor primeren njihovi starosti in znanju jezika, predvsem pa so to vedre, zanimive in sodobne knjige, ki jih vsi radi prebiramo.

Na koncu so zaplesali starejši člani folklorne sekcije društva in s svojimi ple-si resnično osvojili gledalce. Vsi so zahtevali še ponovitev in dodatke, plesalci pa so jim, čeprav utrujeni, radi ustregli. V imenu SKUD-a »Triglav« Sindelfingen, Sveta staršev slovenske dopolnilne šole in učencev so se zahvalili tudi svoji priljubljeni tovarišici Miri Turk za njeno uspešno in požrtvovalno delo. Čeprav beseda hvala pove premalo, se učenci in vsi Slovenci tu vendarle zavedajo velikega pomena njenega dela. Obljubili so, da bodo nadaljevali s svojimi aktivnostmi, s svojo privrženostjo domovini in da ne bodo nikoli zanemarili svojega prelepega materne jezika.

Marjana Požun

se že v zgodnjih popoldanskih urah zbrali v Domu mladih. Bila je nedelja pred novim letom. Dekleta smo pripravile prigrizek, fantje pa so okrasili prostor, v katerem smo pozneje imeli ples. Najprej smo imeli zbor, da smo pregledali plan dela. Sledilo je šaljivo tekmovanje. Damjana in Jasna sta pripravili vprašanja, na katera sta odgovarjali dve ekipi. Kasneje smo imeli še srečolov, na katerem smo seveda »lovili« čim boljše dobitke. Nato smo pozno v noč rajali, igral pa nam je ansambel Kokos.

Ob novem letu smo učenci naše šole obiskali starejše občane v domu upoko-jencev. Pripravili smo jim kratek kulturni program in jim voščili vse dobro v novem letu. Bili so nas zelo veseli.

Novoletno razpoloženje na šoli je popestrila razstava pogrinjkov za to priložnost, ki so jo pod vodstvom tovarišice Marije Sedajeve pripravile učenke šestih razredov. Na ogled je bila vsem učencem. Ob koncu tedna pa smo osmošolci ocenili posamezne mize, ki so bile zares lepo pogrnjene in okrašene, da je bilo kar težko izbrati najboljšo. Sicer pa je bila razstava pogrinjkov tudi poučna, posebno za nas starejše osnovnošolce.

Monika Mavsar, 8. c.,
nov.- dop. krožek OŠ
»Jurij Dalmatin«
KRŠKO

DELO TABORNIKOV KRŠKEGA ODREDA »SIVI DIM«

Delo tabornikov tudi pozimi ne preneha, čeprav so nekatere aktivnosti, ki so sicer nekakšen »simbol« taborništva, otežene zaradi zimskih radosti ali težav.

Povsem normalno je, da nihče pozimi ne tabori, vendar pa imamo taborniki tudi programe, po katerih je v zimskem času obilo dela. Tako delo v okviru vodov poteka predvsem v obliki usposabljanja in priprav za delo v obdobju, ko bo narava bolj gostoljubna, to je spomladi in poleti.

V nekaterih odredih redno prirejajo zimovanja. Odredi v naši občini zaradi pomanjkanja kadrov, ki bi vodili in organizirali zimovanja, tega do sedaj še nismo organizirali. So pa v odredu Sivega dima bila razmišljanja o tedenskem bivanju na Veliki planini, kjer bi bivali v počitniškem domu Zveze tabornikov Slovenije. Vendar nam dalj od razmišljanja ni uspelo priti. Smo pa pripravili zelo veliko srečanje tabornikov odreda v nedeljo, 29. 12. 1985 v Domu mladih. Številnim vodstvom so se v popoldanskem času priključili tudi člani nekaterih vodov. Po kratkem uvodnem taborniškem delu s pesmimi in pozdravom načelnika odreda je bila zabava, prepletena s šaljivim kvizom in drugimi točkami, ki so popestrile srečanje. Poseben ton je dal tudi ansambel Kokos iz Leskovca, ki se je odzval prošnji tabornikov in brezplačno igral na prvem taborniškem »silvestrovanju«. Taborniki — vodniki s Spodnjega Griča so poskrbeli tudi za okrasitev novoletne jelke in Doma mladih ter za prigrizek in pijačo.

Da takšno srečanje pomeni tudi vzpodbudo za delo, dokazuje tudi to, da so vodniki na OŠ »Jurij Dalmatin« iz Krškega pridobili za delo v odredu Sivega dima v Krškem okoli 50 novih članov — učencev od 2. do 6. razreda.

Dogovorili smo se, da se bomo še večkrat srečali in sicer vsak drugi in zadnji petek ob 17. uri v Domu mladih, kjer si bomo razdelili naloge za naslednjih 14 dni, se pogovorili o programih dela vodov, se dogovorili o rabi opreme, včasih pa bomo imeli tudi taborniški ples ali drugo obliko zabave, zato da se bomo bolj spoznali, se bolj razumeli med sabo ter se medsebojno vzpodbujali za delo v taborniški organizaciji.

Stane Dvoršek

PRAZNOVANJE NOVEGA LETA S TABORNIKI

Tudi taborniki odreda Sivi dim smo praznovali novo leto. Člani z Griča smo

Taborniki iz odreda Sivega dima »po gasilsko«, za spomin na novoletno praznovanje 1985—86. (Foto: Stane Dvoršek)

**POČITNIŠKI FILMSKI
PROGRAM DD EK**

OZMP Krško in DKD „Edvard Kardelj“ Krško vabita na ogled filmov v DKD Edvarda Kardelja v času zimskih počitnic:

torek, 28. 1. ob	11. uri: LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM
torek, 28. 1. ob	18. uri: LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM
sreda, 29. 1. ob	11. uri: LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM
sreda, 29. 1. ob	18. uri: PO PRVI LJUBEZNI
četrtek, 30. 1. ob	11. uri: LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM
četrtek, 30. 1. ob	18. uri: PO PRVI LJUBEZNI
nedelja, 2. 2. ob	18. uri: HOKUS – POKUS
torek, 4. 2. ob	11. uri: INŠPEKTOR NERODA
torek, 4. 2. ob	18. uri: RAZKROPITE SE, KAJ ZIJATE
sreda, 5. 2. ob	11. uri: RAZKROPITE SE, KAJ ZIJATE
sreda, 5. 2. ob	17. uri: OBČINSKI SVETNIK JOSEF ŠVEJK (J. Hočevar-Rifle, T. Fornezzi-TOF)
sreda, 5. 2. ob	18. uri: INŠPEKTOR NERODA
četrtek, 6. 2. ob	11. uri: SUPERMAN II.
četrtek, 6. 2. ob	18. uri: SUPERMAN II.
petek, 7. 2. ob	18. uri: PROSLAVA ZA SLOV. KULTURNI PRAZNIK
sobota, 8. 2. ob	11. uri: SUPERMAN II.
sobota, 8. 2. ob	18. uri: KRULL
sobota, 8. 2. ob	20. uri: KRULL
nedelja, 9. 2. ob	11. uri: SUPERMAN II.
nedelja, 9. 2. ob	18. uri: KRULL
nedelja, 9. 2. ob	20. uri: KRULL

Vstopnice za dopoldanske predstave (MATINEJE) so po 50.— din, ob 18. uri po 100.— din (razen nedeljskih), za HOKUS – POKUS IN KRULL po 150.— din.

UČENCI in DIJAKI, želimo, da del zimskih počitnic preživite ob gledanju filmov, ki smo jih izbrali posebej za vas!

K ogledu vabimo učence vseh šol v občini. Rezervacije za organizirane skupine sprejemamo na telefon 71-495 od 7. do 14 ure

**PESTRA KULTURNA PONUDBA V DKD
EDVARDA KARDELJA KRŠKO**

Pred nekaj dnevi se je izteklo mandatno obdobje dosedanjemu programskemu svetu DKD Edvarda Kardelja v Krškem. Ob tej priložnosti smo pretresli delo v minulem obdobju, ugotavljali ugodne in manj ugodne premike na področju kulturne ponudbe našega delavskega doma.

Splošna ocena je dokaj ugodna predvsem za minulo, 1985. leto, saj nam že bežen pogled pove, da smo videli tri operne in štiri gledališke predstave, kar pomeni, da je bil obseg prireditev zadovoljiv. Tudi kakovost del in njihove izvedbe je bila na višini. Tako smo na primer videli »hit« sezona — Partljičeve komedijo Moj ata socialistični kulak ter odlično predstavo Otroci manjšega boga. Izjemno vzdušje je bilo ob nabitih polni dvorani, ko je zapel Gorenjski slavček. Sicer pa je naša prednost v tem, da smo videli predstave ljubljanskih, mariborskih, tržaških in zagrebških umetnikov.

Poleg omenjenih prireditev smo videli nad deset kvalitetnih dogodkov, v glavnem glasbenega značaja. K temu moramo prišteti tudi razstavno dejavnost, saj so pripravili štiri razstave z različno tematiko.

Kot novost lanskega leta moramo omeniti prvi krški filmski teden, s katerim smo želeli počastiti 40-letnico domače filmske ustvarjalnosti. Ljubitelji filma so bili posebej zadovoljni, ko so videli premiero filma Doktor. V njem so v glavni vlogi gledali Slavka Cerjaka, našega nekdanjega krajana, ki je to priložnost s svojo prisotnostjo napravil še bolj zanimivo.

Povemo naj, da v zadnjem času z velikim zadovoljstvom opažamo premik v kulturni zavesti delovnih ljudi. Potrebni so bili sicer veliki napor vodstva delavskega doma, toda če ne bi našli razumevanja v naših delovnih kolektivih, vseh prej naštetih gledaliških in opernih predstav ne bi videli. Za kaj gre? V zadnjem času se je izoblikovalo neke vrste pokroviteljstvo; posamezne OZD finančno omogočajo konkretne kulturne programe. Ravno zato si lahko njihovi delavci in seveda tudi ostali občani ogledajo predstave po izredno dostopnih cenah. Če tega sodelovanja ne bi bilo, bi znašala ekonomska cena vsto-

pnice 500 do 1000 dinarjev, saj stane ena predstava od 20.000 do 40.000 dinarjev.

Že danes lahko napovemo, da bomo v začetku februarja videli Janeza Hočevarja-Rifleta v vlogi Švejka, konec istega meseca bo na sporedu Brechtova Malomeščanska svatba, marca pa Kleistov Razbiti vrč, v katerem bo popularni Rifle zaigral skupaj s Slavkom Cerjakom.

Ivan Mirt

FILMSKI KOTIČEK

Leto je nazkoli, dragi ljubitelji filma, zato je prav, da pokukamo v letošnji spored krškega kina. Zanima nas, kaj nam dobrega obeta ta program. Poznavalci filmov ste najbrž nestrpni, ker nekaterih filmov ne morete dočakati, oziroma bi jih radi videli čim prej. O dobrih filmih berete v časopisih in revijah, zanje slišite na radiu, predstavlja jih televizija. Treba je seveda upoštevati, da distributerji krojijo način razpošiljanja filmov, saj želijo, da kvalitetni in odmevni filmi najprej »poberejo« gledalce v večjih krajih, šele potem so na vrsti manjši.

Kakorkoli že, vsak mesec imamo na sporedu vsaj en film, ki je vreden ogleda. Pa pogledjmo, kateri filmi so to!

Filma Bogovi so padli na glavo in Oče na službeni poti smo videli januarja letos. Pred nami pa so še: Indiana Jones, ki bo na sporedu od 12. do 15. februarja, Rambo 22. in 23. marca, Galipolje 13. aprila, Amadeus od 1. do 4. maja, Ženska v rdečem 31. maja in 1. junija, Mata Hari 29. junija, Yentl 5. in 6. julija ter Škratlatni dež 20. in 21. septembra 1986.

Toliko za enkrat. Ljubitelji filma ste prav gotovo prepoznali nekatere naslove, zato — na svidenje v kinu!

Ivan Mirt

DKD Edvarda Kardelja Krško:

**SPORED FILMSKIH
PREDSTAV V
FEBRUARJU 1986**

Nedelja, 2. 2. ob 18.00: HOKUS POKUS, amer. romant.-humor. triler.

Torek, 4. 2. ob 19.30: UČITELJICA PLEŠE S CELIM RAZREDOM, italijanska seksi komedija.

Sreda, 5. 2. ob 18.00: RAZKROPITE SE, KAJ ZIJATE, francoska komedija.

Petek, 7. 2. ob 19.30: KRULL, ameriški avanturistični.

Sobota, 8. 2. ob 18.00 in 20.00: KRULL, ameriški avanturistični.

Nedelja, 9. 2. ob 18.00 in 20.00: KRULL, ameriški avanturistični.

Torek, 11. 2. ob 19.30: NEWYORŠKI MORILEC, italijanska kriminalka.

Sreda, 12. 2. ob 18.00 in 20.00: INDIANA JONES, ameriški pustolovski.

Četrte, 13. 2. ob 18.00 in 20.00: INDIANA JONES, ameriški pustolovski.

Petek, 14. 2. ob 18.00 in 20.00: INDIANA JONES, ameriški pustolovski.

Sobota, 15. 2. ob 18.00 in 20.00: INDIANA JONES, ameriški pustolovski.

Nedelja, 16. 2. ob 18.00: KALIFORNIJSKE LUTKE, ameriška komedija.

Torek, 18. 2. ob 19.30: LJUDOŽERCI AMAZONKEGA PRAGOZDA, italijanski avanturistični.

Sreda, 19. 2. ob 18.00: PEKLENSKI PREGON, ameriška kriminalka.

Nedelja, 23. 2. ob 18.00: MLADI BOJEVNIKI, ameriška kriminalka.

Torek, 25. 2. ob 19.30: DIVJE NOČI GOSPE »O«, nemška seksi komedija

Sreda, 26. 2. ob 18.00: SPET SEM SAMSKI, francoska komedija.

KDAJ PODALJŠANJE PORODNIŠKEGA DOPUSTA NA LETO DNI?

Odločitev za podaljšanje porodniškega dopusta v Sloveniji na leto dni so sprejeli delegati skupščin Skupnosti socialnega varstva Slovenije in Skupnosti otroškega varstva Slovenije na zasedanjih sredi lanskega novembra. Tudi v Resolucijo o politiki družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990 v letu 1986 smo zapisali, da bomo uveljavili enoletni porodniški dopust.

Dejstvo je, da so se ljudje zavzeli za enoletni porodniški dopust z veliko stopnjo soglasja in odgovornosti in zato terjajo od pristojnih organov, da delegatsko sprejeto odločitev čim prej udejanijo. Izvajanje podaljšane porodniškega dopusta je v soodvisnosti od spremembe in dopolnitve zakona o delovnih razmerjih. Slovenska skupščina bo Predlog za izdajo zakona s predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih obravnavala šele 12. februarja 1986. Zato bo skupščina Skupnosti otroškega varstva Slovenije na svoji 11. seji 19. februarja 1986 (ki je bila prvotno sklicana za 22. januar 1986) sklepala o predlogu samoupravnega sporazuma o porodniškem dopustu, ki ga je potrebno uskladiti z določili zakona o delovnih razmerjih.

Na Skupnost otroškega varstva Krško prihajajo številna vprašanja v zvezi s pričetkom uveljavitve podaljšane porodniškega dopusta. O odločitvi slovenske skupščine in Skupnosti otroškega varstva Slovenije vas bomo obvestili preko delegatskega glasila Naš glas in z dopisom vsem organizacijam združenega dela v občini.

Vesna Žvar

PODALJŠANI PORODNIŠKI DOPUST

O predlogu samoupravnega sporazuma o porodniškem dopustu bo sklepala skupščina Skupnosti otroškega varstva Slovenije 19. februarja letos (predlog sporazuma je objavljen v Del. poročevalcu Skupnosti otroškega varstva Slovenije št. 19. z dne 18. dec. 1985).

Pravico dočasne zadržanosti z dela zavoljo nosečnosti in poroda (porodniški dopust) in dopusta za nego in varstvo otroka imajo po določenih tega sporazuma:

— matere — delavke v združenem delu, zaposlene pri nosilcu samostojnega dela ali pri drugem zasebnem delodajalcu, oziroma matere, ki so nosilke samostojnega osebnega dela;

— oče — delavec ali nosilec samostojnega osebnega dela, če se tako sporazumeta z materjo-upravičenko ali če mati umre, zapusti otroka, oziroma če zaradi zdravstvenega stanja začasno ali

(Foto: Jože Brinowetz)

trajno ni sposobna za samostojno življenje;

— druga delavka, drugi delavec, ki neguje in varuje otroka, če se tako sporazume z materjo-upravičenko, če mati

umre, zapusti otroka, oziroma ni sposobna za samostojno življenje, ali če vzame otroka v nego in varstvo, da bi ga posvojil.

Po novem naj bi celotni porodniški dopust trajal 365 dni, od tega bi bilo 105 dni porodniškega dopusta (kar lahko praviloma izkoristi samo mati) ter 260 dni dopusta za nego in varstvo otroka.

Bodoča mati mora nastopiti porodniški dopust 28 dni pred predvidenim datumom poroda, z izvidom pristojne zdravstvene organizacije pa lahko tudi 45 dni pred porodom. Določeno je tudi, da predporodnega dopusta (28 dni) praviloma ne more izrabiti po otrokovem rojstvu, izjemoma lahko, če je porod nastopil prej, kot je predvidel zdravnik.

Dopust za nego in varstvo otroka lahko upravičenka izrabi tako, da je popolnoma odsotna z dela 260 dni ali pa dela po 21 ur na teden, in to praviloma 4 ure na dan do 17. meseca otrokove starosti. Novost po tem sporazumu je, da je upravičenki na voljo, da dopust za nego in varstvo otroka prekine in se vrne na delo, neizrabljeni del dopusta pa lahko izrabi v nepretrganem trajanju, preden otrok dopolni tri leta starosti. V primeru, ko se upravičenka ne odloči za mirovanje pravice po 7. členu predloga sporazuma, ima pravico do povračila celotnih stroškov oskrbe za tega otroka, ki je deležen nege in varstva v katerikoli obliki družbeno organiziranega varstva.

Novost je tudi, da lahko upravičenka deloma ali v celoti prenese pravico do dopusta za nego in varstvo otroka na drugo upravičenko, sama pa se vrne na delo. Upravičenki, ki neguje in varuje poleg svojega otroka še enega ali največ dva tuja otroka, se doba dopusta podaljša za toliko dni, kolikor te pravice niso izrabile upravičenke, katerih otroke neguje in varuje. S takšnim načinom rešitve mora soglašati organizacija združenega dela, kjer je zaposlena delavka, ki prevzame tuje otroke v nego in varstvo.

Nova je tudi določba, s katero naj bi izenačili položaj delavk, ki sklenejo delovno razmerje in imajo otroka, ki še ni dopolnil 377 dni oziroma 11 mesecev starosti, z delavkami, ki celo v varovalni dobi 28 dni pred predvidenim datumom poroda sklenejo delovno razmerje — ga torej sklenejo, ne začnejo pa delati.

Sporazum dopušča tudi možnost, da se upravičenec in delovna organizacija dogovorita o ustreznem načinu izrabe dopusta za nego in varstvo otroka, kot je določen v tem sporazumu. V tem primeru je delovna organizacija dolžna zagotoviti lastna sredstva, če bi na podlagi dogovora presegli dogovorjeno pravico po tem sporazumu.

Osnova za nadomestilo osebnega dohodka je v načelu osebni dohodek, ki

ga je delavec dosegel v minulem letu. Če je upravičenec nosilec samostojne dejavnosti, je osnova za nadomestilo enaka neto osnovi, ki je bila v minulem letu podlaga za plačevanje prispevkov za pokojninsko-invalidsko zavarovanje. S tem sporazumom je določeno, da bo upravičencem zagotovljeno 100-odstotno nadomestilo osebnega dohodka v času porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka. Osnova za nadomestilo osebnega dohodka se poveča z odstotkom rasti povprečnih osebnih dohodkov vseh zaposlenih na območju SR Slovenije.

V primerih, ko upravičenec v preteklem letu ni delal in ni prejemal osebnega dohodka, pa tudi za nosilca samostojne dejavnosti je določeno, da se upošteva osebni dohodek oziroma neto osnova, ki je podlaga za plačevanje prispevkov za pokojninsko-invalidsko zavarovanje v tekočem letu, torej v letu, ko je prišlo do začasne zadržanosti z dela. V teh primerih se osnova ne valorizira. Upravičenci pa so deležni sprotne valorizacije tako kot upravičenci, ki imajo za osnovo osebni dohodek v minulem letu. Na ta način nadomestilo osebnega dohodka skoraj ne zaostaja za osebnim dohodkom. S Sporazumom je tudi določeno, da nadomestilo osebnega dohodka ne more biti večje od akontacije osebnega dohodka, če bi upravičenec delal. Sporazum zagotavlja socialno varnost delavcem, ki so pred začetkom izrabe pravice do porodniškega dopusta oziroma dopusta za nego in varstvo otroka delali poln delovni čas in na podlagi doseženega osebnega dohodka ne bi dosegli nadomestila v višini najnižjega zneska, ki zagotavlja materialno in socialno varnost delavca, kot ga določa izvršni svet skupščine SR Slovenije (zajamčeni osebni dohodek).

Za nego in varstvo teže telesno ali

duševno prizadetega otroka, nedonošenčka ali dvojčkov traja daljši dopust za nego in varstvo otroka pri popolni odsotnosti z dela do 15. meseca otrokove starosti. Uveden je tudi dodatni dopust za nego in varstvo več hkrati živorojenih otrok (trojčki, četverčki itd.) in to za

vsakega nadaljnega otroka 3 mesece.

Pravica do porodniškega dopusta ali do dopusta za varstvo in nego otroka preneha, če je otrok umrl ali v primeru, ko upravičenec dopusta ni uporabil za namen, za katerega ga je dobil, miruje pa tedaj, če je otrok dalj časa — več kot 7 dni — hospitaliziran in ni potrebna prisotnost upravičenca v zdravstveni organizaciji. Kot novost je uvedena pravica do družbene pomoči pred otrokovim rojstvom in po njem, do katere so upravičene

iskalke zaposlitve, študentke in učenke v usmerjenem izobraževanju, ki imajo stalno prebivališče na območju SR Slovenije ter na kakšni drugi podlagi niso upravičene do nadomestila osebnega dohodka ali denarne pomoči zaradi poroda, nege in varstva otroka. Dodelitev družbene pomoči ni odvisna od socialnih razmer upravičenke in znaša 50% poprečnega čistega osebnega dohodka vseh zaposlenih na območju SR Slovenije v minulem letu.

OD 1. JANUARJA TRI RAZLIČICE ZAVITKA ZA OPREMO NOVOROJENCA

Varstvo matere in otroka pojmuje pri nas kot splet dejavnosti in ukrepov, s katerimi izražamo skrb za varnost matere v času nosečnosti, za zagotavljanje varnega poroda, za revitalizacijo matere po porodu in zdrav psihofizični razvoj otroka. Sem sodijo tudi drugi ukrepi, ki zagotavljajo varno delo, pravico do plačanega porodniškega dopusta, ponovno vključevanje v delovni proces ter zavitek za opremo novorojenca.

V letu 1979 je denarno obliko pomoči ob rojstvu otroka v celoti nadomestil standardni zavitek za opremo novorojenca. Dobijo ga matere 60 dni pred predvidenim datumom poroda.

Vsebina zavitka se pa doslej ni bistveno menjala.

Delegati skupščine Skupnosti otroškega varstva Slovenije so se odločili, da mo-

sprejela v decembru 1985 sklep, da se s 1. januarjem 1986 leta uvedeta še dve novi različici zavitka za opremo novorojenca. Tako lahko matere od 1. januarja dalje izbirajo med naslednjimi tremi različicami:

A. obstoječi standardni zavitek, ki rabi tudi kot začasno ležišče za otroka — zavitek »ležišče«;

ramo v obdobju 1986—1990 ohraniti najmanj sedanjo vrednost zavitka, vendar pa pripraviti več različic, da bi starši lahko izbrali vsebino zavitka po svojih potrebah.

Na osnovi izsledkov raziskave o ustreznosti zavitka sta odbor za razvoj družbenega varstva otrok in odbor za svobodno menjavo dela skupščine Skupnosti otroškega varstva Slovenije

B. zavitek, v katerem je ležišče nadomestila torba, ki ima dve uporabni vrednosti, prvo kot torba za prenašanje predmetov, drugo kot podlaga za previjanje otroka — zavitek »torba«;

C. zavitek, ki ima ustrezno vrednost »ležišča« oziroma »torbe«, poleg drugih predmetov pa vsebuje večje število plenilic — tekstilni zavitek.

Vsebina standardnega zavitka oziroma zavitka »ležišče«:

- 1. tosama plenice, dvojna tkanina (tetra) 20 kos.
- 2. tosama plenice, enojna tkanina (kaliko) 10 kos.
- 3. povijalna plenica 5 kos.
- 4. bebi plenične predloge 1 zav.
- 5. tosama plenice, nočne 3 zav.
- 6. spodnje majice 4 kos.
- 7. žabice 2 kos.
- 8. kapice 2 kos.
- 9. igračka 1 kos
- 10. sanitetna vata 1 zav.
- 11. bebi vatrane paličice 1 zav.
- 12. zaščitna krema 1 kos.
- 13. ipren ležišče 1 kos.
- 14. karton selotejp 1 kos.

Zavitek »torbac«:

- 1. tosama plenice dvojna tkanina 10 kos.
- 2. tosama plenice enojna tkanina (kaliko) 4 kos.
- 3. povijalne plenice 5 kos.
- 4. bebi plenične predloge 1 zav.

- 5. tosama plenice, nočne 1 zav.
- 6. spodnje majice 4 kos.
- 7. žabice 2 kos.
- 8. kapice 2 kos.
- 9. igračka 1 kos.
- 10. sanitetna vata 1 zav.
- 11. bebi vatrane paličice 1 zav.
- 12. zaščitna krema 1 kos.
- 13. torba 1 kos.

Tekstilni zavitek:

- 1. tosama plenice, dvojna tkanina (tetra) 30 kos.
- 2. tosama plenice, enojna tkanina (kaliko) 7 kos.
- 3. povijalne plenice 5 kos.
- 4. bebi plenične predloge 1 zav.
- 5. tosama plenice, nočne 3 zav.
- 6. spodnje majice 4 kos.
- 7. žabice 2 kos.
- 8. kapice 2 kos.
- 9. igračka 1 kos.
- 10. sanitetna vata 1 zav.
- 11. bebi vatrane paličice 1 zav.
- 12. zaščitna krema 1 zav.

Vse bodoče mamice obveščamo, da

lahko izbirajo med zgoraj predstavljenimi različicami zavitka za opremo novorojenca, svojo odločitev pa izrazijo na obrazcu Državne založbe Slovenije **POTRDILO O STOPNJI NOSEČNOSTI** (obrz. DZS št. 8,276), ki ga prejmejo v dispanzerju v zdravstvenem domu.

Potrdilo o stopnji nosečnosti oddaja na Skupnosti otroškega varstva Krško, zavitek pa prejmejo po pošti običajno tri do štiri tedne po uveljavitvi pravice.

Skupnost otroškega varstva Krško in Skupščina občine Krško pa vsem staršem ob rojstvu prvega otroka poklanjata knjigo **NAŠ MALČEK**.

Vse starše pozivamo, da nam sporočijo svoje želje, potrebe, predloge in pripombe tako v zvezi z zavitkom za opremo novorojenca kot z ostalimi programi Skupnosti otroškega varstva Krško. Veseli bomo vseh vaših vzpodbud in predlogov, poskušali jih bomo vtkati v naše programe.

**SKUPNOST OTROŠKEGA
VARSTVA
KRŠKO**

SKLEPI S PROGRAMSKO-VOLILNE SEJE KK SZDL SENOVO

Po razpravi o poročilu o delu in družbenopolitičnih aktivnostih predsedstva KK SZDL v mandatnem obdobju 1983—1985 je KK SZDL Senovo sprejela naslednje ugotovitve, stališča in sklepe:

1. Razrešiti je treba status Doma XIV. divizije in zagotoviti vire sredstev za vzdrževanje, tako da bo dom služil svojemu namenu.

Naloga: Komisija za upravljanje doma, Občinski komite za družbene dejavnosti SO Krško poiščeta možne rešitve.

2. KK SZDL ugotavlja izredno slabo stanje na področju kanalizacije na območju Senovega, ki se z novogradnjo še stopnjuje. Predlagamo, da se ureditev te problematike prioritarno opredeli v srednjeročnem družbenem planu občine Krško in v planskih dokumentih SKIS-a. Prav tako je potrebno urediti vprašanje plačevanja kanalščine. Ker je med občani veliko negotovanja in odporov zaradi plačevanja prispevka za kanalizacijo, zahteva konferenca obrazložitev porabe sredstev, ki so se s tega naslova zbrala pri SKIS oziroma pri KOSTAK Krško, in to z bilančnim stanjem ter nadaljnjim programom za izgradnjo kanalizacije. To informacijo je treba objaviti v Dolenjskem listu

3. Konferenca izpostavlja tudi problematiko pitne vode na Senovem, ki je predvsem ob neurjih neužitna. Konferenca zahteva sanacijo vodovoda.

Naloga: Predsedstvo KK SZDL in svet KS sprožita postopek pri organih SKIS-a.

4. V srednjeročnem obdobju 1986—1990 je nujno realizirati izgradnjo in popravilo cest, ki

Že od novega leta pekajo na Senovem prireditve v počastitev 40. obletnice DKD Svoboda. V okviru teh prireditev sodi tudi koncert vseh zborov v počastitev krajevnega in kulturnega praznika, ki bo 8. februarja ob 18. uri v kulturni dvorani Doma XIV. divizije. Ob tej priložnosti bodo podeljena najvišja krajevna priznanja, Prešernove plakete ter posebna priznanja ustanovnim članom DKD Svoboda.

niso bile urejene v tem srednjeročnem obdobju. Določiti je treba prioriteto za popravilo cest, ki so v slabem stanju in ki še niso bile v planu.

Naloga: Svet KS preko Cestnega podjetja Novo mesto in KOSTAK Krško, DE Ceste Krško proučita možnosti za ureditev tega problema.

5. Razrešiti je treba vprašanje financiranja krajevnih skupnosti, ker so le-te z novimi predpisi izgubile vir financiranja — prispevek iz mestnega zemljišča.

Naloga: Svet KS sproži vprašanje pri Občinskem komiteju za družbeno planiranje in gospodarski razvoj.

6. Urediti je treba vprašanje financiranja SZDL v KS.

Naloga: predsedstvo KK SZDL sproži vprašanje pri OK SZDL.

7. Konferenca izpostavlja nujnost pogostejšega sestajanja širšega članstva in predlaga

predsedstvu, da pri izvajanju nalog posega tudi po drugih oblikah in metodah dela, kot so sekcijske razprave in tematske konference, da bi tako vzpostavili in okrepili živi stik z občani naše KS.

Senovo, 9. 12. 1985

- Sklepe pripravila komisija za sklepe:
- 1. Tone Petrovič
 - 2. Jože Peterkoč
 - 3. Manca Gračner
 - 4. Ana Tubešhat

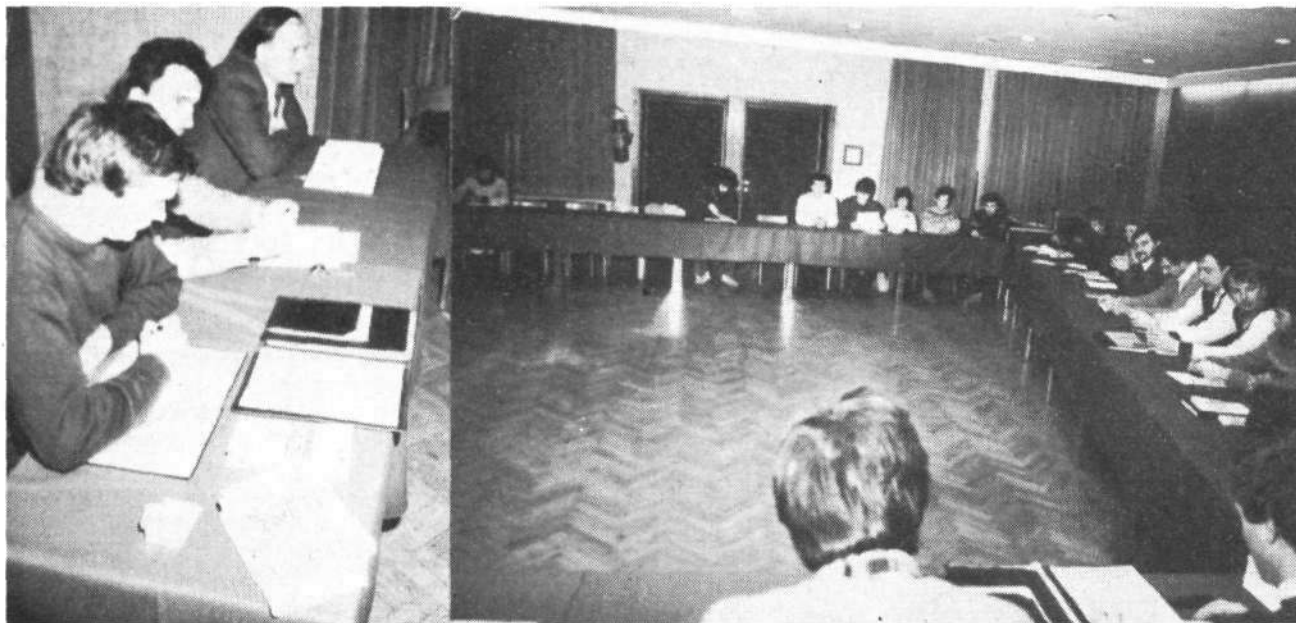
NAŠ GLAS — SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

— Izdaja: **INDOK center Krško** — Naklada: 1300 izvodov
— Odgovorni urednik: **Ivan Kastelic** — Uredništvo: **CKŽ 12, 68270 Krško, tel. 71-768** — Tisk: **Papirkonfekcija Krško** — Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na podlagi mnenja Republiškega komiteja za informiranje št. 421-1/72 z dne 5. marca 1980 — Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila ali pojasnila, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi teksti podpisani!

XII. KONGRES

ZSM SLOVENIJE

KRŠKO: 4,5,6. APRIL 1986

V začetku leta je Občinska konferenca ZSMS Krško organizirala seminar za vodstva svojih osnovnih organizacij. Med drugim so se mladi aktivisti imeli možnost pogovoriti z najbolj odgovornimi gospodarskimi in družbenopolitičnimi delavci iz občine Krško. Naš fotograf jih je obiskal med razgovorom s sekretarjem predsedstva občinskega komiteja ZKS Krško, Jožetom Habincem.

Priprave na XII. kongres ZSMS

PROBLEMI DRUŽBE SO TUDI PROBLEMI MLADIH

»Naš cilj: manj, toda bolje delati.«. Takšen naslov so dali pripravjalci osnutku delovnega gradiva za razpravo na XII. kongresu ZSMS, ki bo v začetku aprila letos v Krškem.

Vprašanja, ki jih načenjajo v gradivu, so vprašanja celotne družbe. Če jih povzamemo iz obsežnega gradiva (44 strani), jih lahko beremo kot bogat in bojevit program nadaljnega delovanja mladinske organizacije. Naloge, ki jih navajajo, so dobro znane in že neštetokrat zapisane, dejstvo, da jih je mladina v pripravah kongresnih dokumentov ponovno zapisala, pa pomeni, da smo doslej te naloge vse preveč zapisovali in jih vse premalo uresničevali. Iz vsebine osnutka gradiva za letošnji mladinski kongres je čutiti kritičen odnos mlade generacije do dogajanj v družbi, obenem pa njeno hotenje, da se skupaj z ostalimi naprednimi silami družbe bori za:

- razvoj socialističnih samoupravnih odnosov in materialne baze delavskega samoupravljanja;
- uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije;
- zmanjševanje inflacije (toda ne na račun

osebnih dohodkov delavcev);

- posodabljanje in prestrukturiranje proizvodnje (boljše prilagajanje proizvodnje zahtevam tržišča);

- skrajševanje in hkrati boljše izkoriščanje delovnega časa;

- izboljšanje položaja družbenih dejavnosti;

- boljše možnosti in večjo kakovost izobraževanja kadrov;

- prerazporeditev sredstev splošne porabe v korist osebnega in družbenega standarda ljudi;

- razkrinkavanje družbenih vzrokov za nastajanje socialnih problemov in odpravljanje socialnih razlik;

- zmanjševanje vloge in moči birokratsko-etatičnih in tehnokratskih sil;

- dosledno uveljavljanje delegatsko-skupščinskih odnosov;

- proti sprejemanju odločitev v ozkih

poslovnih in političnih krogih mimo delegatskega sistema;

- uveljavljanje samoupravnih socialističnih odnosov v združenem delu in zagotavljanje odločujočega vpliva neposrednih proizvajalcev na proizvodni proces in njegove rezultate (z drugimi besedami: uresničevanje določil zakona o združenem delu);

- ponovno uveljavitev vloge delavskih svetov;

- demokratizacijo krajevne skupnosti;

- varstvo in urejanje okolja;

- uveljavljanje ustavne vloge samoupravnih interesnih skupnosti;

- zagotavljanje samostojnosti ZSMS v skupščinskem sistemu;

- demokratizacijo politične kulture;

- aktivno in samostojno vlogo ZSMS.

Kriza je večino mlade generacije uvrstila k tistem delu delavskega razreda, ki je najbolj ogrožen in ima najmanj vpliva na družbene odločitve — čeprav so bistveni interesi mladine povezani z dolgoročnimi interesi delavskega razreda, je mlada generacija mlada danes in tukaj, s svojimi specifičnimi interesi, ki izhajajo iz njenega družbenega položaja.

Da bi se ta interes legitimno oblikoval znotraj socialističnega samoupravljanja, se ZSMS zavzema za pluralističen blok vseh emancipatorskih sil, zavzema se za nadaljnjo preobrazbo SZDL, ki naj bi pomenila uresničitev

Kardeljeve misli, da »SZDL ni politično centralizirana stranka starega tipa, marveč je širok vseh ljudski parlament, v katerem lahko pridejo do izraza vse tendence na liniji socializma, v katerem se bije aktiven boj mnenj o perečih vprašanih družbenega razvoja in položaja delovnih ljudi, boj, ki bistveno vpliva na sklepe samoupravnih organov podjetij, komune, pa tudi centralnih družbenih in državnih organov.«

Specifičen interes mlade generacije se neposredno kaže v družbeni vlogi in mestu mladine. Njen prehodni položaj med mladostno nesamostojnostjo in družbeno odvisnostjo se vse bolj zaostruje in podaljšuje, kar je posledica povečane odvisnosti od družine in družbe ter rastočega razkoraka med osebnimi interesi in željami ter družbenimi potrebami in možnostmi. Mlada generacija to neposredno občuti, saj primanjkuje delovnih mest, zlasti kvalitetnih, možnosti za pridobitev izobrazbe so zožene, oteženo je normalno napredovanje pri delu, možnosti za pridobitev stanovanja so nedosegljive, mladi imajo težave pri osamosvajanju in ustvarjanju družine, ne nazadnje pa so omejene tudi možnosti odločanja o vseh družbeno pomembnih zadevah.

Nemoč in nesposobnost kvalitetnega ter hitrega premagovanja obstoječih problemov se zrcali v prelaganju rešitev z ramen ene generacije na drugo. Zato ne priznavamo nikakršne delitve problemov na mladinske in družbene ne glede na to, ali gre za dolgoročni reprogram tujih dolgov, odlaganje rešitve vprašanja »nerazvitih«, nedorečeno reformo izobraževanja in družbenih dejavnosti ali pa za prepočasno tehnološko prenavo oziroma oportunitizem ob zastoji prestrukturiranja gospodarstva.

Aktivna prisotnost Zveze socialistične mladine Slovenije v temeljni delegatski bazi, v temeljni organizaciji združenega dela je posebej težavna, kajti tu se zgolj formalno potrjujejo odločitve o investicijski politiki, združevanju produkcijskih zmogljivosti, načrtovanju, višini prispevkov za skupno in splošno porabo, ki so dogovorjene drugje. Zaradi tega je prvo vprašanje subjektivnih sil in Zveze socialistične mladine Slovenije, kako vrniti odločanje o temeljnih družbenih vprašanih v temeljna samoupravna delovna okolja. Zato postavljajo vprašanje o legitimnosti stavk.

Zato ker prav mlada generacija nosi in bo še nosila glavno breme napačnih odločitev (breme nosijo in ga bodo nosili izvrševalci — delavci), je samostojnost Zveze socialistične mladine Slovenije tudi v tem, da začne razpravo in se bori za alternativne rešitve strateških vprašanj našega razvoja.

Delovanje mladinske organizacije mora biti usmerjeno tako k reševanju temeljnih problemov družbenega razvoja, ekonomskega napredka, kot k udeležanju neposrednih, specifičnih interesov mladih ljudi, interesov vsakdanjega življenja, vsakdanjih življenjskih položajev. Kot organizacija je vsaj v formalnem smislu vključena v vse dele družbeno-političnega sistema, znotraj katerih se opredeljuje do temeljnih vprašanj naše družbe. Toda znotraj teh velikih političnih problemov mladinska organizacija ne sme pozabiti posameznika z vsemi njegovimi specifičnimi, konkretnimi problemi, njegovega neposrednega življenjskega okolja, v katerem živi, njegovega življenjskega mikrokozmosa.

Ne zato, ker bi hoteli reči, da ono prej niso dejanski problemi, da razvoj socialističnega samoupravljanja do konca stoletja, problemi tehnološkega razvoja države, problem izobraževanja za 21. stoletje niso globalni problemi te družbe, to so temeljni in vsebinski problemi, ki pa jih mladina nikoli ne bo mogla demokratično reševati oziroma sodelovati pri njihovem reševanju, če ne bo imela množične podpore prav v osnovnih okoljih. Takšno podporo, ki bo šele omogočila mladim enako-

praven, demokratičen dialog, pa le-ti lahko dobijo samo, če bomo temeljne probleme družbe znali reševati tako, da ti postanejo zanimivi in osebno zavezujoči za vsakega posameznika. Mladinska organizacija se lahko samo na podlagi tega opredeljuje kot množična, na pa tako, da je sposobna na vsakem mestu in ob vsakem času zgnati množice mladih v obore vsakovrstnih manifestacij, kar je največkrat tudi kriterij uspešnosti dela mladinske organizacije.

UČENCI OSMIH RAZREDOV!

Srednja šola v Krškem tokrat posreduje informacijo učencem, ki letos zaključujejo osnovno šolo, in seveda tudi njihovim staršem. Prišel je namreč čas, ko se boste odločili, v kateri srednješolski program se boste vpisali. O tej pomembni življenjski odločitvi ste gotovo že veliko razmišljali, brali, poslušali predavanja. Predstavniki naše šole so v ta namen obiskali vse osnovne šole v občini, tokrat pa bi vam radi ponovno predstavili možnosti, ki vam jih ponujamo (razpredelnica).

Pogoj za vpis je uspešno končan 8. razred, kar vključuje tudi pozitivno oceno iz tujega jezika. Izjema je skrajšani program, kamor vpisujemo tudi tiste, ki osnovnošolske obveznosti niso končali v 8. razredu.

In sedaj nekaj podatkov o posameznih programih glede možnosti štipendiranja oziroma zaposlitve. V kovinarstvu in strojništvu naši učenci doslej niso imeli težav pri iskanju delovnega mesta. V elektrotehnični usmeritvi imamo dva programa; poudariti želimo, da združeno delo potrebuje več energetikov kot elektronikov. Nerodno je, ker je interes pri učencih za ti dve usmeritvi nekako izenačen, kar lahko povzroči težave pri kasnejšem zaposlovanju. Zelo ugodni pa sta papirniška in rudarska usmeritev, saj TCP »Djuro Salaj« in Rudnik Senovo štipendirata vsak svoj oddelek, kar pomeni tudi stoodstotno garancijo za zaposlitev. Prav poklic rudarja želimo posebej izpostaviti, saj je to novost tega šolskega leta in obenem zelo ugodna

priložnost za zdrave fante, ki se ne bojijo težjega dela, za katerega vemo, da je tudi visoko nagrajevano.

Naj dodamo še povabilo učencem, da nas obiščejo, ko bo informativni dan. Takrat jim bomo naše programe tudi podrobneje predstavili ter jim pokazali naše specializirane učilnice in delavnice. Če se boste odločili za našo šolo, si boste pridobili poklice, ki jih Posavje potrebuje, ostali boste v bližini svojega doma, imate pa tudi možnost izobraževanja na višjih in visokih šolah. Tisti, ki ste bolj oddaljeni od Krškega, lahko bivate v domu učencev, ki je bil lani preurejen in obnovljen ter je sodobno opremljen, deluje pa v sklopu naše šole. Od lanskega leta imamo tam tudi učilnice za oddelek

kovinarstva in strojništva, tako lahko ves pouk poteka dopoldne.

Obiščite nas ali se oglasite po telefonu 71-233.

PROGRAM	SMERI IN POKLICI	LETA	ŠTEVILO ŠOLANJA ODD.
KOVINARSTVO IN STROJNIŠTVO	strojni tehnik	4	1
	oblikovalec kovin (strugar, brusilec, orodjar, frezalec, rezkalec, tehnični strojni risar, mehanik obdelovalnih strojev)	3	1
	preoblikovalec in spajalec kovin (konstr. ključavničar, varilec)	3	1
OBDELAVA KOVIN	obratni strojni tehnik, tehnolog (nadaljevalni program, izobraževanje ob delu)	1,5	1
	obdelovalec kovin ali spajalec in rezalec	2	1
ENERGETIKA	elektrotehnik	4	1
ELEKTRONIKA	elektrikar	3	1
	elektrotehnik	4	1
PAPIRNIŠKI TEHNOLOG	elektrikar	3	1
	papirničar	3	1
RUDAR	rudar	3	1

NATEČAJ ZA SPREJEM V SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo — personalna uprava razpisuje

NATEČAJ

za sprejem kandidatov za učence splošnih srednjih vojaških šol, gojence srednjih vojaških polrodov in služb in učence šol za strokovne delavce v vojaških poklicih v letu 1986.

Katere so srednje vojaške šole?

- Letalska splošna srednja vojaška šola »Maršal Tito« v Mostarju (samo za 1. in 2. razred),
- Splošna srednja vojaška šola »Bratstvo-enotnost« v Beogradu,
- Splošna srednja vojaška šola »Ivo Lola-Ribar« v Zagrebu,
- Splošna srednja vojaška šola »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani (samo za kandidate z območja Slovenije).

V našete šole je možen vpis v 1., 2. in 3. razred. Sledijo še:

- Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu,
- Tehniška srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu,
- Srednja vojaška šola vojnega letalstva in protizračne obrambe v Rajlovcu,
- Mornariška tehniška srednja vojaška šola v Splitu,
- intendantska srednja vojaška šola v Sarajevu,
- Sanitetna srednja vojaška šola v Novem Sadu,
- Glasbena srednja vojaška šola v Beogradu.

Na te šole vpisujejo v 1. in 3. razred. Samo v 3. razred pa vpisujeta:

- Tehniška šola vojaških usmeritev v Zagrebu,
- Vojaška šola za strokovne delavce vojnega letalstva in protizračne obrambe v Rajlovcu.

Razpisni pogoji:

Kandidirajo lahko kandidati moškega spola, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje razpisa. Dekleta, državljanke SFRJ, ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje razpisa, lahko kandidirajo za šolanje za naslednje poklice v Vojaški šoli za strokovne delavce vojnega letalstva in protizračne obrambe v Rajlovcu:

- letalski elektromehaničar
- letalski mehanik za instrumente
- letalski radiomehaničar
- mehanik za radarsko-računalniško opremo
- gumar-plastičar
- optik
- laborant za pogonska goriva
- radiomehaničar za zemeljska radionavigacijska sredstva.

a) Splošni pogoji:

- kandidati morajo biti zdravi in sposobni, kar bo ugotovila pristojna vojaška zdravniška komisija; za Tehniško šolo vojaških usmeritev v Zagrebu pa zdravstveno sposobnost ugotavlja pristojna civilna zdravstvena ustanova, kandidira lahko, kdor ni bil sodno kaznovan in proti njemu ne teče kazenski postopek; kandidati morajo imeti soglasje staršev ali skrbnikov.

b) Posebni pogoji:

- Kandidati za 1. razred so lahko:
 - tisti, ki so rojeni l. 1970 ali kasneje;
 - učenci, ki obiskujejo 8. razred osemletke in so 7. razred končali z najmanj dobrim uspehom, ali tisti, ki so osemletko že končali in so v 8. razredu dosegli najmanj dober uspeh.
- Kandidati za 2. razred so lahko:
 - tisti, ki so rojeni l. 1969 ali kasneje,
 - učenci, ki obiskujejo 1. razred šole

PRILOGA 8.2.1986

Člani literarnega kluba »Beno Zupančič« iz Krškega bodo že petič objavili snopič svojih Literarnih listov. Sam klub deluje seveda že šesto leto, le da so prvič svoje stvaritve, posvečene slovenskemu kulturnemu prazniku leta 1981, objavili v skupnih delegatskih informacijah Naš glas. V spomin na to sodelovanje smo tudi letos sklenili ob 8. februarju uresničiti skupno akcijo — nekakšen pregled prehojene poti literarnega kluba. Literarni listi bodo namreč izšli marca letos ob peti obletnici delovanja kluba. Zato v naši prilogi objavljamo po eno delo vsakega izmed članov, nekatera od teh besedil v Literarnih listih še niso bila objavljena, ampak bodo natisnjena v jubilejni številki.

Marica Založnik, Krško

PRIŠEL SI (0)

*Prišel si s šepetom jesenskih noči,
prikradel si se neopazno kot sanje —
bil svetel si žarek najtemnejših dni.*

*Osamljena v duši v temini noči
pričaram si tvojo podobo iz daljave,
pričaram si tvoje sanjave oči.*

*In spet mi je toplo vzdrtelo srce,
četudi v noči ne najdeva pota,
za naju ni sonca, ni prave steze.*

*Ujemiva srečo varljivo v dlani,
brez slutnje, ki temna vsa plove nad
nama,
zapriva pred njo za trenutek oči.*

*Ujemiva najino srečo v dlani,
saj morda že jutri kot plamen ugasne
in jaz bom samo še pepel lepih dni.*

LETO 11.
ŠTEVLO 1
DATUM 8.11.81

NAŠ GLAS
SKUPNO DELEGATSKO GLASILO OBČINE KRŠKO

Prostori je izredna številka delegatskega glasila NAŠ GLAS, posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku - 8. februarju, namenjena vsem, ki ljubijo in spoštujejo umetno slovensko besedo, saj si bo v praksi mislila v praksi.

Prijazno odstopljene strani občinskega glasila, ki ga izdaja INDOZ center občine Krško, so to pot v celoti namenjene izključno domačim ljubiteljem literarnih zvrsti, amaterjem, ki uspešno delujejo že vrsto let pod streho Zveze kulturnih organizacij Krško.

Nedvomno jim bo pričujoča publikacija prilika za prenos in projekcijo vsakdanjega dogajanja, čustvovanja in podživiljanja zunanjega in notranjega človekovega življenja v literarni obliki, v lepi, nepotvorjeni slovenski besedi brez primesi nam tujih, nenaslokatih nerazumljivih besednih oblik, ki vse pogosteje kričavo kazijo tudi naš vsakdanji pogovorni jezik.

Če želimo tej prvi tovrstni publikaciji na njeni poti vse objeljske sprepuščanje, da ne bi ostalo samo pri tem in bomo v prihodnje radi segali po zares domačem literarnem glasilu.

Še posebej in ne naslednje velja naša iskrena zahvala INDOZ centru občine Krško, ki je nesebično pomagal pri oblikovanju in izdaji te številke.

Vladimir Vogrinc,
predsednik ZKO Krško

V POČASTITEV
SLOVENSKEGA
KULTURNEGA
PRAZNIKA '81

Literarni klub Beno Zupančič Krško

NI LE KLUB PESNIKOV

Krški literarni klub, ki združuje poleg literatov tudi ljubitelje knjige in književnosti, izvajalce kulturnih programov in Leskovški oktet, je bil ustanovljen decembra 1980, januarja naslednje leto pa so člani že pripravili prvi nastop, svoje stvaritve pa so ob kulturnem prazniku 1981 objavili v posebni izdaji delegatskega glasila NAŠ GLAS. Ime Bena Zupančiča so si člani nadeli decembra 1983. Ves čas, še posebno pa v zadnjih letih, skrbi klub tudi za dobro sodelovanje in povezavo z drugimi kulturnimi ustvarjalci.

V tej sezoni so že pripravili uspešno okroglo mizo o problemih, s katerimi se srečujejo predvsem začetniki na tem področju. Sledil ji je literarni večer članov in gostujočih literatov. Nastopili so s priložnostnimi programi v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, osrednji dogodek pa je bil vsekakor dramatisirani recital z naslovom Črni konji — po romanu Plat zvona — ob otvoritvi večnamenskega doma na Zdolah.

Literati, ki tvorijo jedro kluba, se uveljavljajo tudi z objavami v revijah in drugih glasilih. Klub bo letos izdal že peto številko Literarnih listov z izbranimi teksti krških in posavskih avtorjev. Dela dveh članov so prišla v knjigo Slovenske rudarske pesmi, enega pa je urednik uvrstil v antologijo Pesmi dolenske dežele. Nekateri so sodelovali že večkrat v literarnem nočurnu ljubljanskega radia in tudi na drugih radijskih postajah, mesečno pa pripravljajo oddajo »Pesnik na obisku« na brežiškem radiu.

In kaj marljivi člani literarnega kluba pripravljajo za naprej? Iz bogatega delovnega programa omenimo samo predstavitev jubilejne številke Literarnih listov, osrednjo prireditev ob petletnici z naslovom Sonce v predalu, ki bo marca v Krškem, in priprave za izvedbo satiričnega večera, s katerim nameravajo tudi gostovati. Za konec dodajmo, da se krški literati z veseljem odzovejo na vsako vabilo k sodelovanju!

G. Rován

Kdo in kaj je bil Primož Trubar, vemo vsi (ali skoraj vsi). Brez nje- ga bi Slovenci gotovo veliko kasneje vstopili v evropski kulturni prostor. Od njegove smrti bo letos (29. junija) minilo 400 let. Častitljiva obletnica, ki zasluži, da ji namenimo veliko pozornosti.

V 78 letih življenja je oče slovenske književnosti objavil 22 knjig v slovenskem in 2 v nemškem jeziku. Začel je iz nič in opravil ogromno delo. Svoje s trudom pridobljeno znanje je radodarno razdal svojim učencem in sodelavcem. Eden najboljših med njimi je bil Jurij Dalmatin, rojen v Krškem okoli leta 1547.

Zaradi Dalmatina, a ne samo zaradi njega, smo želeli bralce naše literarne priloge ob slovenskem kulturnem prazniku opozoriti na obletnico Trubarjeve smrti.

Catechismus

In der Wündschelien Sprach/
sambt einer kützgen Auflegung
in gesang weis. Item die Litan-
nai vnd ein predig vom rech-
ten Glauben/ gesicht/ durch
Philopatrium
Jülicum.

Anufrattu Poduzhete Stavov
nim vsaki zblouit more vo
nedu pryti.

Platn 2. 2.
Reminiscetur et conuertatur ad
Dominum misericorditer 1574.

Vsem Slo

Kulturni praznik Slovencev je spet pred nami. Kaj lahko pričakujemo od njega? Velike in male Prešernove nagrade na nivoju republike, malo manj velika, a vseeno pomembna občinska priznanja najzaslužnejšim delavcem, kot se to spodobi in kot je običaj. Vsak kulturno zaveden Slovenec se bo udeležil vsaj ene proslave, običajne na tak dan – če ne drugače, vsaj pred malim zaslonom.

Kljub težkim gospodarskim razmeram, ki se odražajo v kulturi, pa bi radi iz obstoječih programov kulturnih društev pokrili potrebe po kulturnih prireditvah v vseh krajih v občini, ki imajo za to primerne prostore. Tako bi vsakdo pokazal in prikazal tisti ustvarjalni del, ki mu ga je uspelo udejaniti v preteklem letu, da pripravimo kompletno kulturno ponudbo v občini, da bi vsak občan resnično v tem času živel – vsaj malce – s kulturo. Seveda: nekaj denarja bi bilo treba, pa obilo dobre volje na vseh straneh. Obresti bi bile precejšnje: predvsem spoznavanje, iskanje možnosti za sodelovanje, učenje novih in novih spoznanj.

Kulturna bera v preteklem letu je dovolj raznovrstna. Kar pogledimo si posamezne dejavnosti:

Pravimo, da je knjiga osnovna kulturna dobrina. Na čisto ustvarjalnem področju je bilo najbolj čutiti Literarni klub „Beno Zupančič“, ki s svojo sekcijo izvajalcev omogoča redno seznanjanje z dosežki svojih ustvarjalcev, obenem je tudi v letu 1985 izdal Literarne liste.

Za razvoj knjižničarstva v občini je najodgovornejša Valvasorjeva knjižnica Krško, ki se je v preteklem letu združila z Delavsko univerzo Krško. V letu 1985 je izposodila na dom 45. 000 knjig. Poleg občinske matične knjižnice delujeta še izposojevališči na Vidmu in v Leskovcu, ter tri društvene knjižnice: Brestanica, Senovo in Zdole. Društvena knjižnica v Kostanjevici je v depozitu, ker je treba še urediti prostore in poskrbeti za opremo.

Likovna – galerijska dejavnost je vsekakor najbolj razvita v Kostanjevici: Galerija „Božidar Jakac“ s svojimi stalnimi zbirkami ter s Formo vivo in z razstavami v Lamutovem likovnem salonu privablja obiskovalce od blizu in daleč vse leto. V letu 1985 so izvedli tudi VIII. grafični bienale jugoslovanskih otrok, ki je še vedno na ogled v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici in v Galeriji Krško.

Vsem Slo

uenzom / Guado / (Dyr) / (Dyle)
hoft inu pranu Spofna
ne bohye / Staji Jev
sufa Christusa
prosim.

Obi kerzhenie
ki / Jost sem / lete
stake io fustiga
pisma / inu nih
salage vte prife
ni / (shloshene) / fatero vsaki / saorop
ni / zhlouit / fir / bozhe / vnebu / pryti
ima / vediti / inu / der / shari / / hrim
tudi / ro / litano / inu / ano / pridigo /
vte / te / buquice / / pustil / prepisari
vna / sh / iefig / / Bogu / nazhast / inu
hdokurnu / vsem / mladim / tar
preprostim / ludem / nashe / desher
le. / Satai / io / nih / se / vsaki / lahka
2 iii

Galerijsko ponudbo v občini dopolnjujejo z razstavami še: Galerija Krško, Delavski dom „Edvard Kardelj“ Krško in Dom 14. divizije Senovo in Galerija samorastnikov na Brestaniškem gradu. Ob tem ne gre zanemariti ustvarjalnega deleža likovnih ustvarjalcev v občini, tako tistih z akademsko izobrazbo kot likovnih amaterjev.

Filmska ustvarjalnost ostaja slej ko prej domena posameznih ljubiteljev. Glede ponudbe filmov so imeli največ izbire Krčani v okviru rednega programa Delavskega doma „Edvard Kardelj“. S kinopredstavami vztrajajo tudi na Senovem, medtem ko so nas iz Kostanjevice obvestili, da so bili jeseni prisiljeni končati s to dejavnostjo. Če spomnimo še, da je zaprta tudi kinodvorana v Brestanici, bo – sicer žalostna slika – popolna.

Gledališka dejavnost je med ljubitelji kulture sicer stalno prisotna, če štejemo priprave na razne proslave. Z naštudiranim gledališkim delom – komedijo – pa se je izkazalo le DKD Svoboda iz Brestanice. Bilo pa je precej gledaliških gostovanj poklicnih ansamblov, največ v Delavskem domu „Edvard Kardelj“ Krško, pa tudi Galerija „Božidar Jakac“ redno vabi v goste ansamble s tega področja.

Glasbena in plesna dejavnost je tista, ki je med ljudmi najbolj pri-

Ijubljena. V preteklem letu je v naši občini delovalo pet odraslih pevskih zborov (od tega dva upokojenska) ter trije okteti, da ne omenjamo otroških in mladinskih pevskih zborov, s katerimi se na vseh šolah trudijo glasbeni pedagogi. Seveda ne gre pozabiti na obe pihalni godbi, ki dosegata zelo lepe rezultate na republiški ravni, senovska pa tudi na tekmovanju v ZRN, kjer je s prvim mestom požela viden uspeh. Pa tudi mandolinski orkester DKD Svoboda Brestanica pridno vadi – in še bi našli koga, ki je morda manj znan, pa vendar prizadeven na tem področju.

Plesna dejavnost ima mnogo oblik – pa naj izpostavimo le folklorno skupino na Senovem, ki si z rednim delom zagotavlja ne samo lasten uspešen razvoj, ampak vpliva tudi na razvoj te dejavnosti v drugih krajih občine.

To bi bil bežen pogled na glavna področja kulturne ustvarjalnosti pri nas v preteklem letu. Marsičesa nismo omenili: predvsem ogromnega prizadevanja posameznikov in društev, pa tudi inštitucij. Omenili nismo tudi celega sklopa varstva naravne in kulturne dediščine, ki vendarle terja mnogo osebne zavzetosti, pa tudi mnogo sredstev, da bi se izkazali vredne te naše dediščine. In namenoma nismo govorili o problemih v kulturi. Zato pa voščimo vsem kulturnim delavcem za njihov praznik: da bi še naprej vztrajali v svojem delu in tako – vsem problemom navkljub – ob letu dni praznovali z novimi kulturnimi dosežki.

tz

Ivo Umek, Senovo

Asta Malavašič, Senovo

MESEČINA (5)

Mesec
z dotikom daljave
pije
srebrno vodo.
Noč
se med lajež prebija,
sen si prisvaja telo.
Sence
so stkale tančice
Šeberezadi noči.
Stokanje
dušo razgalja,
mesec
jo v mreže lovi.

POJDI (1)

Pojdi, draga, tja na polje
že zarana, ko bo rosa,
kupo vzemi, si zajemi,
pridi draga, pridi bosa,
sredi polja me objemi.

V jutru bova, v polju rosnem,
rose s cvetja se napila,
drug se drugega naužila,
srečo v srcu boš ponosnem
preko polj nosila.

Pojdi, draga, tja na polje
že zarana, ko bo rosa,
daj mi roko, pridi bosa,
skupaj srečo narediva,
srečen bom kot kmet na polju,
dobra boš kot plodna njiva.

Jože Saje, Šentjernej

PUNČKI (1)

Sva kot dva šahovska lovca
— jaz črni in ti beli.
Najine poti tečejo vzporedno,
se križajo in prepletajo,
oddaljujejo, zbližujejo,
nikoli pa ni srečanja.
In prav je tako,
saj bi te sicer takoj požrl.

Franci Jevševar, Raka

SKORAJ SVETNIK ZA ŽIVA (3)

Danes je vse tako daleč...

A je bilo le dobro leto poprej. V letu ujm in nedoumljivih početij. V letu lakote, ko je miš drugo žrla, ko so jesenski polbi rebra kazali in cepali med debla, preden so se uspeli spraviti v luknje.

Bes me plentaj! je rekel Johan in mahnil sam sebe po čeljusti. A si nor? je zagostolelo zviška, z okna nad njim.

Pogledal je kvišku, pa je le dvoje zelenih polken za spoznanje nihalo. Bogve, če od vetra ali od tistega, ki je rekel: A si nor?

To leto je bilo polno jezičnega dohtarja in črede ovc v človeški podobi. Dohtar je znal, ovce pa so cvetele od butavosti. Slišale so travo rasti. Jojmene, ojmene! kako ritmično raste, je poučila najglasnejša ostale, tudi Johana veselega lica. Johana, ki mu je močnik najslajša jed. Johana z ostrimi zobmi in ostrim nožem, trikrat kaljenim v človeški kervi. In dohtar je tej in podobnim izjavam vneto prikimal in po paragrafih dokazoval ovčji čredi, da trava raste ravno tako, kot bi pozvanjalo v cerkvi...

Gostolenje v ušesu in dim v očesu. Je le privid ali zaresni dim? Vsekakor mora pobegniti od tod. Po tisti uličici do reke. Do naplavin in spomina na belino meč in krilo s škotskim vzorcem, ko je žagar cincal in hodil kot maček okoli vrele kaše, kam naj postavi cirkularko...

Johan veselega lica bulji v rjave lehe pod sirotnim gozdom na osojah in si reče: Krjavolji smo, ne pa Hamleti!

Kaj neki toliko pišejo! se popraska po mislih. Najbrž morajo! Še smrtovnica je dokument! Ampak brez vrednosti. Nobenega smisla nima dokumentirati smrti... Po smrti so vsi svetniki!

Johan veselega lica sedi ob peščeni poti na sever in bulji v tisto kvadratno revijo. Tap, tap, tap... kot miše nogice. V zadnji špranji zadnjega kota zasluši nekaj prahu in ga skuša previdno izpihati na dlan. Ja, tudi spomin ima svojo dlan, si je Johan všeč sam sebi.

V neki podolgovati sobani nekega zdaj zanj že brezimenega lokala ga vidi, tega — jevca, o katerem pravkar bere. Silaka, ki bi lahko gore v morje metal. Grom in pekel lije iz njega in kremeniti smeh bobni mednje, nebogljenčke. In še morda nekaj kozarcev vina in študentka — gazela, gazelica ali sardela, sardelica. Bolj drugo kot prvo. Nič več! Samo še figole fagole in pijača Johanove mladosti in osojnica, suha roža z osoj...

Med bišami — pritlikavko in trlico — vsake toliko časa zažarijo oglene oči.

Od česa do česa polzi onkeraj sive vode sklonjena ženička?

Od rožice ubožice do spominčice bogatinčice, se zarezži Johan veselega lica oglelim očem.

Ne, ne ga zavrnejo, od regrata do regrata! Taki časi so, še trdno prilepijo oglene oči.

Potem bitjece sede na skladovnico drv. In kot da ni žagarju prav nič v napoto. Izgleda, da manj kot Johanu veselega lica. Sede na bukova drva in izziva. Blešči v žagarja in Johana in vse na njej brsti. Oglene zenice, bela meča, bradavice pod belim puljem...

Njima pa brstijo pregrešne misli pod lobanjama.

Punčka ščemi v oči kot sneg v najbolj bujnem soncu.

Nenadoma Johan veselega lica počí žagarja čez čeljust in bzikne: Fej, svinja stara!

Bitjece zavrešči in že beži. In mehki hruški le še za hipec skočita v Johanov pogled.

Še malo, pa bom svetnik! si pravi Johan veselega lica in se napoti proti izbi jezičnega dohtarja, da mu odšteje bero, on pa bo ovce spet učil, kako raste trava...

Tako je to v letu vsakovrstnih ujm. Za Hamlete in Krjavlje!

Maja Malavašič, Senovo

PISMO (5)

*Dobila sem
drobno,
nežno
pisemce.
Sporočaj mi,
da nebo
ni modro,
trave
niso zelene,
še sonce
ni več
pravo sonce,
tako me pogrešaj...*

Ivan Škofljanec, Ljubljana

NEKDO STOPA (5)

*Nekdo stopa...
v notranjost duše
vasovat...
in tiplje
in trka
na sto vrat...*

*Dokler je v duši
še cvet...
opit z lepoto,
sledí...
minevajo
v objem predan*

Mojca Rožman, Zdole

JAZ PA HOČEM (2*)

*Jaz pa hočem postati
kot sonce
bolj rumeno
stati na sivih prgiščih kamenja
kot kamen
bolj siv
Jokati pod obodi oblakov
in veter v črno skrinjno zapreti
da bo umrl*

Srečko Budič, Čatež

BES — E — D — A (5)

*beseda
beseda
beseda
ta beseda
ta besed
ta bese
ta bes*

Matjaž Mirt, Krško

SREP POGLED (4)

*Srep pogled
kamna ob poti,
ko ga zasačiš,
kako upa v pomladnem dežju.*

*Poletje mu prinaša bolečino:
ni ozelenel, ni zrasel,
ni zgnil.*

* Številke v oklepajih povedo, v kateri številki (letniku) Literarnih listov je bilo delo objavljeno: Pregled je namreč narejen tako, da ima vsak izmed članov, ki so kdaj delovali v klubu, v tem izboru vsaj po eno delo.

Marija Mirtič, Veliki Podlog

SIDRO (5)

Skala je sunila senco na njena bedra. Z nogami je pomešala vodo ter jo pljusknila visoko v zrak, da se je lahko odrinila od obale.

Utišal je glasbo, ko je opazil, da se približuje čolnu, odložil knjigo in ugasnil motor. Sidro se je spustilo mimo nje in zapelo v skalo ter pozibalo barko.

Ogrnila se je v kurjo polt in za sabo puščala stopinje. Bradavice so se ji napejnjele in kapljice hladne vode so ji stresale telo.

»Prišla si!«

Hlastajoče si jo je ogledoval in si brisal prepotene dlani v kopalke. Ona pa je stala poleg njega v evinem kostimu nepremično in mu s pogledom zaprla slinasta usta. Prestopal se je in iskal pobudo v njenih kretnjah.

»Kopalke!« je siknila in ošinila golo plažo s konico očesa. Kopalke so se odlepile od spužvastih prstov in pokrile v platno vezano knjigo. Sidro je padlo zaman.

Stanjšala ga je med jambore in se posmehovalno zazibala v bokih. Voda jo je posrkala in jo izpljunila na kamenje. Pobralla se je z vso šaro in se stlačila v frotirko.

Dvignil je sidro, veter pa je prhotal razmesarjene liste ribam.

Vida Češnovar-Fritz, Krško

SONCE V PREDALU (0)

Nekoč je živelo veliko zlato sonce, ki je sijalo samo otrokom in starcem in še vsem tistim, ki so znali ljubiti. Trgovci, sebičneži in zavistneži pa so bili vedno brez sonca, kajti sonce ne mara sijati na take ljudi. In neki bogati trgovec je šel in je ujel sonce in ga zaklenil v svoj predal, da bi več ne moglo sijati nikomur. In starci so umirali in otroci so hirali in povsod je vladala velika žalost in potrnost, kajti sedaj so celo dobri ljudje postali malodušni. In fant je prosil za roko dekle, da bi mu gospodinjala, ker mu je mati umrla, a dekle je reklo: »Kako, kako naj grem tebi gospodinjit, ko ni več sonca in ni več ljubezni in je greh, če greš h komu, ki ga ne ljubiš?« In fant je odšel in se je zaklel, da bo našel sonce, zaprto v predal, in je šel na pot okrog sveta. Dosti, dosti je prepotoval, že pol sveta, nazadnje se je vračal, strt, premražen, strgan, lačen in bolan. In v zimi je v mrzlem tolmunu z roko ujel neko ribo in poiskal najbližjo kočico in naprosil gospodinjjo, da mu jo speče. In gospodinja mu jo je spekla, a ko je hotel jesti, ni mogel. Gledal je njene žalostne, sestradane oči, njene solze, ki so jokale zaradi sestradanega otroka, in roka ji je sama ponudila ribo. Ostali so lačni vsi, kajti riba je bila premajhna za tri sestradane ljudi, vendar mu je ženska potem pomagala osvoboditi sonce. Fant ga je zavil v veliko odejo in odšel z njim domov in zjutraj

ga je postavil na sleme svoje strehe, da so ga videli vsi in so bili srečni. In šel je iskat svoje dekle in jo je odpeljal s sabo v novi sončni dom. Sonce je spet sijalo — prav vsem, da bi spet ne bilo zamere.

Vse to je bilo — in dobro je, da je bilo. Ker kdo bi še danes oblezel pol sveta, da bi prinesel sonce svojemu dekletu? A ostala je pravljica.

Drago Pirman, Artiče

ČE TE NI (5)

Če te ni,
so mi vse rože mrtve
in svet je pust in siv,
vse barve so mi
kakor v temo vdrtle,
najraje bi
še sam v temi bil.

Vidka Kuselj, Krško

OB RIBNIKU (4)

Razgalili so te.
Namesto plesa skodranih valčkov
le blatne gube osramočenega duha.
V poslednji kaluži
iščejo račke
lahke plen.
Goli bregovi molčijo,
lokvanj je moral umreti.

Le po kaj sem prišla k tvoji posodi?
Žalostna sem.
Kot da so mene izpili...

Silvo Mavsar, Krško

PREZRAČEVANJE (2)

Videl je: ko je stopila v sobo, je udaril vanjo topel in suh zrak, tako da jo je za hip spodneslo, premaknilo nazaj k vratom, kjer je obstala, kakor da ne misli nikoli več stopiti naprej. Vendar se je takoj zbrala v svojo znamenito borbena držo, malo dvignila glavo in se s stisnjenimi ustnicami pognala proti svoji mizi v kotu. Komaj jo je dohitel in ujel njene prste na spodnjem koncu rjave pletene obleke, ko so z labnim dvigom podvojili belkasto razdaljo do vrha novih črnih škornjev, ki ji jih je v kratkem času napravil ljubljanski čevljar, upajoč seveda na opravljanje uslug na večji nadmorski višini, čeprav samo na osnovi hitrega kofeta v Smrekarjevem hramu, kakor je povedala kolegicam.

Z razširjenima rokama je nato spustila obleko preko oblazinjenega stola s kolesci, ki je rahlo jecnil, ko se je vsa spustila nanj. Nagnila se je naprej in se v sunku potegnila k mizi, kjer je morala s prsmi presteči precej močan udarec: z desno stranjo boleče, z levo pa se je komaj dotaknila mize, vendar je pomislil, da bi potrebovala varnostni pas. Po pristanku je takoj segla za papirji in jih začela pregledovati. Ne dolgo. Spet se je morala premakniti. Zavrtela se je na stran, preložila eno nogo preko druge in lepo upognjeni koleno sta se stiskali kot dva potuhnjena zajca. A tudi ta poskus je spodletel, saj je še nezaustavljena vstala in se obrnila okenu. Vzravnanja je brez premisleka z dolgimi prsti skozi obleko otipala in zgrabila za elastiko modrca, nategnila in spustila, da je tlesnilo v sobi, počilo v vse bolj gostem in napetem zraku. Zdrzil se je in čakal, da se bo obrnila, ga odkrila; bil je to le kratak počitek za oba. Z vajeno kretljivo je namreč zasadila prste še za robove blačk in tudi nje prebudila z močnim potegom in spustom.

Ni ga bilo v sobi, čeprav mu je tisti tlesk stopil naravnost v glavo in z nadzvočno hitrostjo prepotoval skozi telo, izzveneti pa le ni mogel. Ni bilo prostora, kajti z njenim osvobajanjem se je zrak v sobi približal vrelišču. Njegove ustnice so bile že zdavnaj izsušene in globoko v grlu je gorel — vsak čas je moralo raznesti žile, tkivo, vsako celico in posodo kože, njegovo obleko, zrak, vsa soba bo eksplodirala od toplote, ki je rasla, on pa se ni premaknil. Še radiatorja ni zaprl.

Stopila je bliže k oknu in dvignila rolete. Spet ji je sledil in med bleskom luči je v steklu počasi razbral odmev sobe: bil je skonjen nad mizo, v roki je imel svinčnik in pod njim na belem listu za celo razstavo črt, krogov in drugih znakov, pravičnih in nepravilnih, nezavednih. Zdaj je bil ves pribit, le oči so, čeprav malo omotične, brskale in iskale, zasledovale kot dober lovski pes, ona je bila v levi polovici, v drugem okviru, tam so v steklu zvonile njene skoraj pravilne krivulje. Zada, za tem dvodelnim ogledalom, ki ga je odgnila, je slutil belino zimskega jutra.

Obrnila je kovinsko kljuko in jo potegnila k sebi, se umaknila okenskemu krilu, da je šlo mimo, za njim pa je vdrl bladen zrak, ki jo je opahnil čez ramo in ji mrzlo bil v obraz, a bilo ji je še premalo, še bolj se je stegnila, da jo je zbolela noga (prekleta spirala!). Potoval je za njo, po njenih laseh, preko vratu do širokega ovratnika in po hrbtu navzdol — vse do prepada med napetimi stegni. Medtem se je dvignila na prste in z roko segla daleč gor: tam so z zgornjega roba okvirja visele dolge ledene sveče, kakor zobovi velikih grabelj, katerih ročaj je bil skrit. Med

Jožica Vogrinc, Dolenja vas
PRIDI (5)

Pridi

svit

o pridi že

v temnico moje duše

bodi zdravnik

bladne obkladke mi daj na želje

morfij zapiči v spomin

Pridi

svit

saj je vseeno

če se sesuje —

privid

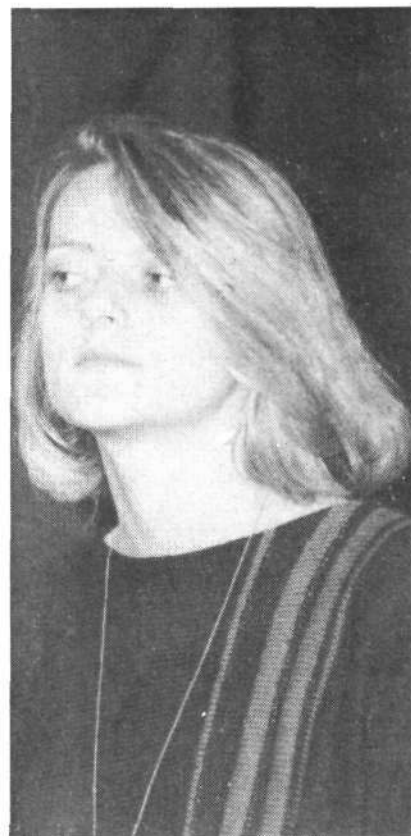
svečami je bilo malo neba, ki je bilo prav tako ledeno, le daleč zadaj je prihitel curek svetlobe. Nad ravnino se je danilo.

Kljub bolečini ni odnebala, ni se odrekla: vzpela se je k ledenim stalaktitom, ki so viseli v vrsti ped eden od drugega. Zgrabila je **najbližjega** ga utrgala in se spustila nazaj v sobo. Bila je velika sveča, da jo je morala prijeti z obema rokama. Kot cepine je zadirala rdeče nohte v čvrsto steklo, ki ji je bežalo, polzelo na vse strani, dokler ga ni ukrotila in **naposled** zanesla bleščečo konico v ožgana usta, kjer se je takoj začela topiti. Ustnice so ji drsele, ko je predstavljala, naprej, proti debelejšemu koncu, v kotičkih so se začele nabirati kapljice in silile ven, dokler se ji ni pocedilo preko drobne brade in kapnilo naravnost v Jadransko morje na karti Jugoslavije, ki jo je imela na mizi. Nekaj je padlo tudi na rokav obleke, ki je takoj vsrkala — prijetno jo je presenetilo in spolzelo po spodnji strani roke.

Kapnilo pa je tudi nekam vanj in čeprav je tista kapljica takoj izblapela v njegovem vročnem telesu, ga je nenadoma začelo hladiti. Od kapljice znotraj, zunaj pa ga je dosegel mraz, ki mu je najprej ujel noge, šel preko pasu in po hrbtu navzgor ter ga stresel. V naglih sunkih sta ga utapljala zdaj toplota zdaj hlad in ko se je vendarle zbral in pogledal naokrog, da bi se rešil, je nenadoma ugotovil, da ga je našla. — Boš? je polglasno vprašala in mu z najbolj evino kretinjo ponudila košček svojega sladoleda.

Preden je utegnil odgovoriti, je zavezal v sblajeno sobo telefon, ki je ni presenetil: v prvi polovici trenutka je odvrгла ostanke stalaktita in odrinila okensko krilo, da je zaloputnilo, v drugi pa je že dvignila z vajeno kretinjo slušalko in z malce hripavim glasom zarisala v zrak svoje ime. Ko se je nekako začel naslednji trenutek, je čisto hladno rekla: — Res mi je žal, a za danes ste malce pozni!

Goran Rovan, Krško

VALOVANJE (4)

Kri ostaja na stopnicah, tam doli pa starka išče miren kotiček, kjer bi lahko mirno pričakala jutro. Debel možakar se nerodno premika in pijanček, ki si mu podaril drobiž za pasulj, sproščeno srebra svoj vrček piva. Vse naokoli je tesno, kajti vsi vedo, da ne bo več dolgo.

Takrat, ko ležiš na obali in pišeš, takrat, ko hodiš po praznih ulicah in opazuješ razsvetljene izložbe, takrat, ko sediš po lokalih in se nalivaš s pijačo, takrat in tudi potem bi ti moral biti drugje.

Ana Rostohar, Ljubljana

TO JE BIL IZJEMEN ČAS (5)

To je bil izjemen čas
velike obredne slovesnosti, ko smo izročili
tvojo žaro sencam cipres in borovcev, ki se
niso zganili, zakaj spoštovali so
molččnost trenutka, da smo
jim zaupali.

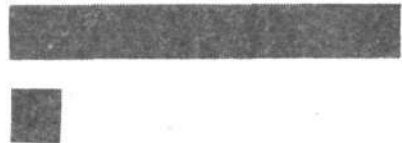
In prijatelji so se spominjali...

V njihovih mislih ni bilo besede hinavščine in
v otrpli vzvišenosti spricho trenutka smo
brabro molčali.

In otroci so pridodali
svoje risbe s poševnim soncem na belem nebu.

Tako je bilo tisti dan, ki je bil
visok.

In bila si v vsakem
izmed nas, da ni bilo treba govoriti.

Miran Koritnik, Krško

IZ EPIFATA (4)

Nov dan na kupu drugih gnije
in novo cvetje zla cveti,
baje po dežju vedno sonce sije,
le videti ga moč vsem ni.

Poete druge berem in se smejem:
veliki ste zato, ker vas nič ni,
le ob črnih mislih se še grejem,
odšel bom v nič, kot drugi so odšli.

Bojana Kopina, Krško

ZAPAHNJENA (4)

Zapahnjena
okna
in vrata
jutru

Skozi
ključavnico
kaplja
svit

O
ko bi
mi
bila
dana.
polarna
noč
s teboj

Liljana Potisk Brestanica

**ZLATO V RDEČEM RAZ-
REZANO (1)**

perice so nesle tri jabolka
jabolka
za usta orlova

prvo bakrena
nato srebrna
nazadnje zlato v rdečem razrezana

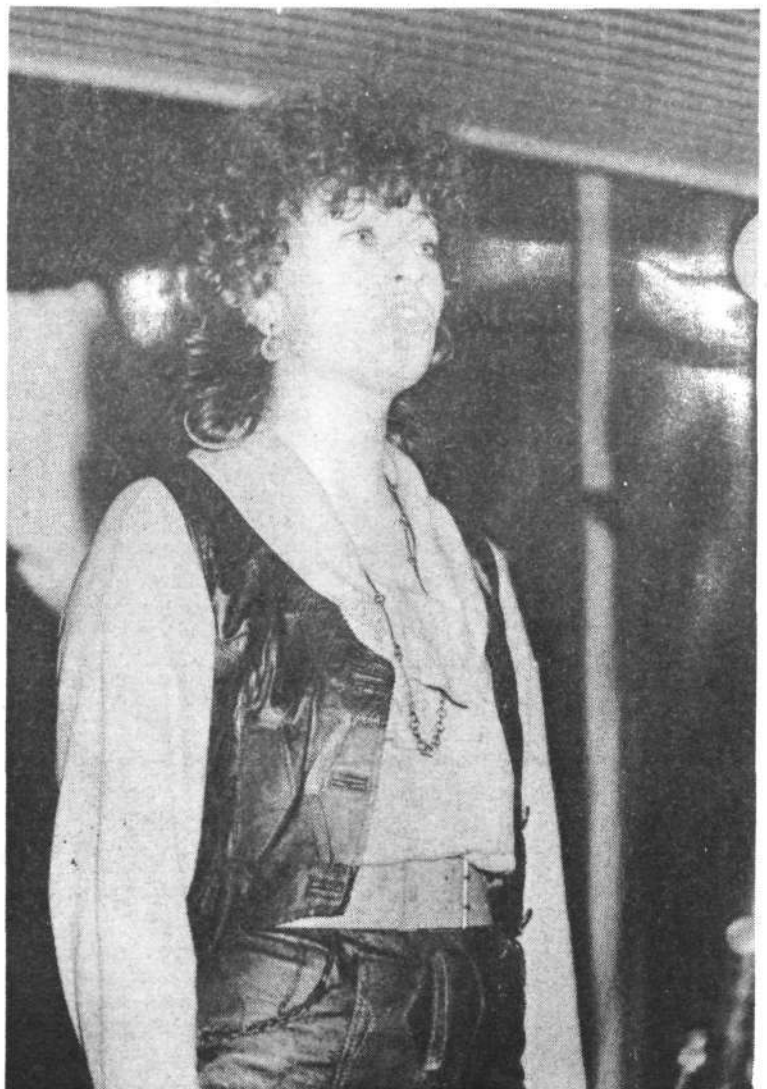
stegna cvetoča
maki v žerjavici

tri jabolka
ob vodi so prale in je curljalo
z vrhov gora napetih

perice v belem
jagod in grozdja!

maline v zobeh
sonce v vodnjaku
drevesa v oglju

grlice so vzplamtele visoko visoko!

srednjega usmerjenega izobraževanja in so 8. razred osemletke končali z najmanj dobrim uspehom.

3. Kandidati za 3. razred so lahko:

— tisti, ki so rojeni 1. 1968 ali kasneje,
— učenci, ki obiskujejo 2. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja in so 1. razred končali z najmanj dobrim uspehom, ali tisti, ki so 2. razred končali najmanj z dobrim uspehom.

Kandidati za vse razrede vojaških šol morajo imeti poleg predpisanega splošnega dobrega uspeha tudi najmanj dobro oceno iz naslednjih predmetov: fizike, kemije in matematike.

Kandidati za Glasbeno srednjo vojaško šolo morajo imeti tudi naslednje sposobnosti: glasbeni posluš, spomin in smisel za ritem.

Kako se prijavite

Kandidati, ki se žele javiti na razpis, naj se zglasijo pri upravnem organu za ljudsko obrambo v občini, kjer imajo stalno bivališče. Tam bodo dobili vsa pojasnila.

Šolanje, pravice in obveznosti učencev in gojencev

Šolanje se začne 1. septembra 1986 in traja štiri, tri ali dve leti. Učenci in gojenci stanujejo med šolanjem v internatu in imajo na stroške Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravico do stanovanja, hrane, oblačil in obutve, šolskega pribora, učbenikov, zdravstvenega varstva, denarnega nadomestila za prevoz do doma in nazaj ob polletnih in letnih šolskih počitnicah ter do mesečnih denarnih prejemkov.

Učenci Letalske splošne srednje vojaške šole »Maršal Tito« so med šolanjem poleg obvladovanja rednega programa dolžni — po predhodnem padalskem treningu s skoki — leteti z jadralnimi in

motornimi letali z dvojnimi komandami po programu jadrnanja-letenja, po končani šoli pa nadaljujejo šolanje na Letalski vojaški akademiji.

Učenci splošnih srednjih vojaških šol nadaljujejo po končani šoli šolanje na Vojaški akademiji kopenske vojske ali v skladu s potrebami šolanja in ob njihovem pristanku na eni od ostalih vojaških akademij.

Gojenci srednjih vojaških šol rodov in služb so po končanem šolanju sprejeti v aktivno vojaško službo s činom vodnika ustreznega rodu ali službe.

Učenci Šole za strokovne delavce v vojaške poklice odidejo po končanem šolanju na služenje vojaškega roka, zatem pa so sprejeti v službo v enote —

ustanove, za katere so se šolali; pri tem dobe;

— naziv strokovnega delavca IV. stopnje za določeno specialnost,
— status civilne osebe v službi JLA ter vse pravice in obveznosti, ki iz tega izhajajo.

Učenci oziroma gojenci so dolžni po končanem šolanju ostati v službi v Jugoslovanski ljudski armadi toliko časa, kolikor določa Zakon o službovanju v oboroženih silah.

Medsebojne obveznosti kandidatov, sprejetih na šolanje, in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo bodo urejene s pogodbo. S to bodo, poleg drugega, določeni stroški šolanja (stroški za hrano, stanovanje v internatu in mesečni denarni prejemki) za primer, če učenec oziroma gojenec po svoji krivdi ne izpolni obveznosti.

O rešitvi prošnji bodo komisije za izbiro učencev in gojencev obvestile kandidata v prvi polovici junija 1986. **Razpis velja do konca marca 1986. Razpis za Šolo za strokovne delavce v vojaško-tehniških poklicih v Zagrebu velja do 1. junija 1986.**

Kje dobite informacije:

Vsa obvestila v zvezi z natečajem lahko kandidati dobijo pri:

— Splošni srednji vojaški šoli »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani (tel. (061) 319-791,

— Upravi vojaškega okrožja Ljubljana,

— Upravnem organu za ljudsko obrambo v občini,

— Skupnosti za zaposlovanje.

KAKO DO ČIM BOLJŠIH KADROV

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« namerava v kratkem razpisati več kot 150 novih kadrovske študijske stipendij. Preko 40% jih bo namenjenih študiju na višjih in visokih šolah. Kadrovske delavce te organizacije se pritožujejo, da najtežje najdejo kandidate za študij strojništva (diplomirane inženirje!) in za nekatere manj znane poklice, kot so prometni tehniki, tiskarji na offsetnih strojih... Kadre s srednješolsko izobrazbo tudi za potrebe TCP bolj ali manj uspešno usposablja krška in brežiška srednja šola (s programi za elektro, kovinarsko, ekonomsko in papirničarsko usmeritev). Razen zaposlovanja svojim štipendistom omogoča TCP vsako leto tudi opravljanje pripravništva večjemu številu učencev srednjih šol iz Posavja.

Veliko si krški celulozarji obetajo od pred kratkim ustanovljenega kluba svojih študentov. Za njihove potrebe bodo v tovarni uredili knjižnico, kjer jim bo na voljo težje dostopna študijska literatura in ostali pripomočki, do katerih je težko priti. Radi bi jim omogočili tudi dostop do tuje strokovne literature, bodisi take, ki jo v kolektivu že prejema ali pa take, ki bi jo morali šele naročiti. Pa še ena ugodnost

za člane kluba študentov TCP: kolektiv jim bo omogočil fotokopiranje različne izposojene strokovne literature, kar je za vsakega študenta gotovo omembe vreden prihranek.

Prispevek študentov v tem sodelovanju naj bi bil: pomoč pri izvedbi informativnih dni za učence osnovnih in srednjih šol, sodelovanje v razvoju organiza-

cije preko udeležbe v različnih raziskovalnih nalogah... Letos se bo TCP prvič vključila tudi v mednarodno izmenjavo študentov: tri svoje najuspešnejše študente, študente višjih letnikov strojne, elektrotehnične in gradbene fakultete bodo poslali v tujino na prakso, podobno možnost pa bodo v okviru svoje organizacije nudili tudi šestim tujim študentom, po dvema za področje kemijske tehnologije, strojništva in ekonomije.

V klub štipendistov TCP je vključenih 240 članov. Da bi jim olajšali študij, jih stimulirali za čim boljše delo in si pridobili najbolj kakovosten kader, je kolektiv

skupnosti za zaposlovanje predlagal tudi nekaj sprememb sporazuma o štipendiranju, ki je v veljavi že pet let. Bistvene pripombe so bile

1. Kriterij, da za kadrovske štipendije lahko zaprosijo le učenci oz. študenti, katerih dohodek na družinskega člana ne presega 85% povprečnega OD v SRS, je preoster, predvsem kadar se s tem onemogoča podelitev kadrovske štipendije učencem oz. študentom, ki dosegajo nadpovprečne učne rezultate. Predlagano je bilo, da se ta kriterij pri omenjenih učencih ne upošteva.

2. Posredovano je bilo mnenje, da je s sporazumom potrebno sistemsko urediti dvig standarda učencev oz. študentov in opredeliti možnosti regresiranja stroškov bivanja ter prevoznih stroškov.

3. Stimulaciji najprizadenejših učencev oz. študentov je potrebno posvetiti več pozornosti in jo tudi izpeljati.

Skupnost za zaposlovanje je navedene pripombe posredovala delegatom skupščine udeležencev SAS o štipendiranju, le-ti pa so jih v celoti upoštevali pri pripravi predloga spremenjenega samoupravnega sporazuma o štipendiranju.

V sredo, 15. januarja 1986 je bila v Krškem skupščina občinske organizacije ZSS. Osnova za razpravo je bilo poročilo o dosedanem delu občinskega vodstva ZSS in njegovih organov. Tisti, ki so ga brali, vedo, da je zelo dobro pripravljeno in da ne pušča prostora praznemu, neučinkovitemu besedičenju. Vemo tudi, da si ravno člani vodstva krške sindikalne organizacije prizadevajo biti čim več na terenu, med delovnimi ljudmi. Zato ni povsem jasno, kaj je vzrok plehkim, načelnim ali ne ravno ustvarjalnim razpravam nekaterih udeležencev — delegatov iz osnovnih organizacij v času, ko je vendar (tudi v programu dela, ki so ga za naslednje obdobje sprejeli!) toliko nalog, ki so že prerasle v skoraj pereče probleme. Če že delegati gradiva niso prebrali dovolj pozorno, bi morali kot aktivisti vsaj z odprtimi očmi spremljati dogajanje okoli sebe. Tega ne more namesto njih noben funkcionar ne pred sejo skupščine sindikata ali zbora združenega dela ne na njej, kjer se delegati pred morebitnimi spodrsjlaji raje zatečejo v molk.

PROGRAMSKA USMERITEV ZA DELOVANJE IN ORGANIZIRANOST OBČINSKEGA SVETA ZSS KRŠKO V LETU 1986

V predkongresnem obdobju, ko tečejo priprave in javna razprava o dokumentih za 11. kongres ZSS, so se na 53. seji predsedstva OS ZSS Krško odločili, da za leto 1986 pripravijo okvirni program dela, ki tematsko sovпада z osnutkom resolucije za 11. kongres ZSS.

Glede na to, da osnutek resolucije 11. kongresa ZSS obsega tri glavna področja delovanja Zveze sindikatov Slovenije, ki globalno zajemajo aktualno problematiko sedanjega stanja in časa v sistemu socialističnega samoupravljanja, se je predsedstvo odločilo za okvirni program aktivnosti, po sprejemu resolucije in stališč 11. kongresa pa bodo pripravili natančnejši operativni program aktivnosti in usmeritev za delovanje Občinskega sveta ZSS Krško v letu 1986.

I. Naloge ZSS v nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja:

a) gospodarska stabilnost ter temeljni interes delavcev skozi obvladovanje inflacije, kakor tudi samoupravna organiziranost združenega dela, ki je pogoj učinkovitosti v sedanjih gospodarskih razmerah,

b) družbeno planiranje,

c) delitev po delu in rezultatih dela kot motivacijski dejavnik za učinkovitejše gospodarjenje in preprečevanje socialnih razlik, ki niso rezultat dela,

d) svobodna menjava dela na področju zadovoljevanja skupnih potreb delavskega razreda.

II. Naloge ZSS pri uveljavljanju ustvarjalnosti delavcev, razvoju proizvodnih sil in njihovega učinkovitega izkoriščanja za rast produktivnosti dela:

a) uporaba rezultatov znanstveno-tehnoloških raziskav v prestrukturiranju gospodarstva, stalna prizadevanja za družbeno planiranje inovacijske aktivnosti;

b) vzpodbujanje aktivnosti za skrajševanje delovnega časa in podaljševanje obratovalnega časa strojev in naprav,

c) aktivnosti za izboljševanje izobrazbene strukture zaposlenih,

d) zadovoljevanje materialne in socialne varnosti delavcev ter zadovoljevanje vseh splošnih in skupnih potreb.

III. Naloge ZSS pri usposabljanju za uveljavljanje vloge v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja:

a) sprotne oblikovanje stališč do vseh vprašanj družbenoekonomskega položaja delavca,

b) krepitev vloge in položaja osnovnih organizacij ZSS, uveljavljanje temeljnih interesov delavcev skozi organe upravljanja in skupščinskega sistema,

c) reševanje sporov in konfliktnih razmer,

d) politična in organizacijska krepitev ZSS.

Predsedstvo OS ZSS Krško

INFORMACIJE

Občinski komite ZKS Krško

PRED PROGRAMSKO-VOLILNO SEJO OBČINSKE KONFERENCE ZKS KRŠKO

ZKS IN CELOTNA DRUŽBA POTREBUJETA AKTIVNE KOMUNISTE

Kako je tekla beseda na programsko-volilnih sejah nekaterih OOKZ v krški občini

Pred koncem februarja bo programsko-volilna seja občinske konference ZKS Krško in priprave nanjo se bližajo koncu. Mednje so seveda sodile tudi programsko-volilne seje osnovnih organizacij ZKS na območju občine. Nemogoče je, da bi iz skopih formalnih zapisnikov izluščili potek razprave in misli, ki so se pri obravnavi poročil o delu osnovnih organizacij kresale med udeleženci. Zato smo iz poročil o delu nekaterih osnovnih organizacij ZK, ki so priložena zapisnikom programsko-volilnih sej, izbrali zanimive in najzgovornejše odlomke. Samoumevno se nam zdi, da so tako poročila kot tudi razprave na sejah obravnavala zlasti naloge komunistov v zvezi z gospodarjenjem in učinkovito proizvodnjo, ni pa manjkalo tudi razmišljanj in pripomb na račun dela in stanja med članstvom (zlasti lastnih) osnovnih organizacij ZK. Seveda je prvi na udaru razpravljalcev običajno problem pasivnosti članstva, ki se odraža na nedelavnosti osnovnih organizacij, nesprejemanju mladih v vrste ZK in na starostni ter socialni strukturi organizacije. Jasno je, da za uspešnost osnovne organizacije ni pomembno njihovo število, ampak to, kako jih okolje gleda in ocenjuje in koliko so prizadevni pri svojem delu, ne kaže pa zanemariti, da vendarle kot posledica teh ocen okolja nastopa ne ravno idealna starostna in socialna struktura zveze komunistov.

Zapisniki in poročila so sicer tu in tam nekoliko okorno zapisani, a v njih je vrsta uporabnih misli in idej, ki kažejo, da naše članstvo še razmišlja in hoče dobro, zdravo delati. Mogoče bodo bralci lahko (tudi iz nekaterih ne ravno dovolj premišljenih stavkov) sami za svoje potrebe ustvarili podobo naše občinske organizacije ZK.

Na novo nismo sprejeli nobenega člana, kar je resno opozorilo, da se zatika pri kadrovski krepitvi z mladimi. Vzroke za takšno stanje je iskati v nezadovoljstvu, ki ga zbuja razmere znotraj ZK in v družbi sami.

Kopiči se vrsta neuresničenih obljub, kar mladih nikakor ne vzpodbuja k vstopu v vrste ZKJ.

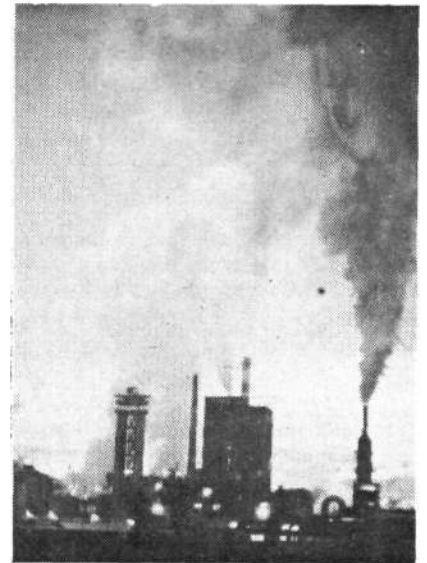
Osnovna organizacija je na sestankih obravnavala družbenogospodarske razmere in izvajanje stabilizacijskih ukrepov in programov za bolj učinkovito gospodarjenje v okolju, v katerem neposredno deluje. Ocenjujemo, da so bili doseženi uspehi, ki se odražajo v tem, da smo do sedaj zadržali stalnost proizvodnje in delo ob minimalni rasti proizvodnje.

V praksi se srečujemo s pasivnostjo članov, ki so zaradi družbenoekonomskih in družbeno-političnih razmer ter oportunitizma v svojem okolju oz. v družbi razočarani in nemočni. Zato se po končanem delu umaknejo v svojo zasebnost

in prenehajo biti člani ZK. Člani ZK se v manjših tozdih počutimo odrinjeni na rob dogajanj, zato si ne smemo zatiskati oči pred dejstvom, da se stopnjuje nezadovoljstvo in zaskrbljenost zaradi neučinkovitosti ZK pri spreminjanju razmer v okolju, kjer delamo, in v širši družbi. (Iz poročila o delu OOKZ TOZD Energetika TCP Djuro Salaj)

V razpravo o oceni družbenopolitičnih in družbenoekonomskih razmer se je vključila večina članov in vabljenih na sejo. Bilo je poudarjeno, da je treba dati članstvu ZK tisto mesto, ki mu v naši družbi pripada, začeti reševati stvari v svojem okolju, oportunitizmu v ZK je treba enkrat narediti konec, razčistiti in se poglobiti v okolje, v katerem živimo. Člani ZK morajo biti bolje informirani o raznih problemih, in če je mogoče, z živo besedo. Povečati je potrebno delovno disciplino, saj je le-ta močno nazadovala v zadnjih

letih, problem alkoholizma je splošen družbeni pojav, tako tudi pri nas na vzdrževanju. Delavci z večjimi odgovornostmi ter tudi člani ZK naj bodo za vzgled, saj se vsi odnosi začnejo in končajo pri dobrih in slabih zgledih, zato je potrebno obnoviti sposobnosti v članstvu

ZK. Boriti se za kvaliteto in dohodek, vsak od sebe moramo najprej začeti, saj delavci želijo red in plačilo za kvalitetno delo.

(Iz zapisnika programske seje OOKZ TOZD Vzdrževanje TCP Djuro Salaj)

Odnosi DSSS in med TOZD se ne odvijajo na poglobljenem sistemu svobodne menjave dela in prevladujejo proračunski odnosi. Pri naših ljudeh prevladuje mišljenje, da skupne službe ne odigravajo svoje vloge v polni meri.

Sistem menjave dela s SIS ne poteka v zamišljenih smereh. Kljub prizadevanju za racionalno obnašanje je pri nas še vedno spomin na preteklo obdobje in izigravanje zamišljenih principov dela in njihove vloge. Še vedno imamo premalo vpliva na programe razvoja družbenih dejavnosti. Prakticira se še vedno sprejetje,

10. KONGRES ZKS

že v naprej pripravljenih stališč. Zaradi navedenih pojavov še vedno težko prihaja do neposredne povezanosti med družbenimi dejavnostmi in interesi proizvodnje.

Ko govorimo o naši OOKZ, lahko rečemo, da je v večini dokaj dobro usposobljena za delovanje znotraj sistema samoupravljanja. Dosti članov je aktivnih v raznih organih samoupravljanja, delegacijah in v DPO. Še vedno pa obstoja določeno število članov OO pasivnih. Ta pasivnost nemalokrat izvira iz premajhnega idejnopolitičnega usposabljanja in tudi premajhne pripravljenosti za soočenje s težavami v tem času. OOKZ Vzdrževanje se je v preteklem obdobju srečevala tudi s težavami. Omenim naj dva referenduma, ki nista uspela, čeprav smo bili aktivirani vsi člani, da bi s svojim delom pripomogli k uspehom. Neuspehe smo analizirali, ugotavljali, kje smo naredili propuste in na podlagi teh si zadajali nove naloge.

Težave so velikokrat v gradivih za seje in prisotnost njenih odločitev. ZK ostane še prevečkrat le pomirjevalec in razlagalec nastale situacije, ne pa vodilna družbenopolitična sila, v katero bi morali imeti vsi zaupanje.

(Iz ocene družbenopolitičnih in družbeno-ekonomskih razmer za programsko sejo OOKZ TOZD Vzdrževanje, TCP*DJuro Salaj)

Premalo je bilo narejenega na področju sprejemanja novih članov v članstvo ZK, kar pa je naloga cele OOKZ in ne samo sektorja oz. sekretariata OOKZ. Podana je bila ugotovitev, da nekateri delavci tudi niso zainteresirani za sprejem v ZK, kajti s tem si pridobijo le še določene naloge in zadolžitve, to pa je ljudem odveč. Včasih so namreč vstopali v vrste ZK zaradi raznih pridobitev (napredovanja itd.).

V DO je še vedno nerešen problem nagrajevanja — dohodkovni odnosi. Tudi OOKZ v DS SS se bo morala aktivneje vključiti v razreševanje tega problema. Še vedno so prisotne težnje po uravnilovki.

Zavedati se moramo, da perspektive DO niso rožnate, kajti osnovni proizvodi brez finalizacije pomenijo le minimalno akumulacijo.

Poudarjeno je bilo, da je delo OOKZ preveč zaspalo, da bi se morala OOKZ kljub nekaterim objektivnim razlogom aktivneje vključevati v razreševanje raznih problemov. OOKZ mora spremljati delo vseh delavcev v DS SS. Delo komunistov pa ne smemo ocenjevati le preko skupnih sestankov, je treba pregledati tudi delo delavcev komunistov na strokovnih področjih.

V razpravi je bil predstavljen problem

glede statuta Stanovanjske skupnosti Krško, ki postaja tudi politični problem. Čuti se osiromašenje kadrov na stanovanjski skupnosti, posledice se kažejo tudi pri izgradnji stanovanj — v letošnjem letu se gradi le 16 stanovanj za celo občino Krško.

DO ima 120 stanovanj v stari koloniji, katere je potrebno modernizirati, kar pa ni mogoče financirati iz stanarine. DO je pripravljena to narediti, vendar nam stanovanjska skupnost še vedno ni posredovala programov, čeprav je bila o tem obveščena že v mesecu maju 1985.

Prav tako je bilo v razpravi opozorjeno na urejanje zadev v družbenopolitični skupnosti — telesna kultura, kulturna dejavnost. Čuti se nepovezanost združenega dela s samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Pospešiti je potrebno štipendijsko politiko. Naša DO je za 100% povečala število kadrovskih štipendij. Spremeniti je potrebno tudi odnos do pripravništva. Čedalje bolj se pojavlja problem za učence, ki nimajo kadrovskih štipendij, kje opraviti pripravništvo. V naši DO opravlja pripravništvo ca 25 učencev, medtem ko so druge OZD v občini Krško omogočile opravljanje pripravništva le ca 5 učencem. Naša DO je opozorila skupščino SIS za zaposlovanje, da se to uredi in uskladi z dogovorom.

Ugotavljamo, da imamo v Posavju zelo malo strokovnega kadra, kar je potrebno pospešeno reševati. To mora biti prioritarna naloga, kar si bomo zagotovili s povečanim štipendiranjem.

(Iz zapisnika razprave o poročilu in oceni dela OOKZ DS SS TCP*DJuro Salaj)

Proizvodno področje:

Osnovna naloga naše OO ostaja še vnaprej usmerjanje prizadevanj za boljše proizvode in poslovne rezultate. Smo izvorno usmerjen tozid in bo naš dohodek, obstoj in perspektiva odvisna od upoštevanj ekonomskih zakonitosti trga. To pa pomeni, da bomo, razen kvantitete proizvodnje, morali dati tudi vse večji poudarek kvaliteti proizvodov in zmanjšanju stroškov na vseh pozicijah. Naša investicijska vlaganja v tej smeri so bila v zadnjih letih bolj skromna. Iskati bomo morali tudi nove razvojne programe za finalizacijo naših izdelkov.

Imamo sposoben strokovni kader, ki ga moramo aktivirati z boljšo organizacijo dela in to ne le v tozid, ampak tudi na nivoju celotne delovne organizacije.

Zavedati se tudi moramo, da je uspešnost tozida odvisna od uspešnosti delovne organizacije kot celote. Zato moramo homogenost delovne organizacije negovati tudi vnaprej.

Naša naloga ni le prisotnost na sestankih OO, ampak predvsem delo med ljudmi. Nekoliko zmanjšano zaupanje, ki ga pogojujejo tudi naše gospodarske težave, si bomo popravili s pravilnim usmerjanjem in aktivnim delom.

Komunisti smo dovolj močni, da bomo na čelu širših množic uredili sedanje težave.

Vsekakor moramo vzroke nezadovoljstva pri mladini iskati tudi v povečanju nezaposlenosti mladega kadra. Nove investicije moramo bolj usmerjati v odpiranje novih delovnih mest in možnosti večje, produktivnejše zaposlitve.

Negotovost pri ljudeh povzročajo tudi premalo poudarjeno, da gre za dopolnjevanje in ne za spremembe političnega sistema ali odtujevanje ustavnih pravic delavcev.

(Iz zapisnika s programske seje OOKZ TOZD Celuloza, TCP*DJuro Salaj)

Grajeni smo bili zato, da bi dajali prepotrebno energijo gospodarstvu obeh republik, kar mislim, da tudi izpolnjujemo. Menim, da na področju proizvodnje, izpolnjevanja plana, skrajševanju remontov, čim manjših zastojev tudi uspešno delujemo. Naša pogonska pripravljenost je izredno visoka, pa vendar smo vedno pred očmi kritike javnosti. Zelo malo pa je ta javnost kritična do drugih energetskih objektov, ki so več v remontu kot v pogonu ali pa vsak čas padajo iz omrežja.

Smo tak energetski objekt, ki ima vloženega zelo veliko družbenega kapitala, pa tudi tujega, ki je zelo drag in ga je treba vračati. Jasno, naš produkt ne izvažamo, ker ga je premalo, ker ga polnimo v jugoslovansko omrežje, a leto ima večje potrebe kot zmogljivosti.

V DO, lahko rečemo, bijemo dnevno bitko, da bi ostali na mreži in s tem potešili energetska lakota, čeprav smo glede na tehnologijo in gorivo v veliki meri odvisni od tujine, nam vendarle do sedaj to še uspeva.

Materialni položaj delavca v NEK je, lahko bi dejal, enak kot v celotnem elektrogosodarstvu, čeprav ta delavec obvladuje najbolj sodobno tehnologijo in zagotavlja varno obratovanje elektrarne. Saj od zagona eksploitaro elektrarno z našimi kadri, našimi strokovnjaki. Zavzetost in nenehen napor, da bi uresničevali zastavljene naloge pa še vedno ni nagrajen po rezultatih dela.

V oceni sem že neke omenil, da smo bolj proračunska kot proizvodna organizacija, saj se v dohodku nič ne pozna, denimo, če smo remont končali predčasno, pri OD pa ravno tako ne, torej

stimulacije za dobro delo ni ne za DO ne za delavca.

Delovanje članov naše organizacije v samoupravnih organih dokaj uspešno in aktivno, vendar ne moremo to trditi za slehernega člana. Čuti se neka podvojenost v delu, takrat, ko gre za izvajanje delovnih nalog in takrat, ko gre za konkretno politično delo, mislim, da morajo ti dve stvari iti v korak. Še vedno pa smo kot osnovna organizacija pre malo prisotni v okolju kjer delamo, to pa ima tudi svoje objektivne težave, ki izhajajo iz narave dela — več izmen — vsi delavci ne živimo v kraju zaposlitve itd.

Dovolite mi, da omenim še področje idejno-političnega izobraževanja članov ZK, tu pa smo storili zelo malo, sam-oizobraževanje je pomanjkljivo in dejansko nismo organizirali nobene oblike tovrstnega izobraževanja. V letošnjem letu smo edino uspeli kadrovati enega člana OOZK v politično usposabljanje na občinski politični šoli, pa še tu so določeni tehnični problemi.

(Iz ocene družbenopolitičnih in družbeno-ekonomskih razmer v OOZK NEK II.)

Komunisti morajo biti vse bolj vključeni v problematiko NEK, povezano z varnostjo dela in položajem delavcev in biti bolj vključeni v delo občinskih organov. Nujno je, da se več članov politično usposablja ter da so sestanki osnovnih organizacij bolj pogosto. Delovni rezultati zaposlenih v NEK so vrhunski za ta tip elektrarne, za remont smo mobilizirali industrijo, elektrarno prevzeli v popolnosti, dosegli mobilnost kolektiva in skrajšali remont, ne da bi to vplivalo na kakovost izvedenih del.

6—7% prekoračenje načrta kaže na dobro delo kolektiva, finančne analize pa nam kažejo da se NEK nikakor ne more uvrstiti med izgubaše.

(Iz zapisnika programske seje OOZK NEK I.)

Tov. Planinc Anton seznanj prisotne z dobrim poslovnim uspehom TOZD, ki ga kažejo zaključni računi, za katere smo vsi zaslužni. Solidarnostno smo pomagali tudi drugim TOZD. Dela smo imeli vedno dovolj in ga bo tudi v bodoče. Začeli smo z izdelovanjem strojev — prototipov (rotomix, sušilnica za prehrambno industrijo,

pakirni stroj, visoko tlačni gorilnik). To so vse stroji, ki se sedaj niso dobili na domačem trgu, da jih bomo lahko plasirali tudi na tuje tržišče. Zaradi dobre zasedenosti proizvodnje imamo tudi dokaj stabilne rezultate.

Dohodkovni in medsebojni odnosi na ravni DO, pa še vedno niso urejeni kot bi morali biti.

OD naj bi se dvigal z rastjo dohodka. V našem TOZD je povprečni OD okoli 70.000 din, da ne bi preveč prizadeli standard delavcev. Na sestankih OOZK smo razpravljali o vseh zaključnih računih in upa, da ob naslednjem ne bo očitkov, kaj kdo ni naredil. Z delovanjem OOZK je bil zadovoljen. Ni bilo političnih ne drugih problemov. Pri izpeljavi zastavljenih nalog ga po ekonomski strani ni nihče oviral.

Meni, da pri pridobivanju novega članstva res nismo imeli uspehov. Potrebni bi bilo več pogovorov in več medsebojnega povezovanja. Sedaj je največji problem vodstvo DO, ker nimamo direktorja. Z referendumom smo ubrali drugo pot, ki bo verjetno zaključila to obdobje. Če bi se zgodilo, da referendum ne bo uspešen, bo pa potrebno poiskati pomoč drugje. Za bodoče si želi v TOZD vsaj takega, če ne boljšega sodelovanja.

Tovariš Dobrovnik Igor: Gledati moramo širše družbeno okolje in upoštevati današnje družbeno gospodarsko situacijo. ZK nima sedaj prave veljave v družbi, kar je posledica slabe izpeljave zadanih nalog. Pojasni, da si v občini želimo uspešne DO, ne pa takšne, ki se med sabo ne znajo sporazumeti in kalijo medsebojne odnose, kar se prenaša tudi na republiško raven. Samoupravno si sami krojimo svojo usodo. Skupen namen je ugotoviti, kaj tu ne gre. V presojah moramo biti bolj kritični, gledati pa moramo tudi dolgoročno. Analize morajo biti kritične in analitične. Značilno je, da imamo zelo nizek nominalni izvoz.

Skupščina SFRJ se je odločila uporabiti 320. člen ustave, ker smo v situaciji v kakršni smo.

Prihodnost je prerasti v industrijo, ne pa ostati kovinska industrija na nižjem nivoju.

Zadovoljen je z dosežki naše DO, OD pa morajo motivirati delavca za delo.

Osnovne funkcije so: več znanja bo potrebno vlagati v razvoj, kar je naloga programske konference. To pa pomeni večje povezovanje konstrukcije. Potrebno je povezati nekatere funkcije na nivoju DO ter urediti dohodkovne odnose.

Pomembno je ne zanemariti situacije v kateri smo in ne smemo se zaustaviti na doseženih rezultatih.

Na sejah je bilo ugotovljeno, da če ne bo sprememb v obnašanju, bo sledil le padec navzdol. S programi je treba obvladati

ponudbo na tuj trg. Z nosilnimi panogami naj bi se popravila družbenoekonomska situacija. Kovinsko predelovalna industrija predstavlja 30% dohodka v občini, je nosilna panoga, kar je potrebno obdelati tudi v svojih planskih aktih. Celotni dohodek pa naj bi v 40% zajemal izvoz. Zelo pomembna naloga je veliko vlagati v razvoj. Temeljna naloga je, da se uredijo kadrovske stvari (mišljen je referendum). Pojasni, da le Slovenija lovi rast OD z inflacijo.

Tovariš Planinc Anton pove, da kadrovska struktura ni izpopolnjena — to je sedaj naša najpomembnejša naloga. V srednjeročnih in dolgoročnih planih moramo zajeti vse naše naloge. Meni, da je več dezinformiranosti kot neinformiranosti.

Meni, da TOZD-i bolj sodelujejo med sabo kot to lahko zazna kakšen zunanji opazovalec. Pri izdelavi prototipov sodelujemo s TOZD 50, zato meni, da je sodelovanje na tehničnem nivoju dobro. Z ravni direktorjev pa se včasih pogreša prava informacija. Zaradi nekaterih delavcev (slabega delavca odsloviti, najeti dobrega nezaposlenega) bomo morali spremeniti zakone. Prišlo je do konfliktov, pa jih včasih nismo znali prav rešiti. Nekaj kritike zadene ZK, samoupravne organizacije pa tudi niso nič storile.

(Iz zapisnika programske seje OOZK Kovanarska, Tehnoservis).

Tov. Pregl Herman ugotavlja, da iz poslovnih rezultatov, ki jih je KOVINARSKA ustvarila v letošnjem letu, si je tem ustvarila tudi ugodno podlago za nadaljnje poslovanje.

Glede članstva ugotavlja, da v petih letih v članstvu OOZK TOZD IO nismo imeli nobenih premikov, poudari pa, da se od članov v prvi vrsti zahteva delavnost, ne pa število članov.

Interesira ga tudi socialna varnost DO v tej situaciji.

Tov. Platinovšek meni, da so rezultati tega dela ter zasedenost proizvodnje izključno plod trdega dela v našem TOZD.

Še vedno obstaja problem organiziranosti med TOZD-i. Reorganizacijo DO, kar smo si zastavili kot poglavitno nalogo nismo uspeli izpeljati niti do javne razprave. Glede članstva ugotavlja, da izstop članstva ni vzrok visoka članarina, kot mnogi drugi navajajo, ampak je odraz nezadovoljstva zaradi neřeševanja naših sklepov, ki pa imajo vpliv na samoupravne organe v našem TOZD v DO pa ne.

Tov. Gomilšek smatra, da bo potrebno čimprej preiti k reševanju problema inva-

lidov, ker jih imamo pri nas kar precej.

Informiranost meni, da pri nas ni nikakršna, čeprav imamo za to določene ljudi.

Tov. Hrušovar meni, da izstop iz članstva ZK ni vezan na delo osnovne organizacije, temveč na delo višjih forumov.

Tov. Platinovšek smatra, da je za neresevanje sklepov osnovne organizacije ZK TOZD kriva tudi nepovezanost z ostalimi osnovnimi organizacijami v DO.

Tov. Gomilšek zaključí razpravo ter predlaga, da se predlogi iz razprave, ki niso zajeti v programu dela, tudi vnesejo.

(Iz zapisnika programske seje OOKZ Kovinarska TOZD Industrijska oprema)

Ekonomske usmeritve, ki se vodijo na ravni delovne organizacije, so dale v zadnjem letu določene ugodne rezultate, ki se odražajo v finančnem stanju, v stabilnosti gospodarjenja in proizvodnega procesa, prav tako se kažejo izboljšave na področju standarda delavcev skozi osebne dohodke.

Prepričani smo, da bi rezultati bili še boljši, in da bi se uredila problematika sodelovanja in enotnega nastopanja TOZD v okviru DO, ki sicer trenutno zaradi ugodnejših rezultatov ni tako prisotna, kot v bližnji preteklosti, vendar prav zaradi tega mislimo, da je sedaj primeren trenutek za konstruktiven in realen pristop k temu problemu in bi tudi to moralo biti eno izmed programskih usmeritev za naslednje obdobje.

(Iz poročila o delu OOKZ Kovinarska DS SS)

Skratka, ugotovitev je takšna, da je delovanje naše osnovne organizacije znotraj političnega sistema in družbenopolitična aktivnost slabša, kot bi morala biti, in sicer tako glede usposobljenosti osnovne organizacije in njenih članov, aktivnosti in povezanosti z drugimi OO ZK kot z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v delovni organizaciji, zaradi česar je navedenemu tudi primeren položaj in ugled osnovne organizacije. Naša osnovna organizacija v tem mandatskem obdobju ni posvetila dovolj pozornosti družbenoekonomskim odnosom in stabilnejšemu gospodarjenju, in sicer:

- dohodkovnim razmerjem v delovni organizaciji,
- odnosom med samimi TOZD ter TOZD in DS SS ter vlogi DS SS v teh odnosih,
- svobodni menjavi dela,

— družbeno-ekonomskemu položaju delavca v DS SS oz. v DO,

- doseganju planov,
- produktivnosti oz. storilnosti,
- samoupravni organiziranosti,
- nagrajevanju po delu in rezultatih dela,

— delovanju samoupravnih organov in delegacij za zbor združenega dela in samoupravne interesne skupnosti ter sodelovanju pri volitvah le-teh,

- kadrovske politiki.

Več pozornosti je bilo posvečeno SLO in DSZ, kjer je bil odnos članov ZK do vprašanj obrambnih priprav in podružabljanja SLO in DSZ dober, manj zavzetosti pa je bilo pri pripravi ocen o varnostno-političnih razmerah.

Da bi navedene naloge lahko uresničili, pa bo potrebna večja povezanost naše osnovne organizacije s samoupravnimi organi in sindikalno organizacijo DS SS kot v DO in z drugimi OOKZ v delovni organizaciji, prav tako pa tudi z organizacijo ZK v KS in občini.

(Iz zapisnika programske volilne seje OOKZ SOP DS SS)

Nesoglasja so se pojavila med TOZD-i predvsem zaradi načina financiranja DS SS in sicer smo se vsi v našem TOZD-u zavezali za pravičnejšo delitev dela in tudi pravično nagrajevanje po opravljenem delu. Veliko je bilo kritike na delo DS SS in kadrovske politiko, predvsem na izbiro delavcev s posebnimi pooblastili. Izoblikovalo se je mnenje, da bi morale pri izbiri teh delavcev imeti TOZD večji vpliv, oz. da bi vse DPO TOZD-ov podajale moralno-politične ocene za kandidate, katerih mandat se ponavlja, kar bi bila pobuda za spremembo ustreznih internih samoupravnih aktov.

Kljub težkim vsesplošnim pogojem gospodarjenja dosega naša TOZD že nekaj let nazaj nadpovprečne rezultate predvsem zaradi visokih pridelkov po enoti površine in visoke produktivnosti dela, kar nas na osnovi primerjalnih ekonomskih kazalnikov uvršča v sam vrh slovenskega in širšega jugoslovanskega sadjarstva. To je prav gotovo posledica pravočasnega spoznanja, da se je potrebno opreti na lastne sile, znanje in delo, še posebej na uvajanje ustreznih novih tehnologij, vodenju ustrezne kadrovske politike in stalno izobraževanje delavcev. Ob vsem pa je izredno važna tudi skrb za ustrezno politiko nagrajevanja po rezultatih dela, čepravno bo to področje potrebno še posebej dodelati. Vsekakor pa nas močno motijo sedanje govornice in želje posameznikov izven naše TOZD po uravnolovki v pogledu OD na nivoju DO, ne glede na poslovno uspešnost posameznih organizacij. Naša TO se je prav tako že pred leti pričela uspešno vključevati v izvoz sadja na konvertibilno področje, na žalost pa se kažejo tendence slabše ekonomske uspešnosti izvoza (leto 1985) in vedno slabše stimulacije tega zaradi stalnih vse manj ugodnih sprememb v zakonodaji o deviznem poslovanju.

Delovanje osnovne organizacije znotraj političnega sistema in družbenopolitične aktivnosti komunistov: člani OOKZ smo mnenja, da je premalo sestankov, prav tako da ni prave povezanosti z okoljem, v katerem delujemo, in zaradi tega OOKZ nima ugleda oz. njen družbeni položaj ni opazen. To stanje moramo v novem mandatskem obdobju spremeniti tako, da bomo izpolnili program dela v celoti.

(Iz ocene družbenopolitičnih in družbenoekonomskih razmer OOKZ M-Agrokombinat TOZD Sadjarstvo)

Strokovni delavci — člani ZK so se dotaknili vprašanj, ki se nanašajo konkretno na njihovo vsakdanje delo pri organizaciji in posodabljanju družbeno organizirane kmetijske proizvodnje, ki ima svoje specifičnosti, te pa se kažejo predvsem v številčnosti in razdrobljenosti kmetij. Delavci se na terenu srečujejo s problemom, kot so: majhne obdelovalne površine, te se sicer zadnje čase izboljšujejo z agro-in hidromelioracijami ter komasacijami zemljišč. Velik problem predstavlja tudi starostna struktura na kmetijah, ki ima zelo negativen učinek na intenzivno pridobivanje hrane. Mladi množično odhajajo s kmetij, kar povzroča še dodatno število nezapslenih.

Kmetije na našem področju so si sicer glede na svojo dejavnost zelo podobne, vendar ima vsaka svoje dobre in slabe lastnosti, zato je potrebno vsaki posvetiti posebno pozornost, ji pomagati in pravilno svetovati.

Pri usmerjanju kmetij praviloma nastanejo velike težave predvsem zato, ker gospodar na kmetiji težko odloči za nekaj novega, ker je vse skupaj pogojeno z velikimi spremembami, za kar je potrebno vložiti določen kapital, ki pa ima danes izredno visoko ceno. Pri vsem tem nastaja bojazen glede pridobivanja dohodka, predvsem pa, kakšna bo socialna varnost članov na kmetiji.

Zelo veliko vlogo pri pridelovanju hrane imajo dohodkovni odnosi. Nastajajo velika neskladja med cenami reprovizualnih in končnih proizvodov, večkrat niti ne pokrijejo stroške pridelovanja.

V razpravi so se člani dotaknili tudi novejših zgodovine, in sicer razvoja kmetijstva v povojnem obdobju. Razmišljamo o neskladju oz. zapostavljenosti v razvoju posameznih vej gospodarstva. Starejši člani, ki so tudi sami sodelovali v izgradnji in razvoju gospodarstva, so mnenja, da je bilo kmetijstvo in njegov razvoj v odnosu na industrijo zapostavljeno.

Poleg znanih gospodarskih težav v DE Trgovina, ki so izredno pereče, ima ta dejavnost tudi probleme v kadrovski strukturi. Nepravilnosti in malomaren odnos do dela, ponekod pa tudi nesposobnost, prihajajo na površje v posameznih prodajalnah, kakor tudi na vodilnih mestih. Predstavnica DE Trgovina opozarja na nepravilnost izbire, predvsem pa na dano družbenopolitično verifikacijo glede izbire vodje DE, kar utemeljuje z obsežnostjo in zahtevnostjo dela.

V razpravi je sodeloval tudi koordinator OOZK v delovni organizaciji, tov. Romih Drago.

Opozarja, da je na nivoju DO premalo skupnih sestankov vseh OOZK oz. konferenc OOZK. Na te sestanke naj bi komunisti prihajali s konkretnimi vpra-

šanji in si tako ustvarili določeno zaupanje. V posameznih OOZK se opaža tudi vpliv vodilnih delavcev in posameznih delavcev, ki niso člani ZK. Nastali problemi se rešujejo v posameznih OOZK po TOZD-ih, iz česar izhajajo tudi enostranske rešitve. S koordinacijo na nivoju delovne organizacije pa bi si člani izmenjali mnenja, si pridobili določene iz-

kušnje in tako lažje poiskali skupno rešitev.

Stem bi se izognili tudi kritik in obrekovanj posameznikov.

(Iz zapisnika programske-volilne seje OOZK TOK Kmetijstvo-trgovina-storitve-M-Agrokombinat)

KOMUNISTI O SAMOUPRAVNI ORGANIZIRANOSTI SENOVSKEGA RUDNIKA

Po sprejetju Zakona o energetiki in letu 1981 in Družbenega dogovora o natančnejši razčlenitvi meril (po Zakonu o združenem delu) o organiziranju energetskega gospodarstva v letu 1982 so komunisti energetskega sistema Slovenije ocenili, da je treba za izpeljavo preobrazbe energetskega gospodarstva tako po samoupravni kot po dohodkovni plati sprejeti enotna izhodišča in usmeritve, kako vse aktivnosti zastaviti, da bi na tem področju dosegli bistvene premike, zlasti pa cilje, začrtane v zakonu in družbenem dogovoru.

Leta 1983 je bila sklicana problemska konferenca na to temo ter sprejet rokovnik aktivnosti za uresničevanje prej omenjenih nalog. Januarja 1984 je bil uspešno izveden referendum o ustanovitvi DO skupnega pomena EGS in premogovništva Slovenije, junija istega leta pa so bili sprejeti vsi pomembnejši akti na ravni SOZD. Zatikati se je začelo pri konkretizaciji skupaj sprejetih temeljnih izhodišč. Na to je že julija 1984 opozorila OO ZK Rudnika Senovo in postavila zahtevo, da je treba takoj izvesti mikroorganizacijske spremembe v skladu s sprejetimi akti.

senovskega rudnika vztrajno ukvarjajo in ga hočejo razrešiti. Lani je bila ponovno sklicana problemska konferenca na to temo, veliko pozornost pa so ji namenili tudi pri ocenjevanju delovanja OO ZK ob koncu leta, na programske-volilni seji. Glavni cilji reorganizacije samouprave v energetiki so: jasna

SREČNO!
glasilo rudnika senovo

opredelitev dohodkovnih odnosov, natančnejša razmejitev odgovornosti, poenotenje statusa delavcev znotraj sistema (na podlagi rezultatov dela). Te opredelitve so podprli delavci, potrdile so jih DPO v kombinatu in širše. Pri ocenjevanju uresničevanja zastavljenih ciljev pa kaže, da akcija še zdaleč ne teče po dogovoru in da tako stopicanje na mestu povzroča že resne motnje v proizvodnem procesu, zlasti pa v razpoložanju delavcev ter njihovem zaupanju v sprejete dogovore.

V takih pogojih gospodarjenja tudi nagajevanje po delu ne more biti uspešno. Tudi zara-

Kot kaže, pa nova samoupravna organiziranost vsebinsko še vedno ni zaživel. Tako to ostaja problem, s katerim se komunisti

di tega, ker oblikovanje meril za delitev ČD, sredstev za OD in skupno porabo teče že toliko časa, ustrezen samoupravni akt pa je bil

doslej sprejet le na ravni SOZD. Vprašanja delavcev v zvezi s tem so vse pogostejša in nestrpnost.

Organizacijska sprememba samoupravne organiziranosti predvideva organiziranje DE, to pa je prva in nujna naloga, ki jo je treba izpeljati prav v TOZD-u. S tem bi jasneje razmejili delo in odgovornost posameznih delavcev, zlasti strokovnih.

Navzven pa najbolj motijo še vedno premalo opredeljene posamezne funkcije v samoupravni organiziranosti: razvojna investicijska funkcija, posamezne naloge s področja komercialne in skupnih služb.

Z dosedanjimi uspehi uveljavljanja medsebojnih odnosov v Rudniku Senovo še niso povsem zadovoljni, zlasti zato ne, ker se posamezne funkcije po nivojih organiziranja (TOZD, DO, SOZD) podvajajo, kar bremeni predvsem TOZD-e.

V oceni razmer v TOZD-u so komunisti opozorili še na pomanjkljivosti v organizaciji dela, medsebojnih delovnih odnosov, motiviranosti za delo. Za slednje so navedli celo vrsto vzrokov, ki so bolj ali manj znani

povsod. Za razreševanje teh problemov bi morali več storiti predvsem strokovni delavci in DPO. Dodaten dejavnik, ki vpliva na razpoloženje zaposlenih, je počasno izvajanje investicij, ki ovira kontinuiteto proizvodnje, vendar lahko TOZD na to zelo malo vpliva.

Hud problem predstavlja tudi pomanjkanje obratnih sredstev, kar je posledica neurejenih družbenoekonomskih odnosov v energetiki oziroma v delitvi skupnega prihodka. Cenovna politika v energetiki je slaba in nekaterim udeležencem ustvarja dobiček, drugim pa ne omogoča niti enostavne reprodukcije.

Rudnik ima velike težave z zagotavljanjem kadrov, tako v neposredni proizvodnji kot pri strokovnih opravilih. Vse prevečkrat so dobili tisto, kar je bilo na »tržišču« kadrov pač moč dobiti.

Vsi omenjeni problemi so pereči in jih bodo morali v Rudniku odločno reševati. Ne nazadnje je skrb za to dolžnost komunistov v TOZD-u, ki so naloge s področja uresničevanja nove samoupravne organiziranosti — poleg drugih — zapisali v svoj akcijski program za letošnje leto.

10. KONGRES ZKS

INFORMACIJA O AKTIVNOSTIH IN SPREJETIH UKREPIH ZA SANACIJO RAZMER PO VDORIH MULJA

V rudniku Senovo je bilo koncem julija letos razglašeno izredno stanje z namenom, da nadoknadimo zamujeno v prvih mesecih, ko smo se ubadali z izrednimi težavami zaradi hude zime. Pri tej odločitvi smo imeli v mislih tudi to, da prihaja kurilna sezona, da bodo potrebe po premogu velike in da družba pričakuje od nas povečane količine, povečan napor.

Poziv tudi tokrat, kot že tolikokrat prej, ni natelet na gluha ušesa. Tako smo v avgustu, z dodatnim delom na proste sobote, presegli proizvodni plan za 9,4%.

Toda delo rudarjev vključuje tudi boj z naravo, ki nam zna pravi žalostna presenečenja.

In taka »presenečenja« so se od konca avgusta do 18. 9. 1985 kar vrstila.

Montangeološke razmere v slovenskih premogovnikih rjavega premoga so razmeroma težke in povezane tudi z večjo ali manjšo nevarnostjo vdorov bodisi blata ali vode. To nam kažejo tudi primeri tovrstnih nesreč v rudniku Kanžarica in rudniku Hrastnik, kjer je nesreča povzročila tudi smrtne žrtve.

Tudi v rudniku Senovo obstaja taka nevarnost nenadnih vdorov, zato smo že koncem 1983 l. naročili pri Rudarski fakulteti izdelavo študije »Preprečevanje vdora vode in mulja v rudniku Senovo. Študijo tvorita dva dela in njen drugi del bo obdelal ukrepe za preprečevanje vdorov na podlagi hidroloških in drugih raziskav na rudniku Senovo, prvi del pa bo obsegal ukrepe za preprečevanje vdorov na podlagi znanih izkušenj v slovenskih premogovnikih.

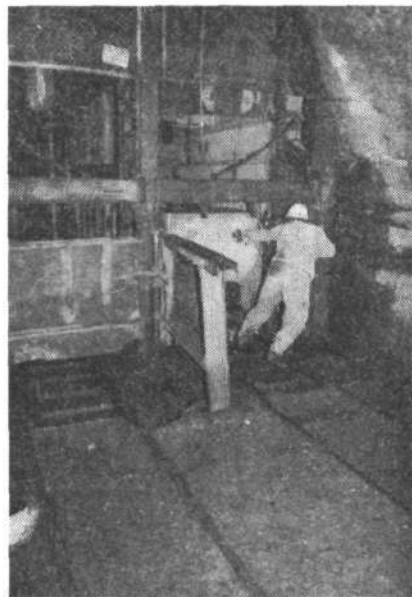
Koncem avgusta 1985 je na vzhodnem delu premogovega sloja, ki je na stiku z apnencem, prišlo na odkop št. 24 do manjšega vdora blata (cca 10 m³). Odkop je bil saniran. Vendar je na istem odkopu prišlo 3. 9. 1985 do večjega vdora blata (ocenjene količine 120 m³).

Takoj so bili o tem obveščeni RRI, tehnični vodja DO, in vodja SVD na nivoju DO, ki so 4. 9. 1985 opravili ogled. Na podlagi ogleda pa so bili skupno dogovorjeni dodatni ukrepi in navodila za sanacijo in odkopavanje, ki naj bi zagotovili varno delo. Vendar je istega dne 4. 9. 1985 popoldne prišlo do vdora blata v vzhodnem polju tokrat na odkop št. 91 z ocenjeno količino 20 m³. Oba odkopa 24 in 91 sta bila sanirana v razmeroma kratkem času (14 dni). Pri sami sanaciji in nadaljnjem odkopavanju so bila spoštovana vsa navodila in ukrepi.

Kljub vsemu pa je 18. 9. 1985 na št. 91 prišlo do ponovnega vdora, ki po sami količini izrinenega blata, čeprav je zalit cel odkop in del proge, ni velik, vendar pa resno zaskrbljuje, kot je to ugotovil in ocenil tudi rudarski inšpektor, ker način odkopavanja z vsemi uporabljenimi ukrepi za varno delo, ne zagotavljajo varnega dela oz. kontinuitete proizvodnje v smislu določil Pravilnika o teh. normativih in o varnosti pri rudarskih podzemnih delih. Izkušeni rudarjev, ki so ocenili

nevarnost in se pravočasno umaknili, je preprečila hujše posledice.

V skladu z zapisnikom RRI in posvetom strokovnih delavcev na nivoju DO je za sanacijo zadev podvzetih vrsta ukrepov. Inž. Ščukanec — odgovorni projektant DO RRS je razrešen vseh ostalih delovnih dolžnosti in permanentno dela na izdelavi ustrezne tehnične dokumentacije za sanacijo in nadaljne odkopavanje v coni nevarnih vdorov.

Nesreče, ki so se zgodile v manj kot mesecu dni, pa so ustvarile dodatne težave in zaostrele obstoječe:

1. proizvodnja se praktično odvija na 4 odkopih (2 sta v redni likvidaciji)
2. na odkopu št. 102 so neormalni delovni pogoji zaradi visokih temperatur, kar zahteva dodaten fizičen napor in dvojno obložitve delovišč....
3. V septembru je izredno veliko t. i. neproduktivnih šihov zaradi sanacije prvih vdorov, medtem ko potrebnih šihov za sanacijo zadnjega vdora še ni mogoče dati pred izdelavo do-

kumentacije, razen tega se je potrebno zavedati, da predpisani ukrepi za varno delo terjajo daljši čas priprave, pravtako pa ne smemo zanemariti psihološkega učinka, ki ga imajo ti pojavi na delavce

4. izpad proizvodnje pa bo še poslabšal probleme pri oskrbi s premogom, ki so pred kurilno sezono še posebno pereči

Po informaciji in razpravi so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. samoupravne organe in poslovodne delavce DO in SOZD smo o situaciji v rudniku Senovo obvestili o čemer je potrebno poudariti prizadevanja in pomoč strokovnih delavcev inž. Schneiderja, inž. Čiča in inž. Ščukanca, ki so jo in jo še nudijo rudniku Senovo za sanacijo nastalih problemov

2. IS SO Krško, komite ZK Krško in predstavnike UJV se takoj obvesti o nastali situaciji

3. tehnični kolegij oceni možnost uvedbe III. izmene na preostalih deloviščih

4. nosilce prodaje smo o situaciji obvestili 25. 9. 1985 na predvidenem skupnem sestanku v okviru MGZ za Posavje. Skladno s sklepi kolegija so bili 25. 9. 1985 informirani o situaciji v rudniku Senovo predstavniki družbenopolitičnih skupnosti. Predsednik IS SO Krško je ocenil, da je potrebno z zadevo seznaniti celoten IS SO Krško, zato je še za isti dan sklical izredno sejo IS, ki je bila popoldan v izobraževalnem centru rudnika.

Na izredni seji so, po seznanitvi s situacijo v rudniku Senovo in razpravi, bila sprejeta stališča, v katerih je bilo izraženo

1. vse priznanje in zahvala delavcem rudnika za njihovo prizadevno delo tako za povečan izkop kot za sanacijo po vdorih

2. IS SO Krško zagotavlja delavcem rudnika, da v odpravljanju posledic nesreč niso sami in jim daje vsjo podporo v njihovih nadaljnjih naporih tako v moralnem kot materialnem smislu

3. IS SO Krško apelira na delavce rudnika, da še naprej tako prizadevno odpravljajo posledice zadnjega vdora kot so to naredili za sanacijo prvih 3 vdorov pri čemer mora seveda biti na prvem mestu skrb za varnost delavcev

4. strokovna služba rudnika čimprej pripravi oceno potrebnih finančnih sredstev, ki so oz. bodo izpadla zaradi vdorov; delavci rudnika zaradi izpada proizvodnje kot posledice naravnih nesreč, ne smejo dobiti manjši OD. Kot doslej bo tudi v teh razmerah naš OD usklajen z OD v okviru SOZD-a

5. IS SO Krško skupaj s predstavniki rudnika pripravi informacijo za širšo javnost

Že v četrtek, 26. 9. 1985 se je sestel tudi komite za SLO in DSZ rudnika, ki je obravnaval celotni potek aktivnosti, ocenil varnostopolitične razmere in bo delavskemu svetu rudnika predlagal, da se delavci na zborih 30. 9. 1985 seznanijo z aktivnostmi zlasti pa z izredno pomočjo, ki jo nudijo tako strokovni delavci naše delovne organizacije kot širša družbenopolitična skupnost, pri sanaciji in za čimprejšno normalizacijo proizvodnih razmer.

Takšna pomoč in priznanje pa pomenijo gotovo velik polet delavcem rudnika Senovo, saj v tej naši bitki z naravo nismo sami.

Komite za SLO in DSZ
in vodstvo rudnika

OKROGLE MIZE ZA SLUŠATELJE OBČINSKE POLITIČNE ŠOLE

Tudi letos organizira Občinski komite ZKS Krško za slušatelje programa občinske politične šole ZK vrsto razprav za okroglo mizo.

Prva je bila že v ponedeljek, 20. januarja, udeleženci pa so s

skupnimi močmi in ob udeležbi poznavalcev tega področja razmišljali o temeljnih strategije tehnološkega razvoja. Dva dni kasneje pa so udeleženci razpravljali še o strategiji in temeljnih razvojne politike SFRJ. Teh srečanj so se udeležili tudi člani iz osnovnih organizacij ZK, ki se v občinskem merilu tudi sicer ukvarjajo s podobno problematiko in nalogami.

Organizatorji načrtujejo za začetek februarja (predvidoma 11. 2. 1986) še srečanje slušateljev OPŠ in občinskega političnega aktiva z Janezom Stanovnikom, ki bo vodil razgovor o aktualnih druž-

benopolitičnih in ekonomskih razmerah v naši družbi.

**Nova akcija v idejnopolitičnem usposabljanju ZK:
INDIVIDUALNO MARKSISTIČNO
IZOBRAŽEVANJE**

Programi individualnega marksističnega izobraževanja v ZK so sicer obstajali že v sezoni 1984/85, vendar jih kot novost marsikje še niso uspeli uveljaviti. Zato je komisija za idejnopolitično usposabljanje pri predsedstvu OK ZKS Krško letos z vso resnostjo pristopila k izvedbi tega programa. V vsaki osnovni organizaciji ZK bi se namreč

moral vsaj eden izmed članov odločiti za vključitev v program individualnega marksističnega izobraževanja; to je tudi naloga, ki izhaja iz samokritičnih ocen, izrečenih na programsko-volilnih konferencah OO ZK. V tej obliki usposabljanja, ki ponuja pestro tematsko izbiro, lahko udeleženci poiščejo področje, ki jih najbolj zanima, in s študijem poglobijo svoje teoretične znanje.

Vsak član, ki se bo odločil za individualno marksistično usposabljanje, bo to opravljal ob pomoči mentorja, na voljo pa mu bo tudi literatura iz knjižnične zbirke občinskega komiteja.

**LISTA KANDIDATOV
ZA ČLANE ORGANOV ZKS NA OBČINSKI RAVNI V MANDATNEM OBDOBJU 1986 — 1990 (Predlog)**

I. OBČINSKI KOMITE

1. Bah Vinko TCP, TOZD Celuloza Krško
2. Bosina Marta KO ZKS Leskovec
3. Bizjak Anton ISKRA Kostanjevica
4. Cerle Jože TCP, TOZD Papir Krško
5. Habinc Jože KO ZKS Krško — levi breg
6. Kink Anton SOP, TOZD Oprema Krško
7. Picelj Zdenko TCP, TOZD Celuloza Krško
8. Zupančič Andrej SDK podružnica Krško
9. Alegro Vera Osnovna šola Adam Bohorič Brestanica
10. Babič Maksimiljan KO ZKS Krško — levi breg
11. Dimič Alojz Ljubljanska banka TPB Krško
12. Dular Franc KO ZKS Senovo
13. Florjančič Ljubica Žito TOZD Imperial Krško
14. Gorjup Božidar Kovinarska TOZD Tehnoservis Krško
15. Ivačič Oton Nuklearna elektrarna II. Krško
16. Jurečič Vili KO ZKS Senovo
17. Klankočar Bojan UNZ Krško
18. Košenina Vojka Upravni organi SO Krško
19. Kuplenik Jože KO ZKS Kostanjevica
20. Kolar Erna M-Agrokombinat TOZD Vinogradništvo-kleti
21. Mikulanc Jožica VVZ Krško
22. Orešnik Olga Labod TOZD Libna Krško
23. Petan Zdravko KO ZKS Krško — desni breg
24. Rošker Janja zdravstveni dom — lekarna Krško
25. Rojina Boža Mercator—Preskrba Krško
26. Ružič Todor IGM Sava TOZD Savaprojekt Krško
27. Smodič Rudolf Metalna TOZD TGO Senovo
28. Šoln Zoran Rudnik rjavega premoga Senovo
29. Vodopivec Anton CP Novo mesto TOZD Vzdrževanje cest Krško
30. Fric Marija Srednja šola kov. in elektro. usmeritve Krško
31. Platinovšek Karel Kovinarska TOZD Industrijska oprema Krško

ZA DELEGATA NA 13. KONGRESU ZK JUGOSLAVIJE JE EVIDENTIRAN:

1. Silvo Gorenc TCP Djuro Salaj DS SS Krško

ZA DELEGATE NA 10. KONGRESU ZK SLOVENIJE SO EVIDENTIRANI:

1. Abram Ivan Rudnik rjavega premoga Senovo
2. Bah Vinko TCP TOZD Celuloza Krško
3. Kink Anton SOP TOZD Oprema Krško
4. Marjetič Margareta KO ZKS Brestanica
5. Nunčič Stane KO ZKS Krško levi breg
6. Šeško Gordana Osnovna šola Milke Kerin Leskovec
7. Koprivnik Božo Nuklearna elektrarna III. Krško

ZA ČLANE ORGANOV ZK JUGOSLAVIJE IN ZK SLOVENIJE SO EVIDENTIRANI NASLEDNJI KANDIDATI:

1. Bah Vinko TCP TOZD Celuloza Krško
 2. Cerle Jože TCP TOZD Papir Krško
 3. Čargo Franc TCP TOZD Komerciala Krško
 4. Habinc Jože KO ZKS Krško — levi breg
 5. Mozer Silvana Upravni organi SO Krško
 6. Rošker Janez SOP Krško
 7. Vahčič Adam DES TOZD Elektrodistribucija Krško
- Medobčinski svet ZKS Posavje
1. Habinc Jože KO ZKS Krško — levi breg
 2. Vodišek Anton TCP Djuro Salaj TOZD Les Krško
 3. Pogačar Franc Zdravstveni dom — lekarna Krško
 4. Kozole Ivan M-Agrokombinat TOK Krško
 5. Božič Hilda Osnovna šola dr. Mihajla Rostoharja Krško

Delegacija za DPZ

1. Habinc Jože P OK ZKS Krško
2. Zupančič Andrej SDK Krško
3. Alegro Vera COŠ Brestanica
4. Ivačič Oton NE Krško
5. Šoln Zoran Rudnik rjavega premoga Senovo

INFORMACIJA

O TEKOČIH GOSPODARSKO-FINANČNIH
GIBANJIH V OBČINI KRŠKO V OBDOBJU JANUAR
— NOVEMBER 1985

Informacija je izdelana kot priloga k statističnemu biltenu občine Krško za obdobje januar-november 1985. V njej so obdelani podatki o gibanju pomembnejših vrst prejemkov in izdatkov OZD s področja gospodarstva občine, o stanju sredstev na žiro računih in gibanju prihodkov SIS družbenih dejavnosti in DPS.

Ocene rasti osnovnih finančnih kategorij
Po podatkih devetmesečnih periodičnih obračunov so imele osnovne finančne kategorije poslovanja, glede na enako obdobje lani, take rasti:

- celotni prihodek 73%
- porabljena sredstva 85%
- doseženi dohodek 44%
- čisti osebni dohodki 94%

Visoke nominalne rasti so bile v pretežni meri posledica visokih rasti cen, pri porabljenih sredstvih pa imajo določen vpliv še obračunske spremembe. Podatki o gibanju prejemkov, ki se všttevajo v celotni prihodek, in izdatkov, ki imajo značaj materialnih stroškov, ter o izplačilih za osebne dohodke v enajstih mesecih lani kažejo, da se tendence v rasti osnovnih finančnih kategorij ne bodo bistveno spremenile:

— rast celotnega prihodka bo približno enaka, rast porabljenih sredstev in osebnih dohodkov pa nekoliko višja kot v devetih mesecih.

Ocena temelji na naslednjih ugotovitvah:

CELOTNI PRIHODEK

Prejemki, ki se všttevajo v celotni prihodek, so se v enajstih mesecih lani glede na enako obdobje l. 1984 povečali za 108%.

Vendar pa v letu 1985 ne moremo pričakovati niti približno tako visoke rasti celotnega prihodka, kot bi to izhajalo iz dosežene rasti prejemkov, ki se štejejo v celotni prihodek. Fizični obseg rasti industrijske proizvodnje — to področje ustvarja okrog 80% celotnega prihodka občine — se je namreč znižal za 2%, (brez upoštevanja NEK je sicer višji za 1,6%), cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih pa so se povečale v povprečju za 94,8%.

Pri oceni stopnje rasti celotnega prihodka moramo upoštevati še prihodke, ki jih gospodarstvo občine dosega na tujih trgih. Delež teh prihodkov je v devetmesečju znašal 11,2% in se je znižal v primerjavi z enakim obdobjem leta 1984. Ti prihodki izkazujejo kljub povečanju tečaja dinarja do tujih valut nižjo rast kot drugi prihodki, ki se všttevajo v celotni prihodek.

PORABLJENA SREDSTVA

Izdatki za material, storitve, trgovsko blago ter za plačila prebivalstvu za proizvode, storitve in opravljeno delo so se v enajstih mesecih lani glede na enako obdobje l. 1984 povečali za 86%.

Vendar je še vedno stopnja rasti izdatkov v enajstih mesecih lani glede na enajst mesecev leta 1984 precej nižja od rasti prejemkov — za 22 odstotnih točk.

Novembrska izplačila za materialne izdatke so najvišja v preteklem letu, od oktobrskih pa so višja le za 2%. Ker med temi izplačili niso zajeta vsa porabljena sredstva (npr. amortizacija), drugi poslovni stroški, ki izkazujejo izredno povečanje zaradi sprememb v obračunskem sistemu (obresti, razen za kredite za osnovna sredstva, bančne in SDK storitve, materialni stroški delovnih skupnosti), ocenjujemo, da bo rast porabljenih sredstev ob koncu 1985 višja od te, ki izhaja iz obrazca R-1 (razčlenjeni promet po žiro računih) in višja, kot je bila dosežena v devetih mesecih.

Razmerje med prejemki in izdatki je v letu 1985 ugodnejše kot v letu 1984. V enajstih mesecih lanskega leta so prejemki, ki se všttevajo v celotni prihodek, za 2,17-krat višji od izdatkov, ki predstavljajo materialne stroške, v devetih mesecih pa so bili še 2,30-krat.

OSEBNI DOHODKI

Stopnja rasti izplačanih osebnih dohodkov je imela v letu 1985 vseskozi tendenco povečevanja. Tako se je od januarja, ko je znašala 55%, povečala v novembru na 99%.

V primerjavi z mesečnim povprečjem v letu 1984 so lanskoletna mesečna izplačila višja za 92,5%. Izplačila osebnih dohodkov so bila v novembru za 19% višja kot v oktobru. Dosežena rast izplačil čistih osebnih dohodkov v enajstih mesecih lani presega rast cen življenjskih potrebščin in enakem obdobju za 21 odstotnih točk.

Podatki o izplačilih po posameznih področjih kažejo najvišjo rast v poslovnotehničnih storitvah (121%), v obrti (104%) in kmetijstvu (103%), najnižjo pa v gozdarstvu in gradbeništvu (83%).

OCENA LIKVIDNOSTI

Konec novembra lani so OZD s področja gospodarstva občine razpolagale za 245.978 tisoč din denarnih sredstev na žiro računih, kar je le ena petina sredstev, ki so jih imele OZD leto pred tem. V letošnjem letu so izkazovale OZD manj sredstev samo še enkrat in to konec sedmega meseca (117 milijonov din).

Višina sredstev na žiro računih iz meseca v mesec precej niha, tako je bilo najvišje stanje konec maja, ko so OZD razpolagale kar za 2.958 milijoni din. Na to ima največji vpliv Nuklearna elektrarna.

Sredstva na žiro računih niti približno ne sledijo obsegu poslovanja. Enajstmesečno povprečje teh sredstev je v letu 1985 za 31% višje kot v predhodnem letu. V tem obdobju pa so se prejemki, ki se všttevajo v celotni prihodek, povečali kar za 108%.

V zadnjih dveh mesecih ni bil blokiran noben žiro račun.

V povprečju so v enajstih mesecih lani OZD v gospodarstvu občine prejele za 2% manj kreditov in posojil za obratna sredstva za zagotovitev likvidnosti, kot so v tem obdobju znašala odplačila kreditov. Tudi rast odplačil za kre-

dite je večja od rasti prejetih kreditov (za 30 indeksnih točk).

OCENA OBREMENTITVE

Obremenitev gospodarstva z izplačili za namene skupne, splošne in druge porabe je še vedno visoka, čeprav je dinamika rasti teh obveznosti v zadnjih mesecih nekoliko upadla. Tako so omenjeni izdatki v enajstih mesecih lani kar za 141% višji kot v enakem obdobju leta 1984.

Novembrska izplačila za namene skupne, splošne in druge porabe so na ravni oktobrskih in nižja od septembrskih (za 3%) in od avgustovskih (za 7%). Na to ima vpliv nevplačevanje akontacij davka na dohodek v zadnjih mesecih.

Tudi plačila za obresti in zavarovanje precej obremenjujejo gospodarstvo občine. Vendar moramo zanje enako kot za obveznosti za skupno, splošno in drugo porabo ugotoviti, da se njihova rast počasi umirja. V primerjavi z enajstimi meseci leta 1984 so plačila za obresti in zavarovanje v lanskih enajstih mesecih višja za 112%. Ta rast je najnižja v letu 1985. Novembrska plačila predstavljajo le 28% vrednosti plačil v oktobru.

SKUPNA PORABA

V enajstih mesecih preteklega leta so znašala bruto vplačila prihodkov za namene skupne porabe v občini Krško 4.226.642 tisoč din, kar je za 127% več kot v enakem obdobju leta 1984.

Od vseh zbranih sredstev v občini je bilo razporejeno občinskim interesnim skupnostim 45,3% oz. 1.915.773 tisoč din. Rast teh sredstev je malenkostno nižja od rasti bruto vplačil; je pa še vedno visoka, saj znaša 125%.

Povprečno mesečno so bila v lanskem letu razporejena občinskim SIS za 110% večja sredstva kot v letu 1984. Pri bruto vplačilih pa je ta odstotek še višji (115%).

V zadnjih dveh mesecih so tri interesne skupnosti (socialno skrbstvo, zaposlovanje, kultura) znižale prispevne stopnje, skupnost otroškega varstva in izobraževalna skupnost pa sta jih zvišali.

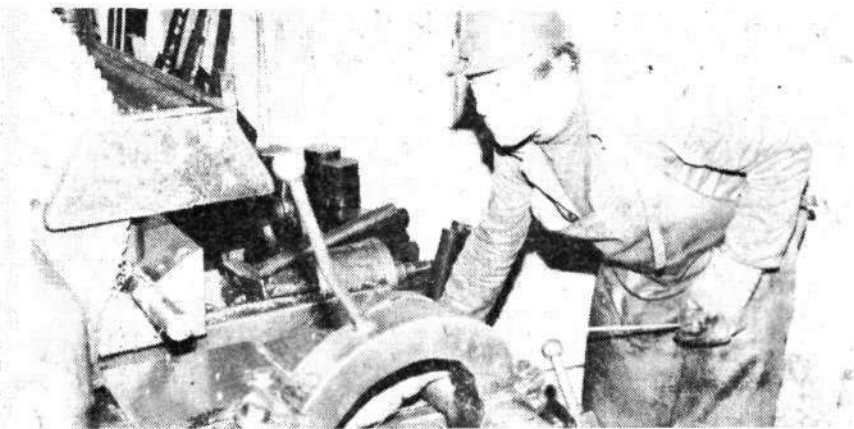
Neomejena sredstva v enajstih mesecih lani so znašala pri vseh interesnih skupnostih 265.933 tisoč din. Sredstva, iz katerih se ugotavlja del začasno prepoved uporabe, so bila že konec novembra višja od planiranih za leto 1985. Presežek pri vseh SIS, ki so ga izkazale, je znašal 146.756 tisoč din, kar predstavlja 9,7% vseh planiranih sredstev. Največji presežek je izkazala zdravstvena skupnost (59,7% od celotnega presežka v občini), sledi pa skupnost otroškega varstva z 22,3%. Znesek izločenih sredstev na posebne račune pri službi pa je bistveno nižji od obračunanih presežkov, saj znaša le 33.591 tisoč din. Do takšne razlike je prišlo, ker na žiro računih oz. računih UDS ni bilo več sredstev. Sredstva, izločena na posebnih računih, se niso smela uporabljati do konca leta 1985, razen za izplačila osebnih dohodkov delavcev v zdravstvu, izobraževanju, znanosti in kulturi do nivoja povprečnih septembrskih izplačil osebnih dohodkov in sicer samo, če na žiro računu SIS ni bilo sredstev za izvrševanje teh obveznosti do UDS z omenjenih področij. Tri interesne skupnosti so izkazale primanjkljaj sredstev do planirane vrednosti v višini 4.028 tisoč din.

SPLOŠNA PORABA

Do konca enajstega meseca lani je bilo v občini Krško vplačanih 595.511 tisoč din prihodkov proračunov DPS. V primerjavi z enakim obdobjem v l. 1984 pa se je njihova vrednost povečala za 186%. Stopnja rasti teh vplačil je imela lani vse do julija, ko je dosegla raven 245%, tendenco rasti, potem pa se je

počasi zniževala. Povprečna mesečna vplačila so bila do novembra lani že za 149% večja od povprečnih mesečnih vplačil v letu 1984.

Podrobnejši pregled bruto vplačil izvirnih prihodkov proračunov DPS in njihova razporeditev na občinski in republiški proračun v enajstih mesecih lani in v letu 1984 sta prikazana v naslednji tabeli:

DAVKI	I—XI—84	I—XI—85	IND	REPubL.	IND	OBČ.	IND
— dav. na doh.	16.934	158.390	935	157.433	934	171	900
— dav. iz OD	93.228	203.848	219	40.986	194	161.226	225
— prom. dav.	65.416	160.570	245	—	—	160.008	245
— dav. na prem.							
in doh. od prem.	8.968	12.707	141	—	—	12.662	99
— takse	8.178	14.418	176	469	131	8.558	186
— prih. po pos. predpisih	786	1.111	141	176	231	56	622
— prih. upr. org. in drug. prih.	14.151	44.371	313	—	—	39.612	281
SKUPAJ	207.922	595.511	286	199.064	515	382.389	232
— dav. na doh. + dav. iz OD	110.162	362.238	328	198.419	523	161.397	225

DELO

Energetske zagate »odkrivajo« tudi lubje

Ob jedrski elektrarni Krško, Elektrarni Brestanica, Rudniku Senovo, zalogah premoga pri Globokem in Krmelju ter načrtovani gradnji Savskih elektrarn bo Posavje že v prihodnjem desetletju najpomembnejši slovenski energetski bazen. Poprej pa bi kazalo izrabiti še nekatere energetske surovine, zlasti tistih 50.000 kubičnih metrov lubja, ki ostaja vsako leto pri proizvodnji celuloze in papirja v Krškem in so ga predolgo trosili po Krškem polju — med drugim sicer tudi za melioriranje zemljišč in usposabljanje opuščenih gramoznic — ter odvažali na sanitarno deponijo, dodatne količine pa bodo kmalu na voljo še v Sevnici, kjer Gozdno gospodarstvo Brežice postavlja novo lupilno linijo.

Najbolj smiselna bi bila energetska izraba lubja, ki ima pri 40-odstotni

vlažnosti skoraj tolikšno kurilno vrednost kot lignit. Pri Djuro Salaju v Krškem, kjer zadnje čase lubje celo izvažajo v Avstrijo(?) in prodajajo Gozdnemu gospodarstvu Karlovac za briketiranje, so ugotovili, da bi bilo tudi zanje briketiranje ekonomsko sprejemljivo. Zaradi dotrajanih energetskih objektov pa s kotlom za sežig lubja ne bi dobili dovolj tehnološke pare, zato računajo na postavitev nove parno energetske enote, ki bi imela zmogljivost 100 ton pare na uro. Pri tem bo mogoče uporabljati več vrst goriv, tudi lubje, in sicer ob visokih izkoristkih in minimalnem onesnaževanju okolja. (Mimogrede: hkrati bi kazalo razmišljati tudi o ogrevanju Krškega, ne pa da posamična kurišča vse bolj onesnažujejo ozračje?)

Ker bodo pri Djuro Salaju potem, ko bo postavljen nov kotel, zainteresirani za lubje na območju do 50 kilometrov okrog Krškega, bi kazalo načrte uskladiti s sevniškimi. Na briketiranje ter izrabo briketov za široko potrošnjo in tehnološko paro namreč računajo tudi pri Jugotaninu.

VLADO PODGORŠEK

Na republiški proračun odpade tretjina vseh zbranih prihodkov DPS v občini, na občinskega pa 64,2%. Povečanje prihodkov republiškega proračuna je bistveno večje od povečanja sredstev, ki pripadajo občinskemu proračunu. Takšno dinamiko pogojujejo prihodki od davka na dohodek; le-ti namreč predstavljajo 79,1% vseh sredstev, namenjenih republiškem proračunu, in zaradi že omenjenih sprememb izkazujejo najvišjo rast.

Izvirni prihodki občinskega proračuna so se povečali za 132%. Povprečno mesečno razporejena sredstva občinskemu proračunu so v preteklem letu že več kot dvakrat (102%) višja od povprečno razporejenih v letu 1984. V strukturi izvirnih prihodkov proračuna občine predstavljajo prihodki od davkov iz osebnih dohodkov 42,2%, prihodki od prometnih davkov pa 41,8%. Celotni prihodki proračuna občine so v enajstih mesecih lani znašali 395.143 tisoč din (k izvirnim prihodkom so prišteta še prenesena sredstva iz preteklega leta in odstopljeni prihodki od republiških denarnih kazni in sodnih taks). V spremembi odloka o proračunu občine Krško za leto 1985 so za to leto planirani prihodki v skupni višini 410.909 tisoč din. Torej realizacija v enajstih mesecih znaša 96,4%. V pripravi pa je nova sprememba tega odloka, po kateri naj bi prihodki proračuna znašali 463.618 tisoč din. V decembru se je povečal tudi delež posebnega republiškega prometnega davka, ki pripada občini Krško (na 44,3%) in ki bo omogočil dotok sredstev do te višine. Prihodki proračuna občine so v enajstih mesecih nižji od dovoljene ravni po zakonu o začasnih prepovedih razpolaganja z delom družbenih sredstev SIS in DPS za porabo v letu 1985. Primanjkljaj znaša 49.865 tisoč din.

Sestavila: Ivanka Novoselič

Velikih vlaganj v tovarni Djuro Salaj letos ne bo

KRŠKO, 2. januarja — Poglavitne naloge 2.000-članskega kolektiva tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj Krško v tem letu bodo bitka za ustvarjanje dohodka in izpolnjevanje plana, nadaljnje usmeritve v finalne izdelke ter nujna posodobitev iztrošene in zastarele opreme. Velikih vlaganj v nove objekte sicer ne bo — le vzdrževalci dobijo nove prostore — zato pa želijo še več storiti na področju energetike. Med drugim bodo tudi vplinjali klor. V Djuro Salaju upajo, da se bodo letos uredila cenovna neskladja, saj s končnimi proizvodi ne sledijo naraščajočim cenam številnih vhodnih surovin, reprodukcijskih materialov in rezervnih delov. Podobno kot lani — takrat so za splošne družbene potrebe namenili 6 milijonov dolarjev — bodo racionalno gospodarili z devizami, posebej še, ker jim zvezni organi še za leto 1985 dolgujejo 4,9 milijona dolarjev. (V. P.)

IZ ZDRUŽENEGA DELA

uniles

novoles
glasilo delovne organizacije

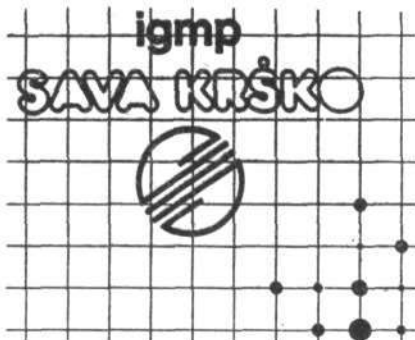
RAZVOJNA POT TOZDOV »BOR« in »LIPA«

Podjetje, iz katerega sta nastala sedanja tozda Bor in Lipa, je bilo ustanovljeno 1960. leta. Imenovalo se je Obrtno podjetje »Splošno mizarstvo« Krško. Nastalo je tako, da sta se združili mizarstva delavnica podjetja Sava Krško in delavnica obrtnega mojstra Romana Dularja iz Krškega. V proizvodnem programu novonastalega Splošnega mizarstva je bilo izdelovanje predmetov gradbenega in pohištvenega mizarstva. Zaposlenih je bilo v začetku 26 delavcev in 4 vajenci. Podjetje je poslovalo v dveh ločenih obratih, in sicer v najemnih prostorih krškega župnišča in v privatni delavnici Romana Dularja, ki je bil tudi prvi upravitelj podjetja. Kljub zastareli in pomanjkljivi strojni opremljeni so poslovali uspešno, kar jim je omogočilo gradnjo novih, lastnih obratnih prostorov. Že naslednje leto, l. 1961, se je podjetje preselilo v nove prostore na Leskovškovi cesti.

Leta 1962 se je Splošnemu mizarstvu priključilo podjetje Lipa z obratom v Prekopi in Kostanjevici, l. 1963 pa še mizarstva delavnica iz Brestanice. V letih 1962 do 1965 so najeli še žago venecijanko v Malem Mraševem. Z združitvijo obratov se je program razširil na izdelavo in polaganje parketa, izdelavo embalaže in galanterije, žaganje hlodovine, tapetništvo in umetno mizarstvo. Število zaposlenih se je povečalo na 112. Kvalifikacijska struktura je bila razmeroma visoka, saj je bilo čez 60% zaposlenih kvalificiranih in visoko kvalificiranih. Leta 1969 se je podjetje odločilo za novogradnjo v Kostanjevici in jo dokončalo 1973. Iz tega obrata je nastal sedanji tozda Lipa. Leta 1976 so bili dograjeni tudi novi proizvodni prostori v Krškem. Vanje se je preselila proizvodnja iz Leskovškove in Brestanice. Iz tega obrata je nastal sedanji tozda Bor. V tem letu so se torej prejšnji štirje obrati združili v dva v popolnoma novih obratnih prostorih, v katerih so izdelovali predvsem stavbno pohištvo.

Zaradi hitrega splošnega razvoja mizarstva postane v letih 1977 in 1978 nadaljnja perspektiva razvoja podjetja vprašljiva. Zato so se l. 1978 začeli pogovori z Novolesom o pripojitvi. Referendum je bil uspešno izveden 13. 10. 1978. 1. januarja 1979 postane podjetje z dvema tozdoma, Lipo v Kostanjevici in Borom v Krškem, del Novolesa. Od takrat naprej si vsak tozda kroji svojo usodo sam. Do leta 1982 sta oba obrata še vedno izdelovala stavbno pohištvo, nato pa sta se oba — v okviru razvojnih načrtov Novolesa — začela preusmerjati v industrijsko serijsko proizvodnjo. Z investicijskimi posegi tako v tehnologiji

kot objektih sta dobila tozda popolnoma nove programe. V tozdu Lipa se je začela proizvodnja kopiranih in struženih elementov, v tozdu Bor pa proizvodnja omaric »rolltop«, regalov in miz. Število zaposlenih se je povečalo na 249. V Lipi jih je 116, v Boru pa 133.

IGMP SAVA Krško: PREDSTAVLJAMO VAM...

V okviru TOZD-a IGM obstaja delovna enota Gramoznica Drnovo — po domače 01. In ni kar tako 01, saj je že vrsto let uspešna pri svojem delu.

Separiranje gramoza je osnovna dejavnost delovne enote. V preteklih devetih mesecih je zelo uspešno poslovala in rezultat bi bil še boljši, če ne bi na zmanjšanje proizvodnje tako močno vplivala huda zima v januarju in februarju, remont ter zelo slabi delovni pogoji. Enota je v obdobju I. — IX. 1985 »presejala« 85.651 m³ gramoznega agregata, kar je 107.75% letnega plana DE 01. Rekordna proizvodnja sicer ni dosežena v tem obdobju, pač pa v oktobru 1985, ko je DE »presejala« 13.321 m³ gramoznega agregata. V delovni enoti zelo uspešno in požrtvovalno delajo že vrsto let: Jože Doles, Jože Žabkar, Martin Colarič, Alojz Arh, Vinko Bučar, Franc Zorko, Emil Zorko, ki ne ločijo prostega dne od delavnika, noči od dneva, sobote od nedelje.

ZAŽELIMO JIM TUDI V BODOČE USPEŠNO DELO!

POSAVSKA STANOVANJSKA ZADRUGA

Jeseni 1985 je bila ustanovljena Posavska stanovanjska zadruga Krško. Z ustanovitvijo te zadruge bodo veliko pridobili predvsem tisti, ki danes gradijo oziroma bodo gradili (davčne olajšave — oprostitev prometnega davka). Član posavske stanovanjske zadruge je lahko vsak občan, ki gradi, obnavlja ali rekonstruira stanovanjsko hišo na območju občin Krško in Brežice. Član je lahko tudi teta, ko objekt stoji izven obeh občin, graditelj pa je zaposlen in plačuje stanovanjski prispevek na območju katere teh občin.

Občani, ki želijo postati člani Posavske stanovanjske zadruge Krško, naj se oglasijo v poslovnih prostorih Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Krško, CKŽ 30-pritličje, vhod z dvorišča.

VOLITVE V DELEGATSKE IN SAMOUPRAVNE ORGA- NE TCP

Letošnje delegatske volitve bodo v TCP »Djuro Salaj« prinesle nekaj sistemskih novosti. Tako bodo na primer za SIS družbenih dejavnosti volili samo 23-člansko centralno delegacijo, v katero bo vsaka TOZD izbrala določeno število delegatov v skladu s številom njenih delavcev.

Istočasno z delegatskimi bodo celulozarji opravili tudi volitve v samoupravne organe, s čimer si bodo organizatorji močno poenostavili delo in prihranili veliko dragocenega časa.

BOLJŠI PAPIR — VEČ ZASLUŽKA

Pred kratkim so papirničarji TCP uspešno prestali neko obliko krsta. Zagotovili so večdnevno nepretrgano proizvodnjo satiniranega papirja. Doslej so namreč uspeli uresničiti samo enoindnevno proizvodnjo (100 ton) tega kakovostnega papirja, ki je bil namenjen domačemu trgu. Omenjena večdnevna proizvodnja 280 ton je bila namenjena poljskemu naročniku, ki se je zanj odločil na podlagi 7 ton poslanega vzorca.

Satiniran papir ima dodatna polnila in ga je treba tudi dodatno gladiti na t. i. superkalandru, za kar je bil potreben tudi remont valjev. Še eno težavo smo morali premagati krški papirničarji: od papirne stroja do superkalandra je bilo treba organizirati poseben transport »tamburjev« satiniranega papirja in tu bodo skušali čim prej zagotoviti tekoči trak.

IMV brez tekoče izgube

Francozi bodo tudi letos kupili v Novem mestu 32.000 katrc, IMV pa odslej ne bo več plačeval licenčnine

Novomeški IMV bo, kot kaže, letos prvič po letu 1979 zaključil poslovanje brez tekoče izgube. Rečemo torej lahko, da je začasna vlada z Marjanom Anžurjem na čelu svoje delo dobro opravila in čeprav usoda novomeškega IMV še zdaj ni povsem jasna, je vsaj nekaj povsem zanesljivo — vemo namreč, pri čem smo.

Pri avtomobilski proizvodnji so v Novem mestu letni načrt preseglji za šest odstotkov (izdelali so domala devetsto katrc več), pri prikolicah pa so zaostali deset odstotkov za načrti — predvsem po zaslugi slabega prvega polletja. Poleg tega so 24. decembra lani v Parizu podpisali s Renaultom aneks k pogodbi o sodelovanju, v katerem piše celo več, kot so Novomeščani pričakovali, in po vsem tem res lahko zaupamo, da se meglice nad IMV počasi trgajo.

Dolgo pričakovani aneks k pogodbi z Renaultom je torej podpisan, določa pa v glavnem naslednje: devizna bilanca je zaprta in čeprav so v IMV sprva mislili, da se glede tega pogovarjajo le za eno leto, je zdaj izpadlo tako, da zaprtost bilance velja vse do trenutka, ko se bosta partnerja začela dogovarjati drugače — praktično za nedoločen čas torej. Dogovorjeno je tudi, da bodo Francozi letos kupili v Novem mestu 32 tisoč katrc in da IMV poslej ne bo več plačeval licenčnine. Bistveno se je zmanjšal devizni debalans na kontokorentnem računu, Renault pa je obljubil, da bo do konca letošnjega marca pripravil predlog dolgoročnega sodelovanja.

O IMV bi torej zdaj lahko rekli takole: dileme o tem, ali bodo še delali ali ne, ni več, čeprav... Drži namreč, da je za zdaj s Francozi lepo steklo, drži tu-

di, da sta subaru in suzuki resna kandidata za bodoče sodelovanje (do kupca tega meseca bosta vsak zase pripravila ekonomsko študijo o tem, kako si zamišljata morebitno sodelovanje z Novomeščani), toda starih grehov je toliko, da jih noben še tako dober partner na bo pripravljen prevzeti, Novomeščani sami so pa tudi prešibki, da bi si lahko sami kupili vse potrebne odpustke. IMV bi samo lani moral plačati za obresti na neporavnane kredite domala sedem milijard dinarjev, kar je skoraj trikrat več kot je moral izplačati za osebne dohodke okoli pet tisoč delavcev in čeprav so bili upniki še kar dobrohotni in so odpisali dobre štiri milijarde dinarjev obresti, je položaj še zmeraj negotov. Sklad skupnih rezerv gospodarstva SRS na primer toži IMV zavoljo neporavnanih obveznosti, kajti sklad je leta 1983 in 1984 s krediti pomagal pokrivati tekočo izgubo. Če sklad tožbe ne bo umaknil, pomeni izterjava tega dolga hkrati tudi začetek stečaja IMV. Skladi skupnih rezerv občin Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje so načeloma že pristali, da pozabijo na denar, ki so ga vložili v IMV, podobno mislijo tudi izvršilni odbori poslovnih bank — kaj bodo pa rekli zbori bank, ki imajo v svojih rokah dokončno odločitev, pa za zdaj še nihče ne ve. Dejstvo pa je — če se bodo upniki, med katere štejemo tudi poslovne partnerje, svojim terjatvam odpovedali, bo IMV dobil možnost, da živi še naprej, če pa se ne bodo, bo šla novomeška avtomobilska industrija k vragu, upniki se bodo pa v tem primeru lahko za posojeni denar obrisali pod nosom...

Ilija Bregar

**SESTAVLJENA ORGANIZACIJA
ELEKTROGOSPODARSTVA SLO-
VENIJE**

SPREMENJEN NAČIN PLAČEVANJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Za prvo desetino gospodinjstvih uporabnikov električne energije v Sloveniji (skupno jih je okoli 660.000) te dni elektrogospodarstvo uvaja spremenjeni način plačevanja porabljene električne energije. Spremembo narekujejo dva lani uveljavljena akta: Tarifni sistem in Splošni dobavni pogoji.

Z novim tarifnim sistemom so bile vpeljane sezonske cene tudi pri uporabnikih na nizki napetosti, med katere sodijo tudi gospodinjstva. V skladu s tem se za obdobje oktober — marec uporabljajo višje, zimske, za obdobje april — september pa nižje, poletne cene električne energije.

Zaradi novega načina obračunavanja so namesto prejšnjih petih enakih obrokov, ki jim je sledil še šesti poračunski obrok (in po navadi tudi dodatne položnice zaradi povečanih cen), vpeljali 3 plačilne obroke oziroma položnice za zimsko porabo oziroma ceno in 3 položnice za poletno obdobje in poletno ceno električne energije.

Po novem bodo uporabniki ob koncu

obračunskega leta (ki se s koledarskim ne ujema) prejeli pri poročunu tri položnice, pri katerih bo na prvi položnici poleg prvega obroka upoštevan tudi poračunski znesek. Drugi sveženj teh položnic pa bodo uporabniki prejeli, preden bo dospela v plačilo četrta položnica.

In kako bodo po novem upošteevane podražitve električne energije?

Dodatnih položnic zaradi podražitev električne energije poslej ne bo več, ker bo v prvem svežnju treh položnic upoštevana veljavna cena ob izstavitvi položnic, spremenjena cena električne energije pa bo upoštevana bodisi v drugem svežnju ali pri obračunu električne energije.

V celoti, za vse uporabnike, torej tudi za preostalih devet desetih, bo novi način plačevanja električne energije postopno izpeljan do konca 1986. leta. Tako bo izpolnjena obveznost po splošnih dobavnih pogojih, ki določajo, da mora elektrogospodarstvo začeti z novim načinom plačevanja električne energije najkasneje januarja letos.

V Našem glasu smo že poročali o akciji "Večeri študentskega servisa" in tudi o tem, da je med mladimi zanimanje zanjo ogromno, da pa žal nikakor ne morejo najti razumevanja pri tistih, ki razpolagajo z ustreznimi prostori! Prvi dve akciji (v brežiškem dijaškem domu in krškem starem hotelu) sta potrdili, da je ogromno mladih, ki bi lahko in radi na tak ali drugačen način nastopili in pokazali svoje znanje. Tudi ni bilo kršitev dogovora o prepovedi kajenja in točenja alkohola na plesih, ki so sledili takim nastopom. So pa problemi z odraslimi, tistimi, ki IŠČEJO VRSTO IZGOVOROV, DA JIM NE BI BILO TREBA ODSTOPITI PROSTORA ZA TAK VEČER. Ni razumevanja ne na večer ne v kulturnih domovih... Povsod bi šlo, le brez plesa. Edini, ki je pokazal razumevanje na akciji študentskega servisa in OKZSMS Krško, TCP „Djuro Salaj“, bo moral pričeti s preurejanjem starega hotela in tako so mladi ostali brez zadnje možnosti za ustvarjalno srečevanje in zabavo. Načrt, ki sta ga skovala organizatorja teh srečanj, je zanimiv: ti večeri bodo postali spremljevalci XII. kongresa ZSMS, ki bo aprila v Krškem. Predstavili bodo vrsto dejavnosti mladih iz celotnega Posavja, zlasti pa označili gostitelja, krško mladinsko organizacijo. To jim bo gotovo uspelo. KAJ PA PO KONGRESU!?

MLADINCI, POZOR!

Študentski servis Maribor — podružnica Krško objavlja v okviru kulturnega sodelovanja z mladinsko organizacijo razpis NATEČAJA za:

1. najboljši keramični izdelek
2. najboljšo fotografijo
3. najboljšo literarno delo
4. najboljšo glasbeno skupino Posavja
5. vabi vas tudi na študentske večere z video programom.

Vsaka zvrst ima možni dve temi: delo in ustvarjalnost mladih in prosto tematiko. V vsaki temi so nagrajena po 3 najboljša dela, glasbene skupine pa se bodo predstavile na posebej za njih organiziranem koncertu.

86 GV **gospodarski vestnik**

št. 2 — 17. jan. 1986

Bo Jugoslavija gradila štiri nuklearke?

Mednarodni razpis, ki je bil objavljen v Uradnem listu, so opazili vsi veliki proizvajalci jedrske opreme

Po podatkih skupnosti jugoslovanskega elektro-gospodarstva bo poraba električne energije leta 2000 znašala 160 milijard kilovatnih ur električne energije. Te napovedi predvidevajo, da bo od letos pa do leta 2000 proizvodnja električne energije naraščala za 5,2 odstotka vsako leto. Hkrati pa to pomeni 18.800 megavatov električne moči, ki bo nujno potrebnih za to proizvodnjo.

Zaradi velikih razvojnih apetitov je popolnoma jasno, da se država neče ogniti nuklearnemu programu, posebej zato, ker imajo jedrske elektrarne veliko moč. Čeprav v tujini te programe opuščajo oziroma omejujejo, pa jih pri nas šele vzpostavljamo. Razpis, ki je bil objavljen oktobra lani v Uradnem listu SFRJ, in ki h gradnji vabi domače in tuje proizvajalce, predvideva vso resnost. Po tem razpisu bo

Jugoslavija gradila štiri enake elektrarne z enotnim gorilnim ciklom, prva pa bo na vrsti jedrska elektrarna v Prevlaki, za katero so resda sprva mislili, da jo bodo gradili že prej, a kronično pomanjkanje denarja je gradnjo odmakalo.

Razpis, ki je pravzaprav mednarodna licitacija za najboljšega ponudnika opreme, bo trajal do konca junija. Že sedaj je zanj veliko zanimanje v tujini in doma, o čemer pričajo tudi odkupi razpisne dokumentacije, ki so si jo nabavili nekateri vodilni svetovni proizvajalci nuklearne opreme. Zanje je popolnoma razumljivo, da iščejo kupce po vsem svetu, še posebej zato, ker so se njihovi domači trgi zaprli. Ponudba naše države prihaja zanje kot naročena.

Če bo Jugoslavija gradila štiri nuklearke do leta 2000, to tudi pomeni, da bo morala zanje odšteti pri-

bližno 15 milijard dolarjev. Tako visoke ocene naložb v štiri elektrarne so predvsem zato, ker naša država nima denarja, da bi nuklearke plačala takoj, zato bo potrebno zadolževanje, z obrestmi vred pa bo to doseglo prej zapisano vsoto milijard. Sicer bi nas ena nuklearka stala približno 1,8 milijarde dolarjev.

Seveda tako velika sredstva niso ravno majhen zalogaj za gospodarstvo, zato si je naša stran izgovorila, da bo vsaj 85 odstotkov vrednosti nuklearke poravnala s kompenzacijskimi posli. Nekateri vidijo prednost v teh poslih predvsem zato, ker bi to oživilo mednarodno menjavo Jugoslavije s svetom. Na drugi strani pa ostaja odprto vprašanje, ali lahko naše gospodarstvo ponudi tujemu trgu dovolj kvalitetnega blaga, ki bi ga bil ta pripravljen sprejeti.

Ob mednarodnem razpisu je treba opozoriti tudi na to, da pri tem ne gre samo za nakup opreme, pač pa tudi za prenos tuje tehnologije. Že ob gradnji prve nuklearke v Krškem so se domači proizvajalci lahko marsikaj naučili, hkrati pa se je za tako gradnjo usposobila tudi gradbena operativa. Tako kot je sedaj zapisano v napovedih, naj bi pri zadnji nuklearki domači proizvajalci znali napraviti že večji del opreme za jedrsko elektrarno.

Posebej zanimiva klavzula pri razpisu je tudi tista, ki govori, da bo moral tisti, ki bo glavni dobavitelj opreme, uvajati najodobnejšo tehnologijo, zato si tudi tukaj jugoslovanski proizvajalci obetajo, da bodo lahko na ta način nekatere tuje izkušnje prenesli na domača tla.

Tomaž Gorenc

IZKORIŠČENOST REAKTORJEV ZAHODNEGA SVETA V 12 MESECIH

(OD JUNIJA '84 DO JUNIJA 1985)

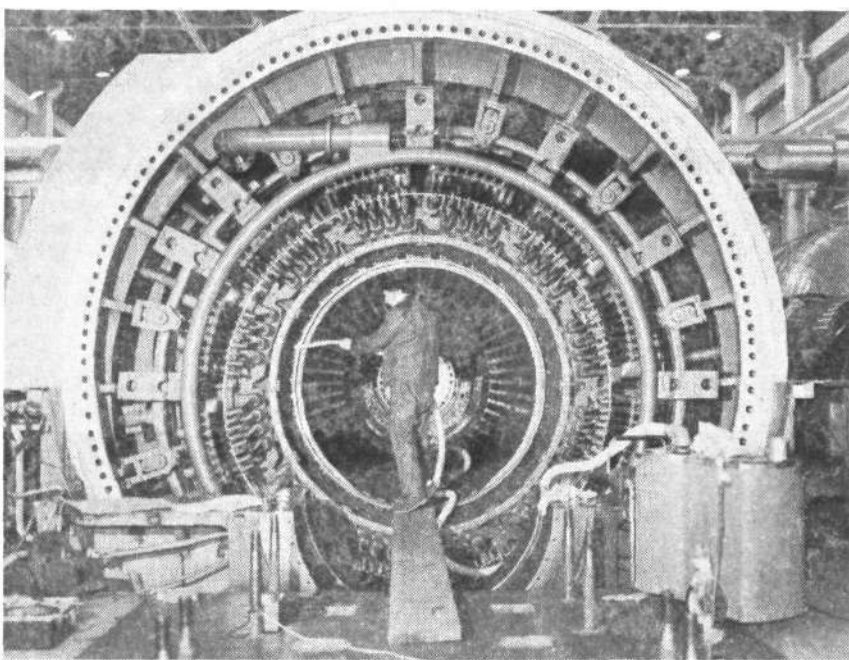
V 12 mesecih, do konca junija 1985, se je nadaljeval splošni trend rasti izkoriščenosti pri reaktorjih, hlajenih z vodo pod pritiskom (PWR), težkovodnih reaktorjih (PHWR) ter pri izpopolnjenem tipu plinskih reaktorjev (AGR), medtem ko je pri starejšem tipu reaktorjev, hlajenih s plinom (Magnox), in pri prevodnih reaktorjih (BWR) opaziti rahel padec v izkoriščenosti.

Za analizo izkoriščenosti reaktorjev zahodnega sveta je bilo vzetih 274 reaktorjev, ki obratujejo oziroma proizvajajo električno energijo. Od teh je:

tip	število	skupna instalirana moč:
PWR	141	122.075 MWe
BWR	72	59.003 MWe
PHWR	22	12.680 MWe
Magnox	26	7.874 MWe
AGR	9	5.920 MWe
ostali	4	1.724 MWe

Od teh 274 reaktorjev jih je 241 do konca junija 1985 obratovalo več kot eno leto. V tem obdobju je od 241 reaktorjev dosegel največjo izkoriščenost, **98,25%**, ameriški **St. Luice 1** (PWR, z instalirano močjo 862 MWe, prve kWh pa je proizvedel maja 1976).

Takoj za njim je s **97,04%** izkoriščenosti kanadski **Point Lepreau** (PHWR, instalirane moči 680 MWe, obratuje pa od septembra 1982).

Nuklearna elektrarna Krško: remont 1985. (Foto: Ivan Krahulec)

Na tretjem mestu je Japonski reaktor **Takahama 1** s **96,39%** izkoriščenosti (PWR, instalirane moči 826 MWe, obratuje od marca 1974).

Naš reaktor je po izkoriščenosti v 12 mesecih do konca junija 1985 od 241 reaktorjev zahodnega sveta z **71,19%** na 120. mestu.

Poudariti pa je seveda potrebno, da se pri vodnih reaktorjih zgodi, da določena

elektrarna v obdobju, ki je vzeto za rangiranje v smislu dosežene izkoriščenosti, ni opravila menjave goriva in remonta, ker ima daljši gorivni cikel. Prav takšen je primer pri prvovrščeni **St. Luice 1**, medtem ko je npr. pri **Takahami 1** samo del zaustavitve zaradi menjave goriva padel v omenjeno obdobje. NE Krško pa je svoj celotni remont in zamenjavo goriva v letu 1984 in del zaustavitve zaradi

remonta v letu 1985 imela znotraj 12 mesecev do konca junija 1985, ki so bili upoštevani v tej analizi.

Za izračun izkoriščenosti reaktorjev posameznih dežel v tem istem obdobju so bile upoštevane samo dežele, ki imajo najmanj štiri jedrske reaktorje, ker je le tako bilo mogoče realno primerjati letno izkoriščenost reaktorjev posameznih dežel. Na osnovi takšnega kriterija so iz tega rangiranja izpadle naslednje države, ki imajo manj kot 4 jedrske reaktorje: Italija in Koreja s po tremi ter Argentina, Nizozemska, Jugoslavija, Južnoafriška republika in Brazilija s po dvema ali enim reaktorjem.

Vrstni red uvrščenih dežel pa je naslednji:

država	skupno število reaktorjev, ki obratujejo	poprčna izkoriščenost
Finska	4	88,31%
Belgija	6	85,46%
ZR Nemčija	16	83,82%
Švica	5	80,93%
Tajvan	6	74,21%
Japonska	33	74,81%
Švedska	12	73,80%
Španija	7	69,20%
Francija	40	67,69%
Kanada	15	67,20%
ZDA	85	57,61%
Velika Britanija	16	56,37%
Indija	5	46,58%

Služba za informativne dejavnosti NEK

OBVEŠČEVALCI V ZDRUŽENEM DELU!

7. srečanje novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu bo maja letos

INFORMACIJE
RS ZSS ZA OBVEŠČANJE V ZDRUŽENEM DELU

Odbor RS ZSS za obveščanje in politično propagando, Center DE za razvijanje obveščanja v združenem delu in izvršni odbor sekcije novinarjev v združenem delu pripravljajo 7. srečanje organizatorjev obveščanja.

Zaradi kongresov družbenopolitičnih organizacij in volitev v skupščine družbenopolitičnih skupnosti ter interesnih skupnosti bo srečanje v maju 1986.

Po razmišljanjih in izvršnem odboru sekcije je Društva novinarjev Slovenije, novinarjev in organizatorjev obveščanja v ozdih ter glede na vsebino dosedanjih srečanj bodo na srečanju obravnavali naslednje strokovne teme:

1. Usklajevanje samoupravnih splošnih aktov v ozdih z zakonom o javnem obveščanju in z zakonom o družbenem sistemu informiranja (normativna ureditve obveščanja, organizacija služb ali centrov za obveščanje, opisi del in nalog za delavce v takih službah).

2. Računalniško podprti informacijski sistem v funkciji dnevnega obveščanja delavcev za njihovo samoupravno sporazumevanje, dogovarjanje in odločanje (kaj je računalniško podprt informacijski sistem, računalniško podprt samoupravni informacijski podsystem, računalniški podatki in informacije za dnevno obveščanje delavcev o razmerah v ozdu in položaju ozda v dejavnosti).

3. Proces odločanja v ozdih (informacije za odločanje od pobude za samoupravno odločitev do kontrole nad uresničevanjem sprejete odločitve).

4. Kako odpraviti suhoparnost in birokratski stil poročanja v pisnih oblikah obveščanja (prikaz kulture pisnega sporočanja, analiza izbranih primerov in praktični napotki).

Za informativno-politične teme pa odbor predlaga:

1. Informativno-propagandne naloge za uresničevanje temeljnih usmeritev 11. kongresa Zveze sindikatov Slovenije in 10. kongresa Zveze komunistov Slovenije.

2. Spodbujanje ustvarjalnega dela, uporabe sodobne tehnologije in boljše vrednotenje znanja.

Na srečanju pa naj bi tudi svečano podelili priznanja Delavske enotnosti za informacijske in novinarske dosežke v ozdih za leto 1985 ter opravili redno skupščino sekcije novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu SR Slovenije.

Za natančen datum in kraj srečanja se odbor še ni odločil.

Celjski aktiv novinarjev v ozdih pa je predlagal, da bi bilo srečanje v Celju.

Matjaž Kek

ja izplačala z doseženimi prihranki prej kot v enem letu obratovanja.

Osnova računalniškega sistema so senzorji, ki razporejeni na različnih točkah dajejo računalniku podatke o poteku in kakovosti kuhe ter ostale proizvodnje. Ti senzorji morajo biti visoko občutljivi, hkrati pa odporni na vse vrste motenj iz okolja: prah, vročino, kemikalije, tresljaje...

V sodelovanju z inštitutom za celulozo in papir sta partnerja (TCP in Inštitut Jožef Stefan) spremenila proces kuhanja — raztapljanja neceluloznih sestavin iz lesa — v zelo zapleteno matematično kinetično enačbo, s katero lahko ugotovijo, kako daleč je že proces kuhanja v posameznem kotlu. Seveda lahko enačbo dovolj hitro simultano in učinkovito uporablja samo računalnik, treba pa jo je še dodobra preizkusiti in zagotoviti njeno stoddostno zanesljivost.

Pričakujejo, da bo poskusna proizvodnja stekla v začetku prihodnjega leta. Za uspešno izvedbo celotnega projekta pa so v TCP zadolžili inž. Marka Šauto.

Izvedba projekta temelji v največji meri na domačem znanju in domači opremi. Napredno zasnovani mikroročunalniški sistem za vodenje, ki ga bo Inštitut dobavil tovarni v Krškem, je najnovejši in najzmogljivejši član iz družine prostorsko porazdeljenih sistemov vrste »mikro-m«. Ta projekt se po naravi in težavnosti svoje problematike precej razlikuje od drugih

Če proizvajalec kupi na tujem trgu enega izmed računalniških programov, namenjenih organizaciji, vodenju in nadzoru njegove proizvodnje, ne sme in ne more vanj posegati, da bi ga priredil za svoje potrebe.

Z lastnim, doma narejenim programom je seveda drugače. Je cenejši, saj je krški papirni industriji prihranil 750 000 am. dolarjev kolikor znaša cena takega programa v tujini. Najbolj pomembno pa je to, da lahko tak program njegovi proizvajalci tudi sproti »popravljajo« in prilagajajo svojim potrebam. V TCP imajo 7 kühlnikov, ki sicer niso največji po pojmovanijih tovrstne industrije (vsak ima 175 m³ prostornine) in če naj bi ti delovali ob čim manjšem nihanju porabe pare (150 t/uro), čim manjših čakalnih dobah za nadaljnjo predelavo in dajali čim boljše surovino s kar najmanjšo stopnjo pri kakovosti, je treba vseh 7 kühlnikov skrbno in sproti nadzorovati.

POSODABLJANJE PROIZVODNJE CELULOZE V KRŠKEM

Po zgledu proizvajalcev celuloze po svetu so se tudi v TCP v Krškem odločili za uvajanje sodobnega računalniškega vodenja v obratu za kuhanje celuloze. Projekt bo trajal pet let (do konca leta 1990) in bo potekal v štirih etapah. Od manjše do skoraj popolne samostojnosti računalnika pri vodenju kühlnikov. Tako bo mogoče dosegati čim večji obseg proizvodnje celuloze v danih obratovalnih pogojih in omejitvah. Vodja proizvodnje celuloze se bo lahko sproti odločal, ali je primerneje voditi proizvodnjo — glede na trenutne tržne zahteve in obratovalno stanje v tovarni — ob čim manjši oizroma čim enakomernejši porabi pare ali ob čim manjši porabi lesa na tono celuloze. Računalniški način vodenja pa bo prispeval tudi k manjšemu nihanju kakovosti celuloze in deloma k manjšemu onesnaževanju okolja. Obenem bi omogočil večjo produktivnost brez bistvenih dodatnih vlaganj v osnovno strojno opremo.

Dokončno odločitev za pristop k nameravanemu projektu je delavcem v tovarni precej olajšala predhodna analiza tehničnih in ekonomskih učinkov računalniškega vodenja pri kuhanju celuloze. Študija, izdelana na Inštitutu »Jožef Stefan« v sodelovanju z delavci iz tovarne v Krškem in Inštituta za celulozo in papir v Ljubljani je pokazala, da je projekt utemeljen tako s tehničnega kot tudi ekonomskega vidika. Precej zadržana ocena nakazuje, da se bo celotna investici-

vrst uporabe računalnika v industriji, ker obravnava tehnološko zelo zahteven proces z velikim obsegom proizvodnje (130 tisoč ton celuloze na leto), ki teče neprekinjeno 24 ur na dan.

Inženir Marko Šauta, vodja linije vlaknin v TOZD Celuloza

KLUB UPOKOJENCEV TCP

Zadnje dni lanskega leta je bil pripravljani sestanek za ustanovitev kluba upokojencev TCP »Djuro Salaj« Krško. Vodja te akcije je Dušan Strupar, tudi sam dolgoletni član tega kolektiva. Udeleženci sestanka so ustanovili pripravljalni odbor, ki naj bi v najkrajšem času pripravil ustanovni občni zbor kluba in program dejavnosti. Iz predvidenega programa navajamo samo nekatere najbolj zanimive naloge, na primer vključitev v sklad posmrtninske pomoči, katerega dejavnost bi s tem gotovo močno oživili, v samoupravne akte pa naj bi dodatno zapisali tudi možnost regresiranja bivanja upokojencev v počitniškem domu v Poreču. Tako bi upokojenci imeli enake plačilne pogoje kot vsi redno zaposleni delavci TCP.

Vodilo ustanoviteljev kluba je zamisel, da naj se ne pretrga vez med upokojenci in zaposlenimi, ki se marsikje v združenem delu ohranja le še v obliki novoletnih srečanj. Končno je treba upoštevati, da gre za generacijo, ki je v povojnem času pomagala graditi porušeno domovino in je na svojih plečih nosila breme razvoja gospodarstva, za kar si gotovo zasluži določeno priznanje, skrb in oddolžitev. Zato je tudi razumljiva odločitev nekaterih organizacij združenega dela, ki v zadnjem času skrbijo za reševanje ekonomskih težav svojih upokojencev s sramotno nizkimi pokojninami.

Glede na omenjene značilnosti projekta in razmere pri nas lahko trdimo, da ima projekt poseben pomen tako za investitorja kakor tudi za izvajalca in ne nazadnje tudi za širšo družbeno skupnost.

**Iz združenega dela:
Srečanje slovenskih papirničarjev**

NAJVEČJA POZORNOST PRESKRBI Z LESOM

V ponedeljek, 23. 12. 1985 je bila v DKD Edvarda Kardelja v Krškem seja skupščine Splošnega združenja celulozne, papirne in papirnopredelovalne industrije SR Slovenije.

Na seji so obravnavali poslovno problematiko te panoge. Posebno pozornost so posvetili oskrbi z lesom v prihodnjem obdobju. Skupščina je sprejela predlog pravil za podeljevanje kipca papirničarja ter zlate, srebrne in bronaste plakete, ki naj bi jih podeljevali enkrat letno za delovne dosežke v tej panogi.

Razpravljali so tudi o problematiki intenzivnih nasadov, iz katerih naj bi papirna industrija pridobila del potrebne lesne mase.

Vsem dobro mislečim voščimo obilje veselja in zabave pri proslavljanju bližajočega se pusta. Če nam pošljete kako dobro črno - belo fotografijo, vam jo bomo v naslednji številki tudi objavili! Pa naj nam resni bralci tega preveč ne zamerijo!

Na Slovenskem skoraj ni večjega kraja, kjer ne bi pripravili proslave v počastitev kulturnega praznika. Kulturni delavci - tako amaterski kot poklicni - se trudijo, da bi imel vsak tak dogodek kvaliteten vsebino in izvedbo. V njihovem imenu vabimo občane, da se udeležijo vsaj najbližje prireditve v počastitev 8. februarja.

- Za zadnjo stran smo poiskali enega izmed posnetkov z nastopov Literarnega kluba "Benjo Zupančič". Letos bodo sodelovali na dveh prireditvah v počastitev slovenskega kulturnega praznika. 6. februarja bodo nastopili v krškem domu upokojencev. Dan kasneje, 7. 2., pa bodo sodelovali na recitalu v DKD Edvarda Kardelja s predstavitevjo 5. številke Literarnih listov. Nastopili bodo tudi nekdanji učenci Glasbene šole Krško. V okvir te prireditve sodi tudi razstava KLIK-a, ki bo odprta že 5. februarja. (Foto: G. Rovar)